

esprit
SCHOLEN

Inspirerend
Innovatief
Internationaal

Jaarverslag
2023

De mensen: onze hoop, ons perspectief

Hoop en perspectief staan prominent in ons vernieuwde onderwijsmanifest. In die geest kunnen de Espritscholen v rder in deze onzekere tijd, in een onrustige wereld die onvermijdbaar ook resoneert onder onze leerlingen, hun ouders en onze medewerkers. Om de onrust in onze omgeving te trotseren moeten we elkaar vasthouden en in verbinding met elkaar focussen op concrete oplossingen.

Esprit Scholen staat voor een pedagogiek van de hoop. Niet als een vage filosofie, niet door star vast te houden aan conventies of door van alles beter te weten. We geven ruimte aan twijfel en niet-weten, aan leren en onderzoeken, de handen uit de mouwen te steken en pragmatisch aan de slag te blijven met al die dingen die ons hebben gebracht waar we nu staan.

Kijk naar Esprit en zie een internationale onderwijsgemeenschap met ontwikkelende wereldburgers die qua samenstelling de stad weerspiegelen. Kijk bijvoorbeeld naar het Berlage Lyceum met een bruisende dynamiek tussen tweetalig onderwijs, internationalisering en de thema's van Unesco, zoals vrede en mensenrechten, intercultureel leren, duurzame ontwikkeling, innovatie en wereldburgerschap.

Esprits aanpak van de onderwijskwaliteit zien we sterker worden; met de definitie van 14 kwaliteitsdomeinen, met de Collegiaal Waarderende Kwaliteitsonderzoeken (CWKO's) en met de trainingen in 'waardierend perspectief' voor alle leidinggevenden, waarmee we vooruitgang boeken bij het oplossen van problemen door te beginnen met wat er goed gaat.

Ook de zorg en ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben is zo'n concreet onderwerp waar we hard aan werken, zodat we de toegankelijkheid van het Amsterdamse onderwijs blijven bevorderen.

Onze docenten blijven leren, in de opleidingsschool bijvoorbeeld, waar we ook zij-instromers opleiden. Daar liep het aantal studenten in het afgelopen jaar op tot tegen de 200. Op het digitale leerportaal – de Esprit Academy – ontdekken onze medewerkers nieuwe inzichten en versterken ze hun vaardigheden. Onze tweetalige school voor vier- tot achttienjarigen, DENISE, leidde samen met de Vrije Universiteit Amsterdam 11 collega's op tot docent Nederlands als tweede taal (NT2).

Onze investering in samenwerking en vernieuwing gaat de komende jaren oplopen tot 6,6 miljoen euro in onderwijskundige initiatieven op scholen, zoals bij onze nieuwe techniekschool TASC en onder meer bij de Europaschool – de basisschool waar talen tellen – en De Plaats, een initiatief van het Cartesius Lyceum met een onderwijsvorm gericht op verbinding, nieuwsgierigheid en autonomie.

Achter al deze tastbare aandachtsgebieden zitten de mensen van Esprit. Zij zijn Esprit en de dragers van onze hoop en ons perspectief.

Percy Henry en Ariëlle de Ruijter
College van bestuur

Het jaarverslag is op 14 juni 2024 goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Onderwijsstichting Esprit - Statutair gevestigd te Amsterdam
Jan van Galenstraat 31, 1051 KM Amsterdam

Inhoud

1. Bestuursverslag.....	4	1.15 Geschillen.....	38	3.3 Kasstroomoverzicht 2023.....	64
1.1 Over Esprit Scholen	5	1.16 Huisvesting.....	39	3.4 Grondslagen	64
1.2 De Espritscholen.....	6	1.17 Financiële positie & resultaten in 2023	40	3.5 Toelichting op de balans en de staat van baten & lasten.....	70
1.3 De besturing van Esprit Scholen.....	8	1.17.1 Kengetallen	41	3.5.1 Activa.....	71
1.4 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraden (GMR).....	9	1.17.2 Weerstandsvermogen & risicomanagement.....	43	3.5.2 Passiva.....	72
1.5 Centraal Bureau.....	10	1.17.3 Publiek & privaat vermogen	44	3.5.3 Financiële instrumenten	75
1.6 Omgeving	12	1.17.4 Analyse van het resultaat 2023	45	3.6 Toelichting op de staat van baten & lasten	76
1.7 Duurzaamheid.....	13	1.17.5 Analyse balans per 31 december 2023 ...	47	3.6.1 Baten	76
1.7.1 Sustainability Reporting Directive	13	1.17.6 Treasury & liquiditeitspositie.....	48	3.6.2 Lasten	77
1.7.2 Whole School Approach	16	1.17.7 Financiële instrumenten	48	3.6.3 Segmentatie	79
1.8 Samenwerkingsverbanden	18	1.18 Begroting 2024.....	49	3.7 Gebeurtenissen na balansdatum.....	79
1.9 Het Espritonderwijs.....	19	1.19 Continuïteitsparagraaf.....	49	3.8 WNT-verantwoording 2023 Onderwijsstichting Esprit.....	79
1.10 Zorg voor primair onderwijs Espritscholen.....	20	1.19.1 Personeelsbezetting & aantal leerlingen...	50	3.8.1 Bezoldiging topfunctionarissen.....	80
1.11 Zorg voor voortgezet onderwijs.....	24	1.19.2 Staat van baten & lasten	50	3.8.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen	82
1.12 Sterk Techniek Onderwijs & TASC	30	1.19.3 Balans	54	3.8.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.....	83
1.13 Nationaal Programma Onderwijs.....	31	1.19.4 Overige rapportages.....	54	3.9 Overige gegevens.....	86
1.13.1 Primair Onderwijs.....	31	2. Verslag Raad van Toezicht.....	55	3.9.1 Controleverklaring.....	86
1.13.2 Voortgezet onderwijs	33	3. Jaarrekening.....	62	3.9.2 Statutaire verdeling resultaat.....	86
1.14 Het verslag van het Centraal Bureau	33	3.1 Balans per 31 december 2023 (na voorgestelde resultaatbestemming) ...	63		
1.14.1 Informatiebeveiliging, privacy en ICT	33	3.2 Staat van baten & lasten.....	63		
1.14.2 Personeel & organisatie	34				

1

Bestuursverslag

1. Bestuursverslag

1.1 Over Esprit Scholen

Waar Esprit voor staat

Inspirerend, Innovatief en Internationaal

Onze naam zegt wie wij zijn. Esprit betekent energie, dynamiek en bezieling. Esprit Scholen staat voor een eigentijdse – en soms ook eigenwijze – aanpak van het onderwijs, in open verbinding met de wereld. Esprit is innovatief, toekomstgericht, met veel aandacht voor perspectief en veerkracht. Ontwikkeling als mens en als medewerker staat voorop. Onze scholen zijn hechte gemeenschappen waar (leer)paden van leerlingen en medewerkers bij elkaar komen.

Om dit voor elkaar te krijgen, treden we zo nodig buiten de gebaande paden: we durven grenzen te verleggen. Onze scholen kennen een rijke diversiteit. Van liberal arts & sciences tot praktijkonderwijs, van nieuwkomersonderwijs tot montessorionderwijs, van gymnasium tot internationaal onderwijs, van primair onderwijs tot voortgezet onderwijs voor leerlingen uit alle delen van Amsterdam en de wereld. Dit biedt kansen om buiten hokjes te denken én te doen, en kansen voor grenzenloos onderwijs. Daarom weten leerlingen en medewerkers de scholen van Esprit te vinden.

Waar Esprit voor gaat

Ontwikkeling staat bij Esprit voorop. Wij gaan voor duurzame ontwikkeling, voor onze leerlingen en medewerkers, voor de wereld, voor Amsterdam en omgeving, en ook voor onze organisatie. We varen door op de ingeslagen koers.

Ambities: onderwijsmanifest 2023-2027

In 2023 herijkte Esprit het onderwijsmanifest. Het manifest beschrijft waar wij voor staan (onze missie) en gaan (onze visie). Het is het fundament voor onze onderwijskundige visie, de basis voor onze strategische agenda en een leidraad voor onze professionele gesprekken. Ontwikkeling staat hierbij voorop. We gaan voor duurzame ontwikkeling, voor onze leerlingen en medewerkers, voor onze organisatie, voor de wereld, voor Amsterdam en omgeving.

De 3 pijlers van ons onderwijs blijven hetzelfde, we verleggen hier en daar een accent om beter in te spelen op veranderingen in de wereld om ons heen:

- Perspectief voor alle leerlingen.
- Waardevol werk voor alle medewerkers.
- Samenwerken in verbinding met de omgeving.

Focuspunten onderwijsmanifest

In deze pijlers staan de volgende 5 focuspunten:

1. Hoop en perspectief voor alle leerlingen

Esprit vindt dat iedereen onderwijs van goede kwaliteit verdient. Wij motiveren en inspireren leerlingen door de lat hoog te leggen, we bieden kansen, zijn vaak twee- of meertalig en we durven anders te organiseren. We bieden betrokkenheid en een inclusieve omgeving waarin we pluriformiteit en diversiteit als belangrijke waarden zien. We ontwikkelen leerpaden met perspectief en bieden ondersteuning en begeleiding waar nodig. Door de relatie die we met de leerlingen opbouwen bieden we iedereen kansen.

2. Persoonsvorming

Esprit geeft leerlingen de ruimte om zich te vormen en te zijn wie ze zijn, zodat ze floreren en klaar zijn om als wereldburgers met een open blik deel te nemen aan de samenleving. Wij stimuleren nieuwsgierigheid, zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid, zodat leerlingen hun eigen en elkaars talenten leren zien. We moedigen leerlingen aan, zodat ze fouten durven te maken en ervaren dat ze daarvan leren (veerkracht).

3. Medewerkersmagneet

Esprit trekt medewerkers aan door zich te onderscheiden en eigen(wijs)heid te tonen: medewerkers ervaren en waarderen deze authenticiteit. Met onze hechte teams bieden wij medewerkers een warm welkom en veel werkplezier. Er is verbinding tussen de Espritscholen, op professioneel én sociaal gebied. Onder de paraplu van Esprit Scholen werken we samen en wisselen we ideeën en expertise uit. Van elkaars 'fouten' leren we. Zo vergroten we mildheid en relativering, leren we elkaars context te begrijpen en onderzoeken we wat beter kan of moet.

4. Duurzaamheid

Esprit werkt aan het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelen met een eigen Plan Duurzaamheid. Wij kiezen voor een brede, samenhangende aanpak. Dat doen we de komende jaren bijvoorbeeld door een Duurzaamheid Docentennetwerk of door leerlingen een greenteam te laten vormen.

We zoeken onbegrensde mogelijkheden voor samenwerking met onze omgeving om onze ambities waar te maken. We stellen ons open om hierover in gesprek te blijven met onze leerlingen, ouders en medewerkers en met organisaties en gemeenschappen in Amsterdam en omgeving.

5. Bewegen in de digitale wereld

Er is continu interactie tussen de offline en online wereld, ze versterken elkaar. Esprit leert onze leerlingen en medewerkers nieuwsgierig te zijn. Een open en geïnformeerde aanpak zorgt voor innovatieve en betekenisvolle verbindingen tussen de online en de offline wereld.

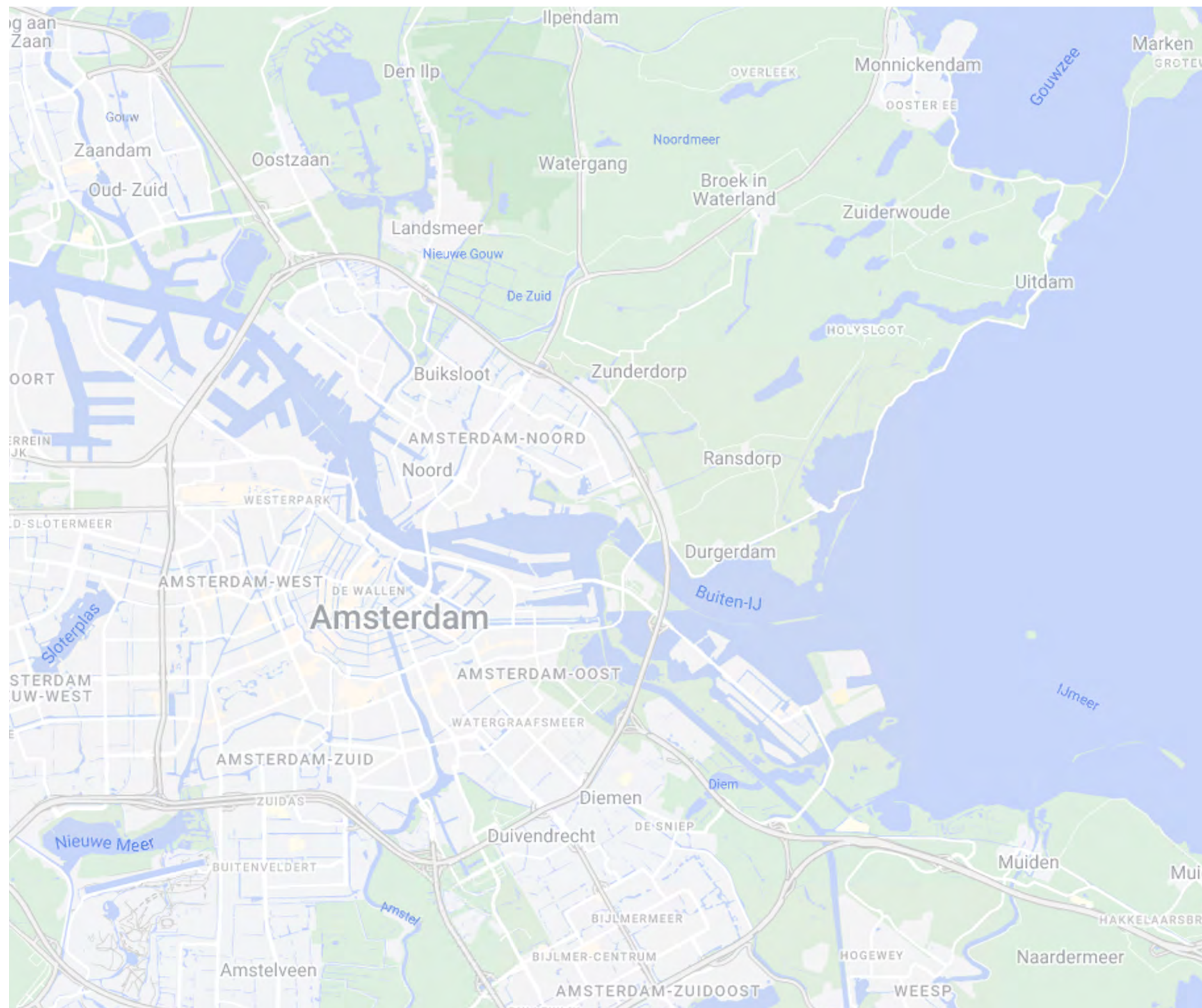
Wij benutten de kansen van nieuwe, intelligente technologie om het onderwijs te ondersteunen en verrijken. We rusten leerlingen en medewerkers toe zodat zij keuzes kunnen maken over het gebruik van kunstmatige intelligentie en de aangeboden inhoud naar waarde weten te schatten.

1.2 De Espritscholen

Onderwijsstichting Esprit bestaat in 2023 uit 15 scholen met primair en voortgezet onderwijs. De basisscholen bieden internationaal, tweetalig, montessori- en gepersonaliseerd onderwijs. De middelbare scholen bieden praktijkonderwijs, vmbo, havo, vwo, gymnasium, internationaal onderwijs, tweetalig mavo, havo en vwo, en nieuwkomersonderwijs.

Hierna volgt een korte beschrijving per school:

- De **AICS** (Amsterdam International Community School) is een Nederlandse internationale school met 2 vestigingen en biedt zowel basis als voortgezet internationaal (Engelstalig) onderwijs. De AICS biedt het volledige *International Baccalaureate Programme: Primary Years Programme, Middle Years Programme, Diploma Programme en Career-related Programme*.
- **ALASCA** (Amsterdam Liberal Arts & Sciences Academie) is een moderne, ambitieuze school voor onderwijs op havo- en vwo+niveau.
- Het **Berlage Lyceum** is een tweetalige Unescoschool voor mavo, havo, vwo en gymnasium waar de leerlingen centraal staan.
- Het **Cartesius Lyceum** is een kleine, veilige school voor havo, atheneum en gymnasium die volop in ontwikkeling is. Het Cartesius is gehuisvest in een prachtig, historisch pand aan de rand van de Jordaan.
- **De Eilanden** is een montessorischool in het hart van Amsterdam.
- **DENISE** (De Nieuwe Internationale School Esprit) is een Nederlandse tweetalige school voor leerlingen van 4 tot 18 jaar met een internationale achtergrond.
- **De Verwondering** is een kleine, vernieuwende basisschool in Monnickendam waar kinderen eigenaar zijn van hun eigen leerontwikkeling.
- De **Europaschool** is een gemiddeld grote basisschool in Amsterdam-Zuid waar leerlingen vanaf jonge leeftijd Frans, Spaans of Engels aangeboden krijgen.
- **Het 4e Gymnasium** biedt categoriaal gymnasium in een modern gebouw.
- Het **Marcanti College** is een vmbo- en havoschool in Amsterdam-West en biedt modern en vernieuwend onderwijs dat middenin het leven van de grote stad staat.
- **Montessorischool Landsmeer** is een unieke, eigentijdse montessorischool in Landsmeer.
- Het **Mundus College** is een middelbare school in Amsterdam-West voor praktijkonderwijs en vmbo die zich onderscheidt door haar diversiteit en ambitieuze onderwijsprogramma's.
- **Spring High** is een leergemeenschap met een uniek onderwijsconcept waar basis- en voortgezet onderwijs samenkomen.
- **TASC** (Tech Amsterdam Scholen Collectief) is dé vmbo-techniekschool voor alle leerlingen in Amsterdam. Een gloednieuwe, innovatieve onderwijsinstelling in Amsterdam-Zuidoost.
- **WSV** is een inspirerende en creatieve basisschool in Watergraafsmeer.

Locaties van de 15 Espritscholen

Rol over de nummers voor schoolinformatie

esprit
SCHOLEN

Leerlingaantallen

Esprit had op 1 oktober 2023 9.776 leerlingen. Hiervan zitten 2.785 leerlingen in het primair onderwijs en 7.018 in het voortgezet onderwijs. Het aantal leerlingen van voorgaande jaren is gebaseerd op de indertijd afgegeven definitieve beschikking. Voor 2023 is de beschikking nog niet afgegeven.

Voortgezet onderwijs

Brin	School	01-10-23	01-10-22	01-10-21	01-10-20	01-10-19
17YS	AICS	1.145	949	820	737	624
17YS	ALASCA	724	666	616	514	397
17YS	Berlage Lyceum	1.188	1.212	1.174	1.158	1.120
17YS	Cartesius Lyceum	663	663	664	655	700
17YS	DENISE	663	586	505	452	379
30GC	Het 4e Gymnasium	830	826	818	813	785
17YS	Marcanti College	457	399	396	449	538
17YS	Mundus College	918	970	957	1.185	1.063
17YS	Spring High	305	285	259		
17YS	TASC	132				
Totaal voortgezet onderwijs		7.025	6.556	6.209	5.963	5.606

Primair onderwijs

Brin	School	01-02-23*	01-10-22	01-10-21	01-10-20	01-10-19
24TC	AICS	1.075	1.014	928	905	883
24NT	De Eilanden	252	247	251	262	255
31LK	DENISE	337	329	307	258	195
30XD	De Verwondering	106	103	106	100	109
24TC	Europaschool	384	370	384	387	397
03PS	Montessorischool Landsmeer	228	219	222	225	221
08CA	WSV	447	425	423	424	427
Totaal primair onderwijs		2.829	2.707	2.621	2.561	2.487

*De teldatum van het primair onderwijs is aangepast naar 1-02-2023 in verband met de vereenvoudiging van de bekostiging.

Esprit Scholen totaal

	2023	01-10-22	01-10-21	01-10-20	01-10-19
Totaal Esprit Scholen	9.854	9.263	8.830	8.524	8.093

1.3 De besturing van Esprit Scholen

In lijn met de governancecodes Goed Bestuur van de PO-Raad (2020) en VO-raad (2019) zijn het bestuur en het toezicht van Esprit Scholen strikt van elkaar gescheiden. Het College van Bestuur verzorgt de besturing. De Raad van Toezicht focust op het houden van toezicht. Het College van Bestuur informeert de Raad van Toezicht tijdig en volledig over alle zaken die relevant zijn voor het goed uitoefenen van de toezichthoudende taken. Hierbij volgt de Raad van Toezicht de kaders van de statuten, reglementen van de Raad van Toezicht, het reglement van het College van Bestuur, het managementstatuut en het toetsingskader.

De volgende reglementen worden binnen Esprit gehanteerd:

- Integriteitscode (2022).
- Klokkenluidersregeling (2017).
- Klachtenregeling (2021).
- Managementstatuut (2020).

College van Bestuur

Het College van Bestuur (hierna ook wel bestuur genoemd) bestaat uit een voorzitter en een lid. Ariëlle de Ruijter is de voorzitter van het bestuur. Percy Henry is het lid van het bestuur.

Het collegiaal bestuur is gezamenlijk eindverantwoordelijk voor Esprit Scholen en legt daarover verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

Het bestuur verdeelt de directe aansturing van de 15 Espritscholen. Directeuren geven leiding aan de scholen. Zij hebben mandaat namens het bevoegd gezag, conform het managementstatuut van Esprit Scholen.

Taken en nevenfunctie van het bestuur:

Ariëlle de Ruijter, voorzitter

Taken

- Deelnemer aan Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC).
- Lid van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam-Diemen en lid van de auditcommissie van dit Samenwerkingsverband.
- Lid van het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO), en portefeuillehouder convenant cultuureducatie.
- Deelnemer aan de Taskforce Schoolveiligheid van de gemeente Amsterdam.
- Lid PO-raad.
- Lid van de Dutch International Schools (DIS).

Nevenfuncties

- Lid comité van aanbeveling Stichting Leergeld Amsterdam.
- Vrijgevestigd (kinder- en jeugd) psychotherapeut.
- Lid klachtencommissie van MOC Het Kabouterhuis.

Percy Henry, lid

Taken

- Lid van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Waterland en lid van de auditcommissie van dit Samenwerkingsverband.
- Lid van het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen.
- Bestuurslid en penningmeester van het Overleg Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs (OSVO).
- Voorzitter van het Breedbandnetwerk voor Onderwijs & Cultuur (BOA).
- Penvoerder Sterk Techniek Onderwijs Amsterdam, tevens voorzitter van de stuurgroep Sterk Techniek Onderwijs Amsterdam.
- Lid VO-raad.
- Lid van de Taskforce Lerarentekort van de gemeente Amsterdam.
- Lid adviesraad van het Centre of Expertise Urban Education (HvA).
- Lid stuurgroep Landelijke kwartiermakers 10-14 onderwijs.

Nevenfuncties

- In 2023 niet van toepassing.

de GMR. Ze hebben veel contact met het College van Bestuur, het hoofd van de afdeling personeel en organisatie, en de bestuurssecretaris. Dit jaar veranderde voor veel scholen hun afvaardiging, en het lukte altijd om een quorum te halen. De nieuwe leden namen deel aan een cursus – specifiek voor leden van een medezeggenschapsraad – over hun taken en verantwoordelijkheden.

Het proces van de techniekschool TASC was een vast agendapunt voor de GMR in 2023. Dit geldt ook voor de locatie Van Hallstraat voor de Eerste Opvang Anderstaligen (EOA)-leerlingen. De GMR bespraken de plannen van de gemeente en Esprit om het lerarentekort terug te dringen.

Raad van Toezicht en de GMR

In het kader van Good Governance vonden 2 geslaagde bijeenkomsten plaats met de Raad van Toezicht en de leden van de GMR. Tijdens deze overleggen bespraken zij:

- Basisvaardigheden.
- Het betrekken van ouders en leerlingen bij de GMR.
- De rol van actualiteit in de vergadering.

De samenwerkingen tussen de GMR en bestuur, en tussen de GMR en de Raad van Toezicht verlopen goed.

Vergaderingen

Het dagelijks bestuur van de GMR stelt samen met het College van Bestuur de agenda op voor de GMR-vergaderingen tijdens het agendaoverleg. De hoofden van de afdelingen control en personeelszaken spelen eveneens een belangrijke rol. 2 weken na het agendaoverleg vindt de GMR-vergadering met het bestuur plaats. Een week na deze GMR-vergadering vindt een onderlinge GMR-vergadering plaats waarin de GMR besluiten nemen. Tijdens de GMR-vergadering met het bestuur bespraken zij de volgende onderwerpen:

- Het inspectierapport van de MSL en De Verwondering.
- De start van TASC.
- Kwaliteitszorg.
- Inzet Persoonlijk Budget tijdens overgangsjaar cao.

1.4 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraden (GMR)

Esprit Scholen heeft 2 gemeenschappelijke medezeggenschapsraden. Eén voor het primair onderwijs en één voor het voortgezet onderwijs. Ze worden geraadpleegd bij schooloverstijgende kwesties. De raden vergaderen altijd gezamenlijk.

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraden (hierna: GMR) van Esprit vergaderen 6 keer per jaar met het bestuur en diverse keren onderling. De GMR hebben ook diverse keren per jaar contact met de Raad van Toezicht van Esprit. Het dagelijks bestuur van de GMR bestaat uit de voorzitter en vice-voorzitter van

- II&I (Inspiratie, Innovatie & Internationalisering)-dag.
- Het aandeel Personeel Niet In Loondienst.
- De examenuitslagen.

Ook besprak het bestuur de volgende onderwerpen met de GMR:

- De begroting van 2024 en de meerjarenbegroting 2024-2026 (positief advies).
- De bestemmingsreserve van Esprit voor 2022 (positief advies).
- Het bestuursformatieplan (besproken).
- Onderwijsmanifest 2023-2027 (besproken).
- Esprit Academy (besproken).
- Accreditatie Opleidingsschool (besproken).
- Staat van het Amsterdamse VO (besproken).
- Elementen van West (besproken).
- Bouwprojecten Esprit (besproken).
- Examenreglement (besproken).
- Communicatiestrategie (besproken).
- Cameraprotocol en privacybeleid (besproken).

Nadere informatie over de behandelde onderwerpen staat op de website van Esprit onder het kopje 'Medezeggenschap'.

Commissies GMR

De GMR heeft 4 commissies (financiën, HR, duurzaamheid en onderwijs) waardoor het bespreken van onderwerpen tijdens de GMR-vergadering sneller verloopt. Hieronder volgt een overzicht van de verschillende onderwerpen per commissie.

I. Commissie Financiën

- Bestemmingsreserve 2022 (positief advies).
- Investerings innovaties binnen Esprit tot en met 2026 (besproken).
- Begroting 2024 (positief advies).
- Meerjarenbegroting 2024-2026 (positief advies).
- Kaderbrief 2024-2026 (positief advies).
- Maandelijkse financiële rapportages (besproken).

- Nationaal Programma Onderwijs (NPO)-gelden (besproken).
- Risico fraudeanalyse (besproken).

II. Commissie HR

- Aanpak Lerarentekort/Amsterdamse Lerarenagenda (besproken).
- Vakantieregeling 2024-2025 (positief advies).
- Bestuursformatieplan 2024 (instemming).
- Strategische HR-agenda inzake lerarentekort (besproken).
- Reiskosten/woonkostensubsidie gemeente Amsterdam (besproken).
- Jaarverslag vertrouwenspersoon (besproken).
- Medewerkersonderzoek (besproken).
- Overgang YouForce naar AFAS (besproken).
- Stagevergoeding (besproken).
- Evaluatie exitgesprekken (besproken).

III. Commissie Duurzaamheid

- Roadshow Duurzaamheid (besproken).
- SustainaBulprijs (besproken).

IV. Commissie Onderwijs

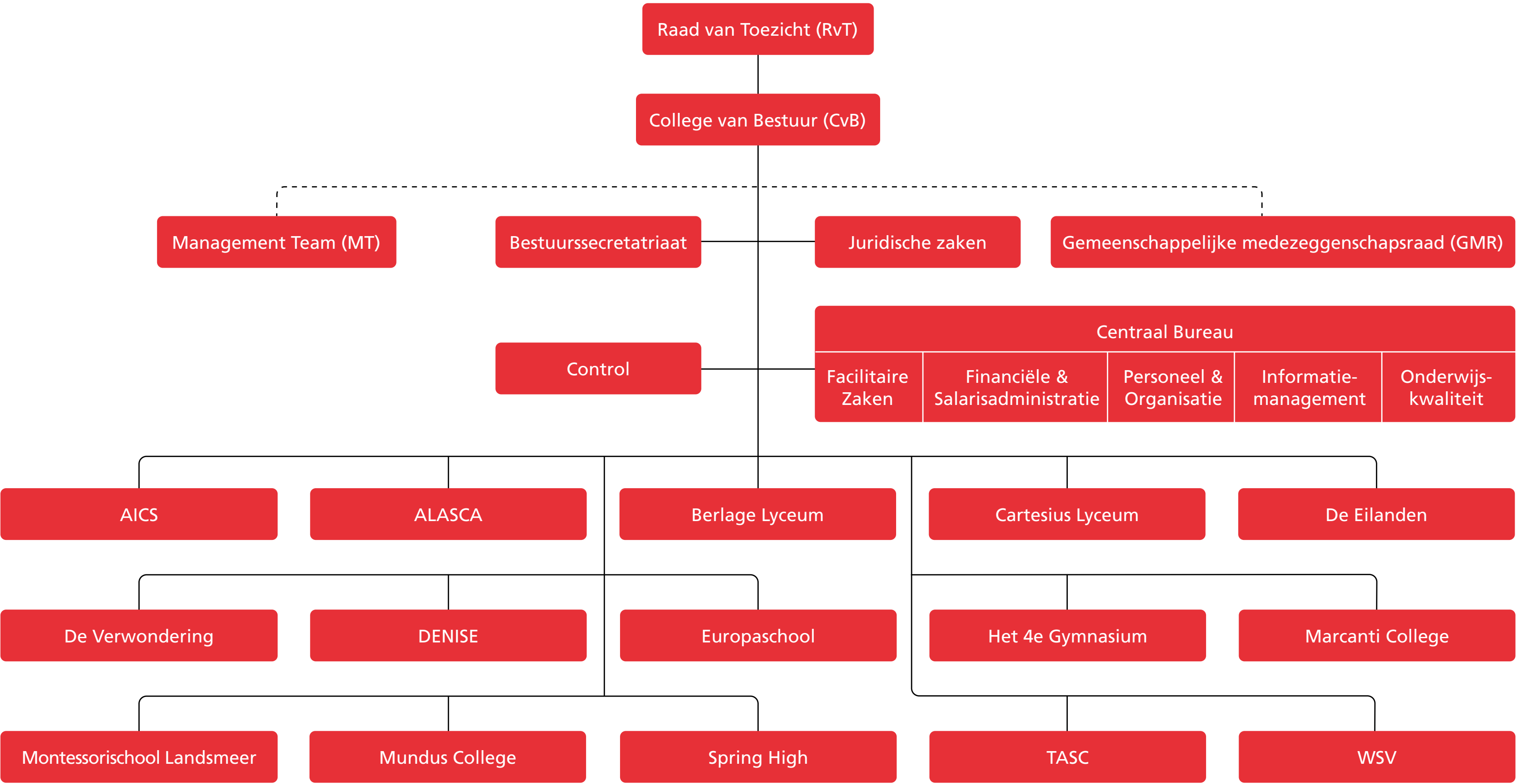
- Herijking onderwijsmanifest (besproken).

1.5 Centraal Bureau

Het Centraal Bureau van Esprit Scholen ondersteunt de scholen met de volgende diensten: Personeel & Organisatie, Financiële Zaken & Salarisadministratie, Applicatiebeheer & Informatiemanagement en Facilitaire Zaken. Een deel van de ondersteunende diensten is decentraal belegd.

Het bestuurssecretariaat, de afdeling Control en de juridische adviseur behoren tot de staf van het College van Bestuur.

Organogram

1.6 Omgeving

Esprit Scholen en de Amsterdamse context

Voor een breed perspectief verbindt Esprit Scholen het onderwijs aan de wereld eromheen. Bij Esprit maken leerlingen kennis met de stad en alles wat daarbij hoort. Het fraais dat Amsterdam te bieden heeft én de (on)zichtbare problemen die om oplossingen vragen. Leerlingen leren in en over hun omgeving, over samen leven en de samenleving. Daarbij is er ook aandacht voor thuis. Met excursies, gastlessen en stages ontdekken leerlingen de wereld buiten de school en ontwikkelen zij sociale en interculturele vaardigheden.

In verbinding staan met de omgeving betekent ook rekening houden met de grenzen van onze planeet. Wij gaan verantwoordelijk om met de wereld om ons heen. Een duurzame toekomst krijgt juist gestalte in het onderwijs. Wij pakken sociale en de ecologische aspecten van duurzaamheid integraal aan. We focussen niet alleen op de verduurzaming van onze gebouwen, op duurzaamheid in het curriculum of op duurzame inzetbaarheid van medewerkers, maar op al deze onderdelen in samenhang.

Esprit Scholen in een internationale context

Esprit ziet internationalisering als middel en niet als doel. We hebben de wereld al in huis: we zijn een weerspiegeling van de superdiverse stad die Amsterdam is. We gaan voor onderwijs in een internationale context met *couleur locale*. Leren van en met elkaar, binnen school en buiten de school, om zo interculturele en internationale competenties te verwerven. Bij alle Espritscholen heeft de internationale context een ander karakter.

Als IB World School biedt AICS het gehele Internationale Baccalaureate programma aan: *IB Primary Years Programme*, *IB Middle Years Programme*, *IB Diploma Programme* en het *IB Career-related Programme*. DENISE biedt eveneens het IB Diploma Programme aan en een pre-diploma als voorbereiding voor leerlingen die door welke reden dan ook een onderbroken onderwijs carrière hebben gehad. De leerlingen bij ALASCA werken met de internationale thematiek in modules. Ook ALASCA biedt het *IB Diploma Programme* aan.

Het Berlage Lyceum biedt tweetalig onderwijs en een basisleerlijn internationalisering/tto/Unesco. Daarbij is internationalisering geïntegreerd in verschillende vakprogramma's en krijgen leerlingen in de brugklas het vak Global Citizenship, waarin verschillende aspecten van internationalisering aan de orde komen. In 2023 startte het Berlage Lyceum met het ontwikkelen van een nieuw programma dat de relatie tussen tweetalig onderwijs, internationalisering en Unesco versterkt. Het opleiden van leerlingen tot zelfstandigheid en verantwoordelijkheid staat hierbij centraal. Dit onderwijs krijgt vorm in de nieuwe profielklas: My World Class. Het Cartesius Lyceum heeft een uitgebreid extracurriculair internationaliseringsprogramma vanuit Erasmus+ en gaat in 2024 verder met het inbedden van internationalisering in het curriculum. Op het Mundus College krijgen alle leerlingen de leerlijn Persoonsvorming & Socialisatie om ze klaar te maken voor de multiculturele samenleving van Amsterdam en Nederland.

De Eilanden heeft een coördinator voor- en vroegschoolse educatie die samen met een leerkracht beleid ontwikkelt voor leerlingen waarvan Nederlands de tweede taal is. Bij de Montessorischool Landsmeer zet het team zich in om de gemeenschap mee te geven dat zij in een multiculturele samenleving opgroeien, door lessen Kosmisch Onderwijs en Opvoeding van de DaVinci Academie aan te bieden. Alle leerlingen krijgen Engelse les van een vakdocent via de methode 'Blink Engels'. Met vroeg vreemdetalenonderwijs (vvto) biedt de Europaschool leerlingen vanaf 4 jaar Engels, Frans of Spaans onderwijs. Door jong kennis te maken met andere talen en culturen leren de kinderen communiceren met mensen uit een andere cultuur dan zichzelf: een eerste stap op weg naar wereldburgerschap.

Internationalisering krijgt onder andere ook vorm door de samenwerking met ARISE, via Erasmus+ door ALASCA. In het basisonderwijs gaan leerlingen van groep 7 van De Verwondering aan de slag met het project Sister Schools. De leerlingen van De Verwondering hebben eveneens een tentoonstelling over Monnickendam in Mwingi en een tentoonstelling over Mwingi in Monnickendam ingericht, zowel op school als in het cultureel centrum. De leerlingen van de WSV nemen deel aan het project 'Welkom in mijn wijk' dat scholen uit verschillende wijken aan elkaar koppelt. Het project was soms confronterend, maar zeer de moeite waard. De WSV gaat er dan ook mee verder in 2024.

Op Spring High werkten de leerlingen aan verschillende projecten waarin het wereldburgerschap centraal stond. Bijvoorbeeld het project 'Koloniaal verleden in mijn buurt' waarbij leerlingen op zoek gaan naar hun eigen roots en de roots van de inwoners van Nieuw-West. Ook doen leerlingen mee aan het project 'Migratie in mijn buurt' dat de culturele diversiteit van Nieuw-West viert. Bij het project 'Ancestors Unknown' gaan basisschoolleerlingen op zoek naar hun voorouders en ontdekken ze wie en wat hun leven gevormd heeft. Sinds dit schooljaar werkt Spring High aan een (voor nu) digitale uitwisseling met de Kibera Soccer School. Het doel hiervan is dat leerlingen van beide scholen elkaar helpen met de uitdagingen die het leven in deze eeuw biedt.

Het leren van en met elkaar gebeurt onder andere door AICS, ALASCA en DENISE die samen optrekken om het IB-programma te profileren. Verder werkt het Mundus College samen met ALASCA aan het project 'Teens United'. Jaarlijks organiseren ouders van Mundus-leerlingen de iftarmaaltijd op het Mundus College.

1.7 Duurzaamheid

In 2023 won Esprit Scholen de SustainaBul VO en is daarmee met Yuverta de duurzaamste scholengroep van Nederland. De SustainaBul stimuleert en ondersteunt onderwijsinstellingen om het onderwijs duurzamer te maken.

Esprit rapporteert aan de hand van 2 kaders over duurzaamheid:

- De Sustainability Reporting Directive bestaat uit milieu-, sociale en governancethema's.
- De Whole School Approach betreft curriculum, pedagogiek, didactiek, gebouw, bedrijfsvoering, professionele ontwikkeling en omgeving.

1.7.1 Sustainability Reporting Directive

Klimaat & Milieu

In 2023 voerde Esprit Scholen een uitgebreide nulmeting uit op het gebied van CO₂ en bracht de voetafdruk in kaart. Er is een uitgebreid reductieplan gemaakt

met een stappenplan om de CO₂-uitstoot te verminderen. Hiervoor zijn we een samenwerking aangegaan met Energiepartners. Deze organisatie begeleidt de Espritscholen anderhalf jaar om het energieverbruik te verminderen. Wij maken hiervoor gebruik van een subsidie van de gemeente Amsterdam. In 2024 werken we de precieze CO₂-reductieambities uit.

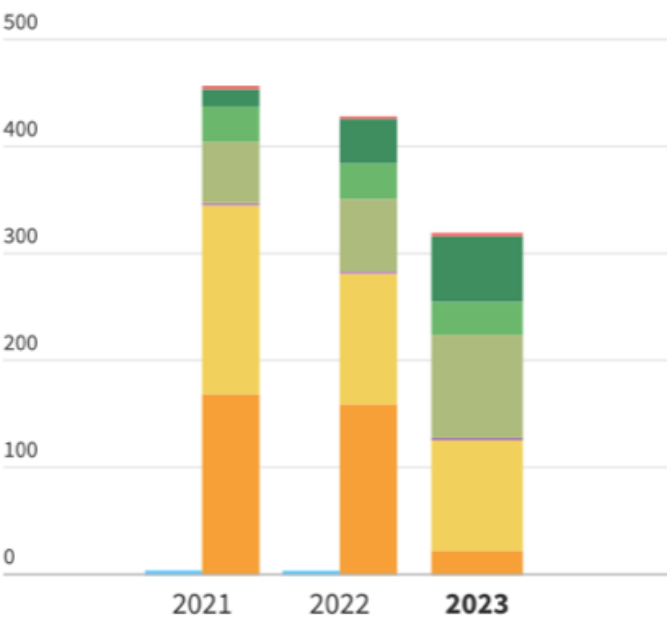
Esprit stootte in 2023 bijna 3.000 ton CO₂ per jaar uit, zo'n 350 kg per leerling. Vanaf januari 2023 koopt Esprit groene elektriciteit in, dit is zichtbaar in onderstaande grafiek. Hierdoor bespaart Esprit 1.151 ton CO₂-uitstoot per jaar.

De grafiek rechts geeft per scope de CO₂-emissies van Esprit weer voor 2021 en 2022. Organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor hun scope1- en scope2-emissies, omdat ze die zelf kunnen beïnvloeden.

- De scope1-emissies betreffen hoofdzakelijk het aardgasverbruik, plus een heel klein deel koudemiddelen, argon en propaan.
- De scope2-emissies maken het grootste deel uit van de totale uitstoot van Esprit. Dit betreft emissies van ingekochte elektriciteit en warmte.
- De scope3-emissies betreffen hoofdzakelijk de mobiliteit (97,5%). Water & afvalwater en inkoop van kantoorpapier maken hiervan slechts 2,5% uit.

CO₂-grafiek per Productieomvang

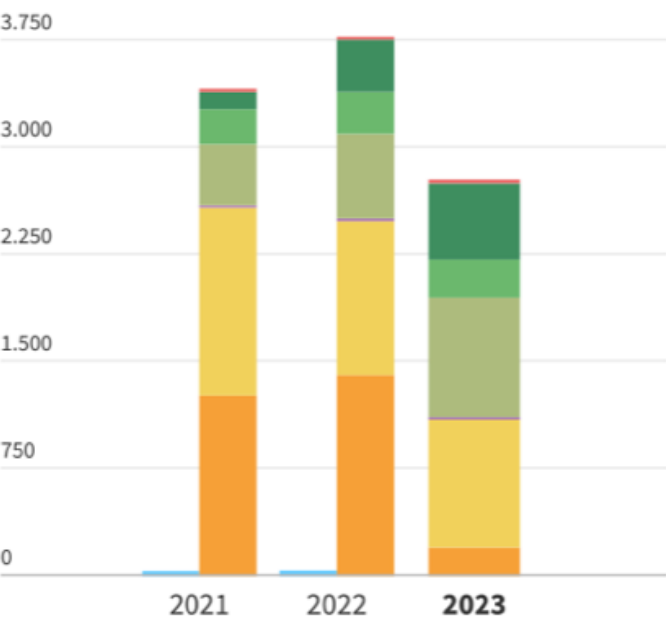
Totaalbarometer
kg CO₂ / leerlingen + leerlingen en studenten

- Elektriciteit
- Brandstof & warmte
- Water & afvalwater
- Emissies
- Bezoekersverkeer
- Woon-werkverkeer
- Zakelijk verkeer
- Personenvervoer
- Papier (& Grondstoffen)
- CO2-compensatie

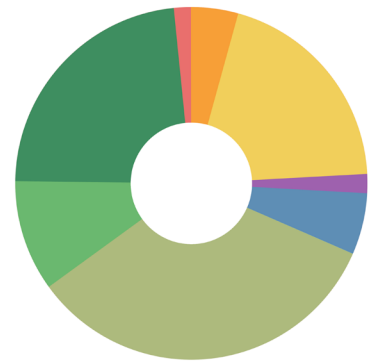
CO₂-grafiek

Totaalbarometer
Ton CO₂

- Elektriciteit
- Brandstof & warmte
- Water & afvalwater
- Emissies
- Bezoekersverkeer
- Woon-werkverkeer
- Zakelijk verkeer
- Personenvervoer
- Papier (& Grondstoffen)
- CO2-compensatie

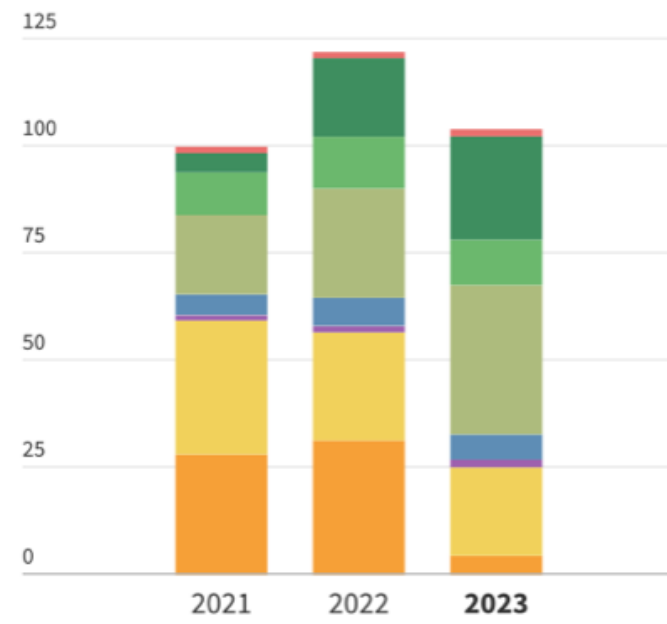
Milieugrafiek 2023

- Elektriciteit
- Brandstof & warmte
- Water & afvalwater
- Emissies
- Bedrijfsafval
- Gevaarlijk afval
- Bezoekersverkeer
- Woon-werkverkeer
- Zakelijk verkeer
- Papier (& Grondstoffen)

Milieugrafiek

Totaalbarometer
% t.o.v. 2021

- Elektriciteit
- Brandstof & warmte
- Water & afvalwater
- Emissies
- Bedrijfsafval
- Gevaarlijk afval
- Bezoekersverkeer
- Woon-werkverkeer
- Zakelijk verkeer
- Personenvervoer
- Papier (& Grondstoffen)

Bron grafieken: Milieubarometer Esprit Scholen - Totaalbarometer - 14 mei 2024

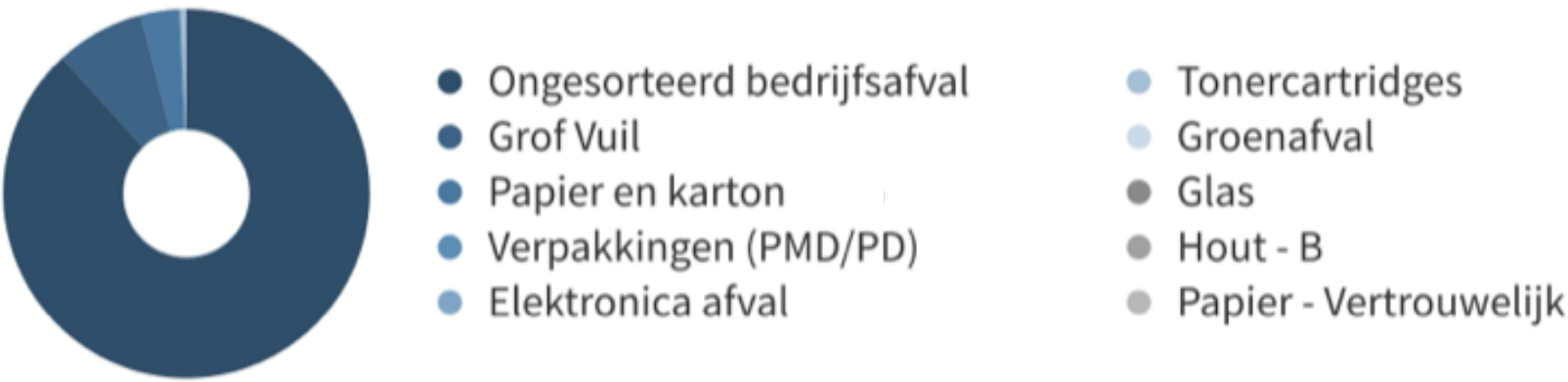

Verontreiniging

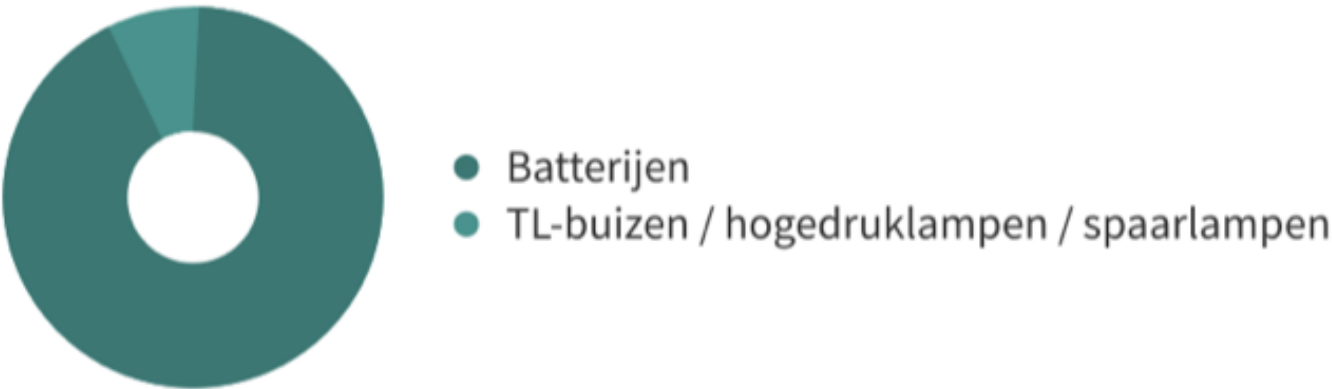
De milieu-impact van gevaarlijk afval en bedrijfsafval is relatief klein, zo’n 4% van de totale milieu-impact van Esprit. Wij monitoren het afval wel, maar een richtlijn voor afvalvermindering ontbreekt nog.

Het bedrijfsafval bestaat voor 88% uit ongesorteerd bedrijfsafval en het gevaarlijke afval bestaat voornamelijk uit batterijen.

Milieugrafiek - Bedrijfsafval 2023

Milieugrafiek - Gevaarlijk afval 2023

Bron grafieken: Milieubarometer Esprit Scholen - Totaalbarometer - 14 mei 2024

Water

Esprit heeft nog geen richtlijnen om het watergebruik te verminderen, maar brengt wel in kaart hoeveel water we verbruiken. In 2023 was het waterverbruik per leerling 2.126 liter. Het watergebruik is de afgelopen 2 jaar toegenomen.

Biodiversiteit en ecosystemen

Waar mogelijk worden schoolgebouwen binnen Esprit onderhouden, gerenoveerd en gebouwd vanuit de principes van circulariteit, natuurinclusiviteit en energie-neutraliteit. Zoals het in 2023 opgeleverde energieneutrale schoolgebouw van De Verwondering.

Meerdere basisscholen hebben inmiddels groene schoolpleinen, waarmee we bijdragen aan biodiversiteit en lokale ecosystemen.

Materiaalgebruik en circulaire economie

Het principe van circulariteit is in 2023 tot uitvoer gebracht in verschillende bouwprojecten:

- 1 Renovatie van het Berlage Lyceum.
- 2 Verbouwing AICS (Zandkasteel) in Zuidoost.
- 3 Nieuwbouw De Verwondering.
- 4 Verbouwing van het TASC-gebouw.
- 5 Uitbreiding van Spring High naar het Mundus College.

Sociale thema's

Eigen personeel

Duurzame inzetbaarheid is een belangrijk speerpunt binnen het HR-beleid van Esprit. Wij bieden werknemers professionaliseringsmogelijkheden aan – bijvoorbeeld via de Esprit Academy – en belastingvrije vitaliteitsproducten en -diensten. Ook werkten we de Amsterdamse Lerarenagenda uit, samen met de Gemeente Amsterdam en Amsterdamse schoolbesturen. Doel van de agenda is personeelsbehoud voor het Amsterdamse onderwijs.

Werknemers in de waardeketen

Esprit hanteert duurzaamheid als criterium bij aanbestedingsprocessen, bijvoorbeeld bij de selectie van een nieuw schoonmaakbedrijf. Hierbij kijken we bijvoorbeeld of bedrijven watergebruik reduceren, middelen gebruiken met een ecolabel, navulbare verpakkingen gebruiken en of ze een duurzaam keurmerk hebben. We keken ook naar de sociale kant van duurzaamheid. We hebben gekozen voor schoonmaakpartijen waar mensen werken met een afstand tot de arbeidsmarkt.

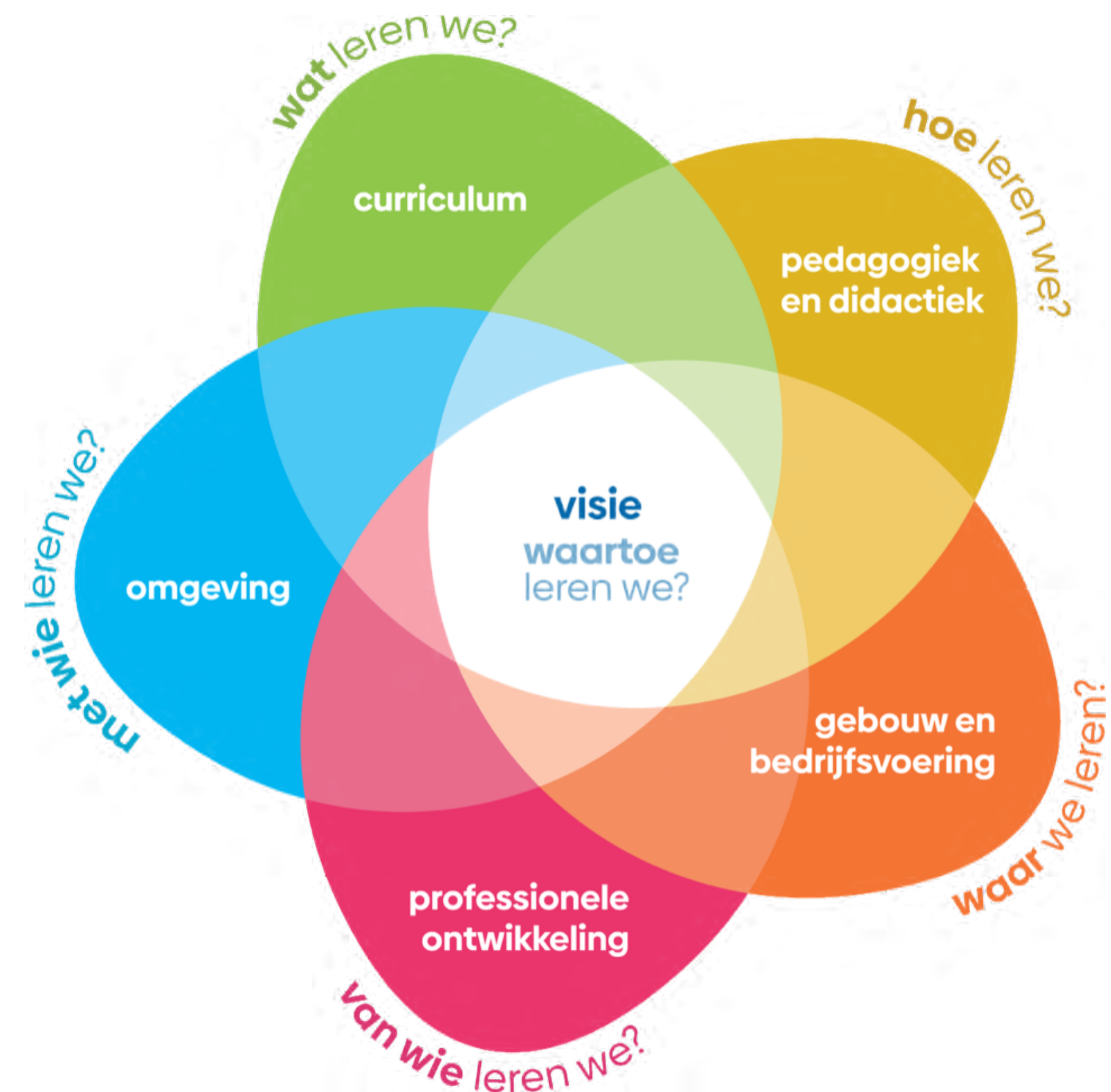
Governance

Leerlingen, medewerkers en ouders hebben allemaal meegedacht over het onderwijsmanifest en hoe duurzaamheid daarin verwerkt kan worden. Het afgelopen jaar geschreven plan duurzaamheid – met daarin onze duurzame doelen – is langs de schoolleiders, het Esprit Duurzaamheid Docentennetwerk en de GMR gegaan. Al deze mensen hebben de kans gekregen om feedback te geven. Hun feedback is vervolgens ook in het document verwerkt.

1.7.2 Whole School Approach

Curriculum

Om duurzaamheid verder in het curriculum te verankeren heeft Esprit Scholen een Duurzaamheid Docentennetwerk opgezet. In 2023 kwam dit netwerk elk kwartaal een keer bij elkaar om ervaringen te delen en zich te verdiepen in duurzame thema's die leven in de groep. In 2023 focusten zij zich op:

- Outdoor learning.
- Schoolgebouwen, bedrijfsvoering en facilitaire zaken.
- De SustainaBul.

Uniek is dat docent Felix Spee in het schooljaar 2022-2023 op het Berlage Lyceum een pilot draaide met 2 vwo3-klassen (58 leerlingen). Felix was daarmee de eerste vo-docent van Nederland die duurzaamheid als vak doceerde. De pilot was een succes. In schooljaar 2023-2024 krijgen 4 vwo3-klassen (110 leerlingen) van het Berlage Lyceum het vak Sustainability.

Pedagogiek en didactiek

Esprit heeft nu een eigen buitenleerexpert: Aurelia Chevreul-Gaud. Zij gaat alle Esprit-basisscholen langs om docenten te trainen op het gebied van buitenonderwijs en natuurgebaseerd-onderwijs. Dit wordt betaald uit het innovatiebudget. Aurelia werkte 2 jaar op de AICS en ziet dat haar inzichten daar verwerkt zijn in de curriculumplanning voor de basisschoolleerlingen. De AICS en DENISE hebben ecoteams van leerlingen die begeleid worden door een coördinator.

Gebouwen

In een door de gemeente gesponsord onderzoek heeft Esprit in samenwerking met Schooldakrevolutie gekeken naar de mogelijkheden om op de verschillende schoolgebouwen zonnepanelen te plaatsen. De uitkomst is dat 7 schoolgebouwen kansrijk zijn voor plaatsing:

- De Verwondering (nieuwbouw).
- Montessorischool Landsmeer.
- WSV gebouw Copernicusstraat.
- WSV gebouw Arntzeniusweg.
- De Eilanden.
- Spring High.
- DENISE.

Tijdens het onderhoud in de gebouwen wordt de verlichting vervangen door ledverlichting.

Bedrijfsvoering

Evaluatie Esprit Bikepool

In 2022 is de Esprit-bikepool opgezet, een pool van 31 e-bikes om het fietsgebruik te stimuleren, bijvoorbeeld als vervoermiddel naar een andere Espritschool. Via diverse enquêtes, een belronde langs medewerkers, en de facilitaire en administratieve contactpersonen blijkt dat medewerkers positief zijn. Veel medewerkers geven aan dat ze het een goed initiatief vinden en een deel geeft aan nu zelf ook een e-bike aan te schaffen. Ruim 80% van de respondenten raadt de e-bike aan aan collega's en ruim 30% geeft aan dat het hun manier van reizen ook na afloop veranderd heeft.

Met de 31 e-bikes is al meer dan 19.000 kilometer gefietst. Dat is een afstand van hier naar Myanmar en weer terug.

Professionele ontwikkeling

Om ervoor te zorgen dat medewerkers zich professionaliseren op het gebied van duurzaamheid bood de Esprit Academy in 2023 2 keer de workshop Onderwijs voor Duurzaamheid aan voor docenten. Esprit ontwikkelt nu ook de workshop Klimaatgesprekken, deze is relevant voor alle medewerkers.

Omgeving

Esprit bouwt op het gebied van duurzaamheid aan een netwerk met relevante partners, zie onderstaande afbeelding. In 2023 namen wij deel aan de werkgroep verduurzaming schoolgebouwen van de gemeente Amsterdam, om samen te werken aan een duurzame routekaart schoolgebouwen in Amsterdam. Ook namen we deel aan het RVO-congres: duurzaamheid in de onderwijspraktijk. De duurzaamheidscoördinator heeft een netwerk van duurzaamheidscoördinatoren van andere scholengroepen.

1.8 Samenwerkingsverbanden

Esprit Scholen nam in 2023 deel aan verschillende externe bestuurlijke samenwerkingsverbanden:

- PO-Raad: de sectorvereniging voor het primair onderwijs.
- VO-raad: de sectorvereniging voor het voortgezet onderwijs.
- Breed Bestuurlijk Overleg (BBO): het bestuurlijk overleg van de Amsterdamse scholen voor het primair onderwijs.
- Vereniging OSVO: het bestuurlijk overleg van de Amsterdamse scholen voor het voortgezet onderwijs.
- Voorloper Onderwijsregio's, waar Amsterdam aan deelneemt.
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen.
- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam Diemen.
- Samenwerkingsverband Waterland PO.
- Convenant met het ROC van Amsterdam: een meerjarig convenant om de samenwerking en de doorlopende leerroutes in het praktijkonderwijs te realiseren.
- Samenwerkingsverband met het vavo van het Nova College met als doel om leerlingen van Esprit in de gelegenheid te stellen om – via uitbesteding – onderwijs te volgen bij Nova College, zodat zij een diploma of certificaat kunnen behalen.
- Samenwerkingsverband 'Opleiden met Esprit' tussen Esprit, de Interfacultaire Lerarenopleidingen van de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Hogeschool van Amsterdam (HvA) om studenten op te leiden.
- Samenwerkingsverband met de UvA en de HvA om studenten op te leiden door praktijkonderzoek in te zetten voor onderwijsontwikkeling.
- Opleidingsschool Educatieve Master Primair Onderwijs.
- Samenwerkingsverband met de UvA en HvA in het kader van de internationaal georiënteerde track van de Universitaire Pabo van Amsterdam.
- Samenwerkingsverband met Stichting Openbaar Basisonderwijs Westelijke Tuinsteden, het bestuur waarmee de school Spring High wordt gerealiseerd.
- Tezamen met andere Amsterdamse onderwijsinstellingen en de Gemeente Amsterdam heeft Esprit Scholen een intentieverklaring getekend om een

leerstoel 'Transformatie in grootstedelijk onderwijs' in te stellen bij de Vrije Universiteit van Amsterdam van 2022 tot 2027.

- Samenwerkingsverband in het kader van de subsidie 'Sterk Techniek Onderwijs' van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), waar Esprit penvoerder van is.

Verbonden partijen

Esprit is verbonden aan de volgende partijen:

- Stichting Mr. Dr. Spaander-Fonds.
- Stichting Leermiddelen en Activiteiten Vestiging Berlage.
- Watergraafsmeerse Schoolvereniging.
- Vereniging van Eigenaars de Bickershoek.
- Stichting Vrienden van het Cartesius Lyceum.
- Stichting Kind & Muziek Landsmeer.

Op basis van de statuten van bovenstaande partijen zijn deze geen van allen consolidatieplichtig omdat er geen sprake is van beslissende zeggenschap door Esprit Scholen.

1.9 Het Espritonderwijs

Onderwijskwaliteit

Esprit Scholen bewaakt de kwaliteit van het onderwijs via het kwaliteitszorg-systeem. Het bevat de volgende onderdelen.

In het onderwijsmanifest staan de kwalitatieve doelstellingen die Esprit nastreeft. Het onderwijsmanifest is in 2023 herijkt en geldt als aanvullend op de doelstellingen van de Onderwijsinspectie. De herijking is getoetst bij partners uit het netwerk van Esprit tijdens het Critical Friends Dinner. De herijkte versie geldt als uitgangspunt voor de schoolplannen die de scholen in 2024 opnieuw opstellen. Het vernieuwde onderwijsmanifest loopt tot en met 2027 en kent 3 pijlers:

- 1 Perspectief voor alle leerlingen.
- 2 Waardevol werk voor alle medewerkers.
- 3 Samenwerken in verbinding met de omgeving.

Inzicht in kwaliteitszorg

Om de voortgang in het behalen van de kwaliteitsdoelen te monitoren en inzichtelijk te maken, gebruikt Esprit Synaxion. In 2023 evalueerden wij de manier waarop de scholen gebruikmaken van Synaxion. We hebben vervolgens het proces verbeterd om de kwaliteit van de evaluaties te verbeteren en de hoeveelheid werk voor de schoolleider te verlagen.

Om inzicht te krijgen in de kwaliteitszorg stelden wij 14 kwaliteitsgebieden vast, gebaseerd op het kwaliteitskader van de Inspectie, het onderwijsmanifest en organisatorische randvoorwaarden zoals financiën en HR. Elk kwaliteitsgebied heeft 2 typen indicatoren: kwalitatief (gericht op beleid, uitvoering en evaluatie) en kwantitatief (zoals onderwijsresultaten, financiën en verzuim). De scholen vullen tweemaal per jaar de kwalitatieve indicatoren in. In oktober over plannen voor het komende jaar en een evaluatie van het afgelopen schooljaar en in april over de uitvoering van de plannen. Afhankelijk van de indicator, vullen de schoolleiders de kwantitatieve indicatoren meerdere keren per jaar in.

Primair onderwijs

School	
De Eilanden	7,8
DENISE po	8,0
De Verwondering	8,1
Europaschool	8,0
Montessorischool Landsmeer	7,6
WSV	8,3

Bron: Scholenopdekaart.nl, gemiddelde cijfer po Amsterdam: 7,9

Voortgezet onderwijs

School	
ALASCA	8,1
Berlage Lyceum	7,3
Cartesius Lyceum	7,3
DENISE vo	8,1
Het 4e Gymnasium	8,2
Marcanti College	8,2
Mundus College	7,7
Spring High	7,5
TASC	nog nvt.

Bron: Scholenopdekaart.nl gemiddelde cijfer vo Amsterdam: 7,8

De schoolleiders bespreken de resultaten met het bestuur. Het bestuur informeert de Raad van Toezicht via kwartaalrapportages over de voortgang van de onderwijskwaliteit. De Raad van Toezicht is positief over de nieuwe vorm van rapporteren.

Tevredenheidsonderzoeken

In 2023 voerde Esprit een ouder- en een leerlingtevredenheidsonderzoek uit. De resultaten van het leerlingtevredenheidsonderzoek zijn bekend bij de directeuren en het College van Bestuur. Het oudertevredenheidsonderzoek van 2023 laat onderstaande rapportcijfers zien van de Nederlandstalige Esprit Scholen, onderverdeeld in primair en voortgezet onderwijs. De AICS volgt de benchmark van de Council of International Schools en is daarom niet meegenomen in bovenstaand overzicht.

Collegiaal Waarderende Kwaliteitsonderzoeken

De Espritscholen zetten zich gezamenlijk in voor onderwijskwaliteit via de Collegiaal Waarderende Kwaliteitsonderzoeken (CWKO). Bij een CWKO stelt een school zelf een vraagstuk op dat zij – samen met de visitatoren – onderzoeken om de onderwijskwaliteit van de school te verbeteren. De visitatoren (directeuren, leidinggevend en docenten) zijn afkomstig van andere Espritscholen. De visitatoren volgen voordat zij een school bezoeken, een training in waarderend onderzoek.

In 2023 ontvingen 5 scholen visitatoren om aan de volgende vraagstukken te werken:

- **Spring High.** Hoe gaan we om met leerlingen die moeite hebben met de 'taakaanvaarding'? Komt dat 'vanzelf' goed of zijn sturing, correctie en gedragsregels nodig?
- **ALASCA.** Hoe functioneel maken wij gebruik van codocentschap in de onder- en bovenbouw?
- **AICS.** Hoe kunnen wij sterker één 'community' vormen?
- **De Eilanden.** We willen enerzijds een echte Montessorischool zijn en anderzijds voldoen aan de eisen die de overheid stelt aan de basisvaardigheden taal en rekenen. Welke oplossingen hebben de leerkrachten hiervoor afzonderlijk gevonden? Hoe kunnen die oplossingen leiden tot meer gemeenschappelijke afspraken over het 'volgen' en begeleiden van leerlingen, over het pedagogisch-didactisch handelen en over het aanbod?
- **Cartesius Lyceum.** Lukt het ons al om 'samengedrag' te laten zien, waarbij de docenten in de klas echt verbinding maken met de leerlingen door aanwezigheid, de-escalatie en herstel van de relatie, zonder dat de regels om 'school' te zijn, worden geschonden?

Overige activiteiten

Op 17 oktober 2023 vond tijdens een ochtend met alle MT-leden en het bestuur de aftrap plaats van een reeks bijeenkomsten rondom onderwijskwaliteit. Tijdens deze bijeenkomsten werkt het bestuur met het MT aan een visie op Espritkwaliteit. Alle leidinggevenden van Esprit krijgen training in het handelen en kijken vanuit waarderend perspectief. Op 6 december vond de eerste training voor alle leidinggevenden plaats.

Om deze activiteiten te ondersteunen, werven wij een adviseur kwaliteitszorg. De commissie kwaliteit stuurt de activiteiten aan en vergadert maandelijks. De rector van het Berlage Lyceum is de voorzitter van de commissie. Deelnemers zijn verder een basisschooldirecteur, het hoofd informatiemanagement, de bestuurssecretaris, de voorzitter van het College van Bestuur, en op verzoek een externe adviseur.

Inspectie van het Onderwijs

De Espritscholen voldoen aan de eisen van de Onderwijsinspectie, met uitzondering van De Verwondering en Montessorischool Landsmeer. Deze scholen werken aan een herstelopdracht die in 2024 wordt getoetst tijdens een herstelonderzoek. Ook het Marcanti College heeft een herstelopdracht, maar is wel als voldoende beoordeeld door de Onderwijsinspectie.

1.10 Zorg voor primair onderwijs Espritscholen

In deze paragraaf volgt een overzicht van de activiteiten, resultaten en reflecties die de basisscholen van Esprit Scholen in 2023 hebben ondernomen op het gebied van zorg. Het precieze aanbod per school staat vermeld in de schoolondersteunings-profielen, te vinden op de websites van de scholen.

Organisatie

De Esprit-basisscholen voeren structureel overleg met de directie en interne begeleiders van de scholen om de uitvoering van de wet op het passend onderwijs vorm te geven en scholing te organiseren voor de teams, interne begeleiders en de schoolleiding. Tijdens dit overleg bespreken zij casussen en ontwikkelingen op het gebied van passend onderwijs.

In schooljaar 2023-2024 is er een (interne) adviseur passend onderwijs. Deze adviseur ondersteunt de interne begeleiders en is regelmatig aanwezig op de Esprit-basisscholen. Dankzij het goede onderlinge contact wordt het gemakkelijk om vragen te stellen en de expertise van de adviseur in te zetten op de werkvloer. De adviseur bereidt jaarlijks 8 vergaderingen voor tussen interne begeleiders en directeurs van de Esprit-basisscholen.

Op directieniveau is samenwerking in het managementteam georganiseerd. De schoolleider van Montessorischool De Eilanden is portefeuillehouder vanuit het managementteam en aanspreekpunt voor de basisscholen en het bestuur.

Allocatie

De middelen voor de basisondersteuning en het extra budget voor passend onderwijs gaan ook in het schooljaar 2023-2024 rechtstreeks naar de scholen. De controller zorgt voor het overzicht van de ingezette middelen. De verantwoording aan het bestuur vindt plaats tijdens de managementgesprekken met de schoolleiders.

Een deel van de gelden voor de basisscholen is bovenschools gealloceerd. Deze gelden financierden de adviseur passend onderwijs voor één dag in de week (0,2 fte), gezamenlijke scholing voor interne begeleiders en de directie. Indien nodig vindt aan het eind van het schooljaar een verrekening met de scholen plaats.

Extra ondersteuning

Esprit hanteert de onderstaande procedure voor de besteding van de middelen voor extra ondersteuning, dat wil zeggen bovenop de basisondersteuning:

- De interne begeleider en de groepsleerkracht maken een handelingsplan voor de leerling(en).
- Wanneer na verloop van tijd de verwachting is dat de leerling de eindtermen van het basisonderwijs niet haalt, maakt de school in samenspraak met de ouders/verzorgers een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Dit plan wordt ook ingezet wanneer een leerling ondersteuningsbehoefte heeft die basisondersteuning ontstijgt, bijvoorbeeld begeleiding door een externe partij.
- Soms is de extra ondersteuning niet voldoende en zoekt de school naar plaatsing van de leerling buiten de huidige school. Dat gebeurt door het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring bij het samenwerkingsverband. Ouders geven schriftelijk toestemming voor de aanvraag. De interne begeleider en directie van de school bespreken de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring. Zo nodig wordt de aanvraag besproken in het overleg van de interne begeleiders van alle Esprit-basisscholen.
- De inzet van de middelen voor de extra ondersteuning en de interventies op de verschillende scholen staan regelmatig op de agenda bij het overleg tussen de directie en de interne begeleiders van de Esprit-basisscholen.

Schoolondersteuningsprofiel

Alle scholen hebben een schoolondersteuningsprofiel volgens het format van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen. De Verwondering en Montessorischool Landsmeer zijn aangesloten bij het Samenwerkingsverband Waterland PO. De ondersteuningsprofielen staan op de websites van de Espritscholen.

Samenwerking stakeholders passend onderwijs

In iedere fase van de extra ondersteuning vindt afstemming plaats met de ouders van de leerling(en). Ook overleggen de ouder-kindadviseur, de schoolarts, de schoolverpleegkundige, de leerplichtambtenaar, de directie en de interne begeleider van de school in het ondersteuningsteam. In dit overleg wisselen de betrokkenen kennis uit en wordt – na goedkeuring van de ouders – de ontwikkeling van een leerling besproken.

Overzicht per school van thuiszitters en toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) voor toegang tot het speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs en de betrokken partijen:

School	Thuiszitters	TLV	Betrokkenen
DENISE po	1	0	Onderwijsadviseur van het SWV po Amsterdam Diemen, een specialist en een thuisdocent; leerplicht is op de hoogte. Geen TLV-aanvragen, wel een leerling die via Kentalis naar het voortgezet speciaal onderwijs is gegaan.
AICS po	0	25	SWV po Amsterdam Diemen en Amstelronde
WSV	0	1	SWV po Amsterdam Diemen
Europaschool	0	2	SWV po Amsterdam Diemen
De Eilanden	0	1	SWV po Amsterdam Diemen en ondersteuningsadviseur Voor een ander kind is passend vervolgonderwijs in overleg met ouders gevonden.
De Verwondering*	0	0	
Montessorischool Landsmeer	2	1	Onderwijsadviseur Samenwerkingsverband Waterland PO, de leerplicht en een specialist.

*De school valt onder het Samenwerkingsverband Waterland PO

AICS

De AICS biedt leerlingen die in aanmerking komen voor speciaal onderwijs het Fireflies Programma, een innovatie met 4 interne klassen en trajecten voor leerlingen die normaal gesproken in aanmerking zouden komen voor speciaal onderwijs. Er is echter geen speciaal onderwijsvoorziening voor internationaal onderwijs. In 2023-2024 nemen 25 leerlingen deel aan dit programma. In 2024-2025 stromen de eerste leerlingen vanuit dit programma door naar het voortgezet onderwijs binnen de AICS.

De AICS heeft voor het eerst een dyslexiecoach. De coach evalueert en verbetert de ondersteuning voor leerlingen met dyslexie in het basis- en voortgezet onderwijs. Aangezien de AICS een internationale school is met Engels als voertaal, hebben de leerlingen geen toegang tot reguliere dyslexieondersteuning.

Sinds het schooljaar 2023-2024 heeft de AICS een inclusiecoach die docenten coacht bij het behalen van doelen rondom klassenmanagement, samenwerken, differentiatie etc.

De Eilanden

De Eilanden biedt passend onderwijs en zet daarvoor leesondersteuners, rekenondersteuners, extra handen in de klas of ambulante begeleiding in. De school biedt extra ondersteuning op gebied van lezen, NT2, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling, werkhouding en taakaanpak, en meer- en hoogbegaafdheid. De school werkt samen met externe ondersteuningspartners als interne ondersteuning niet geboden kan worden. De Eilanden werkt hierbij samen met het Ouder- en Kindcentrum, 'School is cool', 'Groei & Glunder', MOC 't Kabouterhuis, Veilig Thuis en Kentalis.

Onderwijsassistenten en ouders begeleiden leesgroepjes voor 28 leerlingen die extra hulp nodig hebben bij technisch of begrijpend lezen. Ouders krijgen hiervoor instructie van de leerkracht of leesspecialist. De Eilanden werkt met een aantal remediërende programma's voor spellen en rekenen. Per programma doen 20 tot 25 kinderen mee. Een leerkracht en een onderwijsassistent geven extra begeleiding (NT2) aan leerlingen met een meertalige achtergrond. In de onderbouw

(kleuters) gaat dit om 12 tot 20 kinderen, in de midden- en bouwenbouw gaat het om 20 kinderen. Jaarlijks geeft een leerkracht met een onderwijsassistent een socialevaardigheidstraining aan 10 kinderen van de bovenbouw. Wekelijks is er een lesochtend voor kinderen die hulp nodig hebben bij het leren leren en/of meer uitdaging nodig hebben. De kinderen krijgen een aantal weken les van een leerkracht met een specialisatie in hoog- en meerbegaafdheid. Jaarlijks nemen hier ongeveer 30 kinderen aan deel. 7 leerlingen krijgen 1-op-1-rekenondersteuning van een externe specialist. Vanuit het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs is het autisme steunpunt betrokken voor 2 kinderen.

De Verwondering

De Verwondering heeft een goede band met de schoolmaatschappelijk werkster en heeft meerdere keren per jaar overleg met de adviseur passend onderwijs. Er is een interim interne begeleider in verband met zwangerschapsverlof van de vaste interne begeleider.

Op dit moment zijn er geen projecten voor passend onderwijs. De Verwondering is momenteel in gesprek met buurtscholen over samenwerking op het gebied van hoogbegaafdheid.

Alle leerlingen maken gebruik van de basisondersteuning doordat er extra instructie op niveau gecreëerd wordt, door een leerkracht en één dag interne begeleiding. De extra ondersteuning wordt ingezet voor *remedial teaching* voor ongeveer 30 leerlingen van de 110.

DENISE

Sinds schooljaar 2023-2024 heeft DENISE een coördinator Compacten & Verrijken die samen met de interne begeleider zoekt naar een passende aanpak voor leerlingen met een onderwijsbehoefte met extra uitdaging. DENISE volgt de ondersteuningsniveaus van de piramide handelingsgericht werken. Basisondersteuning en extra ondersteuning (niveau 2) wordt veelal onderling binnen de unit of samen met de collega van de parallelgroep georganiseerd. Gezien het internationale karakter van DENISE is de ondersteuning veelal maatwerk.

Ondersteuningsniveau	Aantal leerlingen in 2022-2023
1 Basiskwaliteit – een goede basis	224
2 Onderwijs op maat	44 + 3 groepen
3 Extra begeleiding in de groep	73
4 Extra ondersteuning op school	6

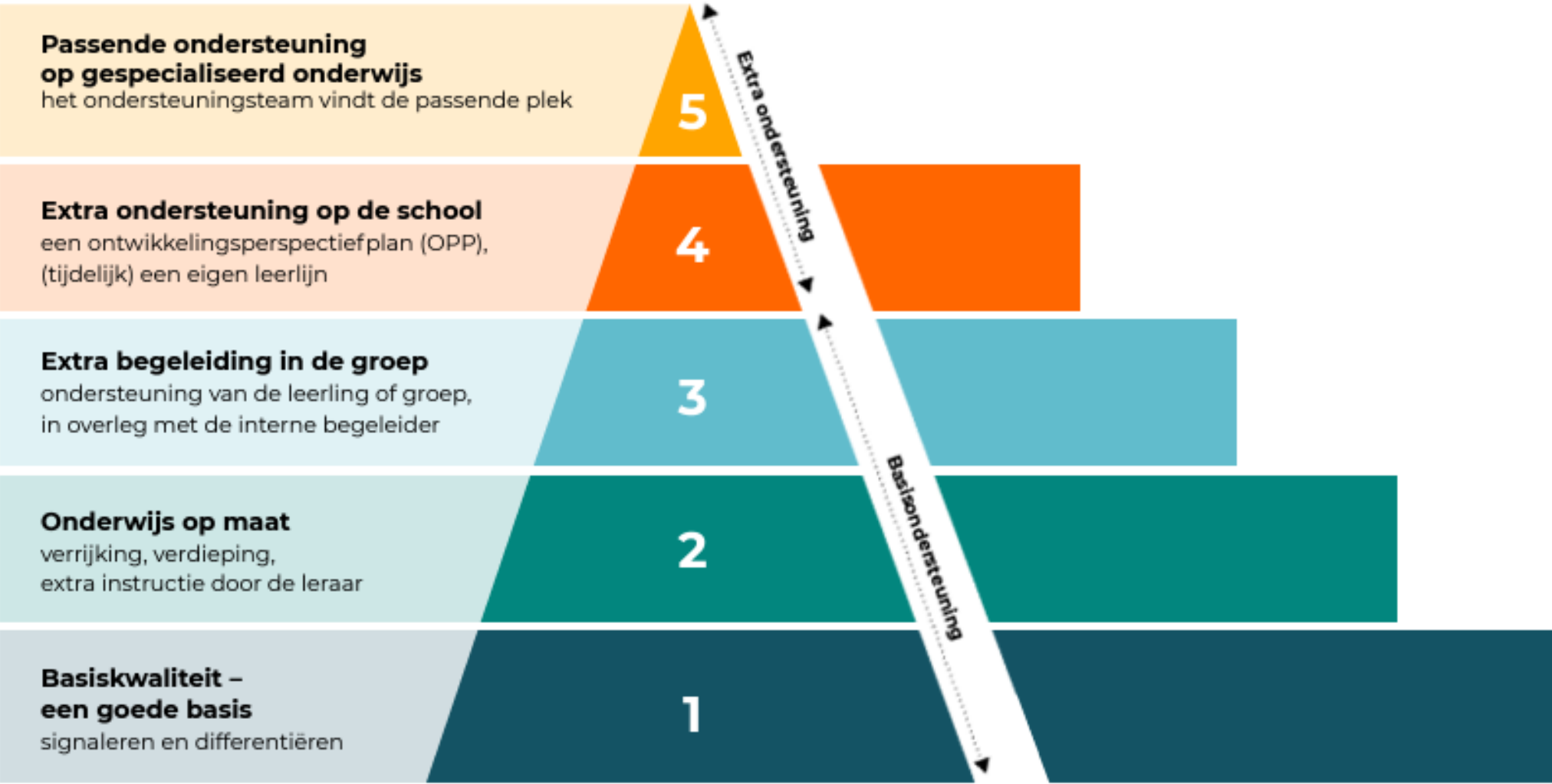
Europaschool

De Europaschool neemt deel aan het project Inclusie van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen. In 2023 was er een oriëntatiefase met een klein klasje voor externe ondersteuning. Het plan krijgt verder vorm in 2024. Er was één langdurig arrangement van Sports & Behaviour van eind mei 2023 tot met december 2023 voor 1-op-1-begeleiding van één leerling in groep 2&3. Er is een speciaal arrangement voor een leerling in groep 5. Deze leerling krijgt dagelijks 2 uur ondersteuning van een leerlingbegeleider vanwege een lichamelijke en visuele beperking. Voor één leerling in groep 6 loopt momenteel een zorgarrangement voor gedrag en zijn sociaal-emotionele ontwikkeling.

Voor hoogbegaafdheid werkt de Europaschool op projectbasis samen met Junior Campus. In overleg met de intern begeleider, de specialist hoogbegaafdheid, leerkrachten en ouders nemen leerlingen (25 in 2023) deel aan dit project. Er is één arrangement van VierTaal voor één leerling die doubleert in groep 3. In groep 5 loopt er een aanvraag bij Kentalis voor ondersteuning, die waarschijnlijk wordt toegekend. Administratief is er nog een recent verslag van de logopedie nodig. De Europaschool heeft 2 klassen voor nieuwkomers. In schooljaar 2023-2024 betreft dit 20 leerlingen.

De Europaschool maakt gebruik van de piramide handelingsgericht werken. 2 dagen per week is er *remedial teaching* voor 19 leerlingen. De ondersteuning is voornamelijk voor rekenen en er is een groepje lezen. Eén dag per week geeft een gepensioneerde leerkracht op vrijwillige basis ondersteuning aan 7 leerlingen bij rekenen en aan 6 leerlingen bij lezen. Eén leerling krijgt een zorgarrangement vanuit PI-research voor gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Piramide Handelingsgericht werken

Montessorischool Landsmeer

Op Montessorischool Landsmeer is er een ondersteuningsteam dat een aantal keer per jaar op school samenkomt. Hierin nemen de intern begeleider, de schoolmaatschappelijk werker, de leerplichtambtenaar, het samenwerkingsverband en de GGD deel. Ook ouders krijgen een uitnodiging voor het ondersteuningsteam.

Voor het bieden van passend onderwijs aan kinderen met extra onderwijsbehoeften werkt de school met onderwijsassistenten. Ook is er een dyslexiebehandelaar op school voor de dyslectische kinderen. Als deze ondersteuning niet toereikend is, schakelt de school op arrangementsbasis het ABC in.

Montessorischool Landsmeer maakte in 2023 nog geen gebruik van de adviseur passend onderwijs van Esprit. De school neemt wel deel aan de bovenschoolse directie-interne begeleidersoverleggen die de adviseur passend onderwijs voorbereidt.

WSV

De WSV heeft eens per week een verrijkingsklas voor leerlingen vanaf groep 6. Hier maken 13 leerlingen gebruik van. Voor 3 leerlingen uit groep 5 is er een apart uur. Er nemen 7 leerlingen deel aan de NT2-basisbouw, Alles Kidzzz telt 2 leerlingen per schooljaar.

De WSV werkt volgens de piramide van handelingsgericht werken. De basis-ondersteuning door de eigen leerkracht vindt plaats in de klas. Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben krijgen nadere instructies van de leerkracht of een onderwijsassistent. Als dit niet voldoende is, kan de intern begeleider een aanvraag doen voor *remedial teaching*. Rekenen en spellen zijn vaak in groepsverband (max. 5 leerlingen), lezen wordt individueel aangeboden.

Remedial Teaching	Aantal leerlingen
Spellen	8
Rekenen	20
Lezen	15

Om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften op gedragsgebied heeft de WSV 2 studenten psychologie en orthopedagogiek op school die 3 leerlingen hierbij ondersteunen. Het gaat hier om 2 tot 3 ochtenden per week, per leerling.

1.11 Zorg voor voortgezet onderwijs

In deze paragraaf volgt een overzicht van de activiteiten, resultaten en reflecties die de Espritscholen in het voortgezet onderwijs in 2023 hebben ondernomen op het gebied van zorg. Het precieze aanbod per school staat vermeld in de schoolondersteuningsprofielen, te vinden op de websites van de scholen.

AICS

Binnen het voortgezet onderwijs heeft de AICS 2 studentenbegeleiders en 2 welzijnsteams, één op elke campus. Een welzijnsteam bestaat uit een

ondersteuningscoördinator, learning diversity specialist, flex coach docent en een studentenondersteuner. Eén dag per week heeft de AICS een begeleider passend onderwijs die advies geeft over de ontwikkeling van de ondersteuningsstructuur, klas- en individuele gevallen en om het netwerk verder te ontwikkelen.

Alle docenten en vrijwel alle onderwijsondersteuners die in 2023 in dienst kwamen, volgden de KiVa1- en KiVa2-training. Een KiVa-team is opgericht op beide campussen voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs. De voorbereiding voor het trainen van KiVa-ambassadeurs en peer coaches is gestart. Alle medewerkers van het voortgezet onderwijs volgden de workshop ‘Getting off to a good start’ voor het creëren van een veilige en positieve leeromgeving in hun klaslokaal. Tijdens 2 studiedagen over welzijn konden docenten kiezen uit workshops over de *Community Safety Agreement*, meldcode, verbale en fysieke de-escalatie, en sociale media en online veiligheid. In alle mentorlessen was er daarnaast aandacht voor online veiligheid. Beide zorgcoördinatoren nemen deel aan de veiligheidsgroepen in de wijken van de 2 vestigingen. Ondersteunend personeel nam deel aan workshops over welzijnsonderwerpen zoals relaties en seksuele voorlichting.

Over 2 leerlingen heeft de AICS zorgen over schoolvermijding. Op advies van de adviseur inclusief onderwijs focust de AICS zich op de volgende zaken: vroegsignalering, een positieve relatie met de leerlingen en hun familie, het hanteren van een studentgerichte en flexibele aanpak, en op aanwezigheid op school. De AICS werkt hierbij samen met externe partners. Qua preventie besteedt de school meer aandacht aan leerlingen die te laat komen en absentie. 2 leerlingen die gedeeltelijk speciaal onderwijs en gedeeltelijk regulier onderwijs volgden, stapten over naar MYP1. Eén leerling krijgt een aangepast rooster waarin ergotherapie, logopedie en zwemmen zijn opgenomen.

De AICS ontwikkelt zich nog steeds als inclusieve school, onder andere via kortlopende programma’s en cursussen op basis van de behoeften van de leerlingen. De AICS introduceerde in 2023 de taal en onderwijspraktijk uit het *Universal Design for Learning*.

2 docenten ondersteunen en geven les aan leerlingen in de FLEX-klas, die in 2023 werd uitgebreid bij locatie het Zandkasteel. Deze docenten geven feedback, werken samen met mentoren en voeren evaluaties uit met de leerling en zijn familie. Door de uitbreiding naar het Zandkasteel kon de AICS meer leerlingen (60 in totaal) voorzien van ondersteuning en vroegtijdige interventie. Dit geldt ook voor leerlingen zonder 'gediagnosticeerde' uitdagingen.

De AICS werkt samen met CEDIN om een vaardigheidstraining en docententraining te geven voor *high performance learning*-studenten. Samen met het samenwerkingsverband en Stichting Kolom onderzocht de AICS de mogelijkheden om het op maat gemaakte, speciale onderwijsaanbod in het voortgezet onderwijs uit te breiden vanaf september 2024. De AICS overlegt voortdurend met het *International Baccalaureate (IB)* om te bekijken hoe deze benadering van speciaal onderwijs binnen het internationaal onderwijs erkend kan worden door het IB.

Studenten die Engels leren wanneer ze naar de AICS gaan, worden op het gebied van Engelse taalontwikkeling extra ondersteund door een gespecialiseerde docent Engels en literatuur, en een klassenassistent. Leerlingen met complexe behoeften (en hun ouders) krijgen worden ondersteund bij het in contact komen met de Nederlandse jeugdgezondheidszorg. De AICS werkt samen met veel verschillende partners, waaronder: Ouder- en Kindteam, GGD, Stichting Kolom, 2Learn, verschillende psychologen, Mindful Meiden, logopedist en een autismecoach.

Alle MYP1-studenten die extra ondersteuning kregen bij de overgang naar het voortgezet onderwijs, ontvingen in 2023 hulp bij het plannen, organiseren en structureren van opdrachten. Ongeveer 50 leerlingen ontvingen directe ondersteuning van een *learning diversity specialist*. Ongeveer 10 leerlingen krijgen ondersteuning van de studentenzorgcoördinatoren. In 2023 behaalden alle leerlingen hun diploma op het gebied van *Wellbeing*. Docenten zijn zich meer bewust van sociale veiligheid en ondersteunend personeel uit vaker zorgen over bepaalde leerlingen.

In 2024 ontwikkelt de AICS het curriculum van de FLEX-klas onder andere door alle MYP1-studenten toegang te geven tot het FLEX-programma voor planning

en organisatie. Daarnaast wil de AICS het CEDIN 'Underachievers programme' voor HPL uitvoeren in het Engels. De AICS versterkt in 2024 de professionele ontwikkeling van het onderwijzend en ondersteunend personeel met workshops over welzijn en geestelijke gezondheid en ontwikkelt een alomvattend geestelijk gezondheidsprogramma voor de hele school. In september 2024 wil de AICS FLEX 4 openen voor het voortgezet onderwijs.

ALASCA

ALASCA doet een relatief groot beroep op de zelfstandigheid en het organisatievermogen van de leerlingen. De mentor is het eerste aanspreekpunt bij (het signaleren van) sociaal-emotionele kwesties.

Als extra (schoolgerelateerde) ondersteuning nodig is, wordt de begeleider passend onderwijs (bpo-er) ingeschakeld. Het begeleidingstraject kent een duidelijk begin en eind en heeft het doel om de leerling te versterken en in zijn kracht te zetten. De bpo'er ondersteunt individuele leerlingen en ook de mentoren bij het begeleiden van hun leerlingen. Een motivatiegesprek of gesprek over bijvoorbeeld de thuissituatie kan ook onderdeel zijn van de begeleiding.

Ook dit schooljaar werken er 2 (externe) coaches op school. Leerlingen die behoefte voelen om hun hart te luchten, kunnen bij de coaches langsgaan tijdens het inloopsprek of hun een WhatsAppbericht sturen. De inhoud van de gesprekken is vertrouwelijk en blijft tussen de coach en de coachee, tenzij de veiligheid van de leerling in het geding is. De school registreert wel wie een begeleidingstraject bij de coach volgt. In 2023 ontvingen 50 leerlingen ondersteuning van de coaches.

De zorgcoördinator meldt – in overleg met de mentor, leerling of ouder/ verzorger – de leerling aan bij de jeugdarts. Bij verzuimproblematiek wordt ook de verzuimcoördinator betrokken. ALASCA heeft 2 vertrouwensdocenten waar leerlingen terecht kunnen. Bij een veiligheidskwestie of andere zorgwekkende situatie betreft de docent, in overleg met de leerling, de zorgcoördinator.

ALASCA werkt samen met de jeugdarts, leerplichtambtenaar en de ouder-kind-adviseur. Ook maakt ALASCA soms gebruik van de diensten van een orthopedagoog/remedial teacher. In 2023 begeleidde TOP 4 leerlingen van ALASCA. De school overlegt met zowel TOP als de leerlingen over hoe het onderwijs op ALASCA beter op hen kan aansluiten.

ALASCA werkt steeds vaker cyclisch: leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte schrijven samen met de mentor en de ouders een persoonlijk ontwikkelingsperspectief dat regelmatig geëvalueerd wordt om onderwijsachterstanden zoveel mogelijk te voorkomen. ALASCA verzorgt regelmatig een aangepast lesprogramma voor leerlingen die dat vanwege hun persoonlijke situatie nodig hebben.

In 2024 gaat ALASCA de samenwerking met de ketenpartners verstevigen, start de pilot van de trajectklas en wordt de begeleider passend onderwijs ingezet om de mentoren te ondersteunen.

Berlage Lyceum

In 2023 bracht het Berlage Lyceum een duidelijkere lijn aan in de zorgroute. Signalen komen via de mentor binnen bij de afdelingsleider. Vervolgens komt een ondersteuningsverzoek via de mentor of afdelingsleider bij de zorgcoördinator. De zorgcoördinator overlegt tweewekelijks met de afdelingsleiders om nieuwe en lopende casussen te bespreken en af te stemmen. De zorgcoördinator zet de ondersteuningsvraag vervolgens uit binnen het team. Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs heeft het Berlage tijdelijk onderwijscoaches. Hoewel ze onderdeel zijn van het ondersteuningsaanbod, maken ze inmiddels niet langer deel uit van het zorgteam. De onderwijscoaches richten zich alleen op onderwijsondersteuning.

Het Berlage werkt onder andere samen met: Zorg- en Adviesteam, Samenwerkingsverband, Ouder- en Kindteam, Altra, Grupp, Sports and behaviour en verschillende zzp aanbieders.

Dankzij aanpassingen en ondersteuning zijn leerlingen van het Berlage in 2023 succesvol geweest in het onderwijs. Er zaten in 2023 minder leerlingen thuis. Leerlingen en ouders voelden zich in 2023 gezien, gehoord en ondersteund. Er is een goede en transparante samenwerking met alle ketenpartners. Het docententeam weet beter wat er verwacht wordt op het gebied van passend onderwijs en heeft meer kennis over leerproblematiek. Het mentorenteam is beter thuis in het schrijven van ontwikkelingsperspectieven.

In 2024 wil het Berlage een stappenplan voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte vastleggen, delen en implementeren. Daarnaast wil de school het docententeam blijvend ondersteunen bij het aanbieden van passend onderwijs en het team verder uitrusten met kennis en handvatten op dit gebied.

Cartesius Lyceum

Op het Cartesius Lyceum zijn mentoren het eerste aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en docenten. Voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte die buiten de basisondersteuning valt, vraagt de mentor advies aan de zorgcoördinator en stelt de mentor samen met de leerling en de ouders een persoonlijk ontwikkelingsperspectief op. Met dit perspectief als uitgangspunt zoekt de zorgcoördinator vervolgens passende ondersteuning en monitort hij de voortgang hiervan.

Sinds 2022 heeft het Cartesius een veiligheidscoördinator die zich volledig richt op preventie en vroegtijdige interventie bij sociale veiligheid in en om het gebouw. 2 jongerenwerkers van jongerenennetwerk DOCK ondersteunen de veiligheidscoördinator en overleggen eens per 2 weken met de zorgcoördinator.

Na een oriëntatiefase om een eigen trajectvoorziening op te zetten, heeft het Cartesius sinds 2023 een interne trajectklas. De klas is nog in opbouw, maar is nu al 4 dagen per week bemenst door een trajectklasbegeleider. Sommige leerlingen krijgen interne begeleiding bij hun huiswerk en organisatie, en andere leerlingen volgen al hun lessen in de trajectklas.

De school werkt samen met het Ouder- en Kindteam Westerpark en heeft vanuit dit team een vaste ouder-en kindadviseur. Via de GGD werkt het Cartesius samen met een vaste schoolarts en schoolverpleegkundige. Daarnaast werkt de school samen met Leerplicht, Altra Educé, Orion (De Link), Onderwijs aan Zieke Kinderen Amsterdam, Arkin, Levvel, Elance plus verschillende praktijken voor kinderpsychologie. Samen met deze partners levert het Cartesius passend onderwijs waar nodig en beperkt het aantal thuiszitters.

Het doel voor 2024 is dat al het personeel van het Cartesius de training Verbindend Gezag volgt. Verbindend Gezag leert docenten grenzen stellen op een kalme, vastberaden manier. Niet vanuit macht, maar vanuit verbinding. Deze training draagt bij aan de daadkracht van docenten om regels binnen de school daadwerkelijk te handhaven, wat resulteert in een veilig schoolklimaat. Om deze interventie op de lange termijn te verduurzamen, leidt Cartesius een aantal kartrekkers op om de intervisiegroepen verbindend gezag te begeleiden. Het Cartesius zet ook in op het verder uitwerken van de trajectvoorziening door een extra begeleider aan te nemen en het inhoudelijke coachinggedeelte uit te werken. Tot slot gaat het Cartesius in 2024 aan de slag om het verzuim aan te pakken. Hiervoor neemt de school een verzuimcoördinator aan die ook werkzaam is als pedagogisch medewerker.

DENISE

Bij DENISE spreekt het team over ondersteuning in plaats van zorg. In 2023 implementeerde DENISE het nieuwe ondersteuningsbeleid en versterkte het ondersteuningsteam met nieuwe mensen, aangestuurd door een afdelingsleider leerlingzaken en ondersteuning. De afdelingsleider is ook lid van de schoolleiding. Er zijn 2 interne begeleiders gestart, één voor primair en één voor voortgezet onderwijs. Samen creëren en waarborgen zij de doorgaande leerlijn. De nieuw aangetrokken docenten hebben een orthopedagogische of een andere expertise naast hun docentschap.

DENISE zette in op het versterken van leraren en mentoren in de eerstelijns-ondersteuning van leerlingen, onder andere door samen leerlingbesprekingen voor te bereiden, meer handelingsgericht te werken en beter te registreren.

De Begeleiding Passend Onderwijs van Altra is in 2023 uitgebreid en richt zich op de begeleiding van individuele leerlingen en het handelen van de leraar.

DENISE heeft verder geïnvesteerd in de samenwerking met netwerkpartners, zoals het Ouder- en Kindteam, jeugdgezondheidszorg, jongerenwerk DOCK en leerplicht door hen uit te nodigen op DENISE en heldere werkafspraken te maken. De verzuimcoördinator en ondersteuningscoördinatoren werken samen om het verzuim van de leerlingen goed in beeld te brengen en te verminderen.

Het ondersteuningsteam maakt plannen rondom de thema's sociale veiligheid, thuiszitters, passend onderwijs en onderwijsachterstanden. De intern begeleiders melden leerlingen aan bij leerplicht of voor een preventief spreekuur bij de leerplichtambtenaar. Ook de verzuimcoördinator en conrector zijn volop betrokken. Er is ook een evaluatiegroep met ouders, leerlingen, leraren en ondersteunende staf.

De afdelingsleider leerlingzaken en interne begeleiders bekijken de dossiers van nieuwe leerlingen om te bepalen of DENISE kan voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. De taalcoördinator bezoekt lessen en biedt waar nodig ondersteuning en voorlichting om het daalddcentschap van leraren te versterken. In 2023 investeerde DENISE ook in intercollegiale bezoeken en taalworkshops.

In 2023 rondde DENISE de implementatie van een kijkwijzer af waarin onder meer de kwaliteit van de ondersteuning door de leraar en mentor aan de orde komt. In het ondersteuningsprofiel en professioneel statuut van DENISE is meer te vinden over de kijkwijzer.

Het 4e Gymnasium

De zorgstructuur van het 4e Gymnasium is gebaseerd op het Professioneel Moment (PM)-systeem, een gestructureerde aanpak om leerlingen vroegtijdig de benodigde zorg en ondersteuning te bieden. Het systeem is verdeeld in 5 niveaus – PM 0 tot PM 4 – die variëren van basiszorg in de klas tot intensieve, gespecialiseerde interventies. Elk niveau heeft duidelijk gedefinieerde rollen en verantwoordelijkheden, waarbij de focus ligt op preventie en vroegtijdige

interventie. Deze aanpak draagt bij aan het waarborgen van sociale veiligheid, het verminderen van thuiszitters en bevordert passend onderwijs, door leerlingen tijdig passende ondersteuning te bieden.

In 2023 nam de school een senior schoolpsycholoog aan voor één dag in de week. Deze psycholoog ondersteunt bij complexe casuïstiek en treedt op als werkplekbegeleider voor de schoolpsycholoog die een gespecialiseerde opleiding gaat volgen. Deze uitbreiding verbetert de capaciteit om complexe problemen aan te pakken en versterkt de zorgstructuur.

De school werkt samen met diverse externe partners, waaronder het Ouder- en Kindteam, ouder- en kindadviseur, de GGD, schoolartsen, Leerplicht, Bureau Talent, en verschillende psychologenpraktijken. Deze samenwerkingen ondersteunen de school om leerlingen een holistische aanpak te bieden.

In 2023 boekte de school significante vooruitgang bij het verstevigen van de zorgstructuur. Docenten en mentoren zijn zich meer bewust van hun rol en verantwoordelijkheid binnen deze structuur. De vraag naar begeleiding van docenten nam toe. Dit resulteerde in 5 deelcursussen voor medewerkers gericht op 1. hoogbegaafdheid, 2. hoogsensitiviteit, 3. executieve vaardigheden 1 & 2, 4. voorkomen van uitval en 5. hoogbegaafdheid basis. Binnen de nieuwe zorgstructuur is ook aandacht voor medewerkers. Zij krijgen op verzoek ondersteuning van de schoolpsycholoog in de vorm van een gesprek, feedback of kennisoverdracht.

Het 4e Gymnasium is volop bezig met de voorbereidingen voor een nieuwe trajectklas voor leerlingen met complexe problematiek. Deze klas wordt per 2024 een essentieel onderdeel van de interne zorgstructuur, en biedt waar nodig gespecialiseerde ondersteuning. De voorbereidingen omvatten zowel organisatorische als pedagogische aspecten, om een omgeving te creëren die passend is voor deze leerlingen. Parallel hieraan start de schoolpsycholoog met een gespecialiseerde opleiding. De school zet zich voortdurend in om het hoogbegaafdheidsbeleid te integreren en de ontwikkeling van executieve functies in reguliere en mentorlessen te bevorderen.

Marcanti College

Het Marcanti College werkt met het Professioneel Moment (PM). Het doel hiervan is om leerlingen de benodigde zorg en ondersteuning te bieden middels vroegtijdige signalering. Het PM-systeem heeft 5 niveaus – PM 0 tot PM 4 – die variëren van basiszorg in de klas tot intensieve, gespecialiseerde interventies. Mentoren spelen hierbij een belangrijke rol. Zij hebben een signalerende functie en kunnen de gevraagde ondersteuning opschalen naar de zorg.

Het Marcanti werkt sinds 2023 met een zorgkalender en een mappenstructuur in de Google Drive. Elke nieuwe leerling heeft overdrachtsformulieren. Ten opzichte van 2022 is er een intensievere interne en externe samenwerking om leerlingen te ondersteunen en passend onderwijs te bieden. Marcanti werkt hiervoor samen met zorgcoördinatoren van andere scholen, Street Pro, Urban Talent Academy, BOT, leerplichtambtenaren, jongerenwerk, het samenwerkingsverband en de GGD.

In 2023 is er, naast de veiligheidscoördinator, een schoolcoach aangesteld die zich richt op preventie en het verbeteren van de sociale veiligheid in en rondom de school. Voor zij-instromers is er een specifiek coachingstraject.

In 2023 maakte Marcanti de zorgstructuur inzichtelijker, gestructureerder en toegankelijker. Dit geldt ook voor de communicatie en overlegmomenten. Marcanti startte in 2023 ook met het opzetten van een traject met als doel om afstroom, en voortijdige uitval of uitstroom te voorkomen. Met coaching en het bieden van een veilige plek komt de leerling weer in zijn kracht. In 2024 verweeft het Marcanti de trajectvoorziening in de schoolstructuur. De zorgmedewerkers van Marcanti streven ernaar meer preventief te werken om schooluitval en schoolachterstanden te voorkomen en om de kans op succeservaringen te vergroten. Het Marcanti werkt graag meer met gespecialiseerde coaches voor leerlingen die kortdurende hulp nodig hebben.

Mundus College

Het Mundus College heeft een groot zorgteam. Dit bestaat uit 2 zorgcoördinatoren, 2 leerlingbegeleiders, een orthopedagoog en een veiligheidsteam met een coördinator schoolcultuur en veiligheid en 4 schoolcoaches. Het Mundus werkt

ook intensief samen met een aantal externe partners. Zij zijn met hun expertise een goede aanvulling op het zorgteam.

Door de Communities of Practice (CoP) zijn alle leerlingen goed in beeld. Iedere rapportperiode zijn er per klas 3 CoP's. De mentor bespreekt de CoP's voor met iemand van de zorg. De mentor en de lesgevende docenten verlenen de basiszorg. Als leerlingen meer dan basiszorg nodig hebben, koppelen de zorgcoördinatoren de leerling (en diens ouders) aan een van de zorgmedewerkers (intern of extern). De begeleiders passend onderwijs verzorgen individuele begeleidingstrajecten, klassenobservaties voor het klassenmanagement en individuele coaching van docenten met een hulpvraag.

Het Mundus begon in 2023 met een uitstuurklas. Dit is een grote verandering van de zorgstructuur omdat de school nu duidelijker in kaart brengt welke leerlingen (en klassen) de lesstructuur lastig vinden. Ook is dit een handig sturingsmechanisme om te kijken wat er nodig is in de klassen, en vooral wat nieuwe docenten nodig hebben om hun weg te vinden op het Mundus. De uitstelprocedure kent nu een betere afhandeling en opvolging.

Sinds 2023 heeft de school de Mundus Academy. Via de Academy schrijven docenten zich in voor workshops die helpen de doelgroep beter te begrijpen of te bedienen. Zorgmedewerkers en collega's geven het grootste deel de workshops.

Het Mundus werkt samen met verschillende partners, zoals leerplicht, het Ouder-Kindteam, Urban voetbalschool, Samenwerkingsverband voorgezet onderwijs Amsterdam-Diemen, begeleiders passend onderwijs via Altra, GGD, Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, Jellinek, Veilig Thuis, politie, straatcoaches, de buurt via het buurtoverleg en externe medewerkers als sportinstructeurs en muziekdocenten van Mundus&More voor naschoolse activiteiten.

In 2023 begeleidde de zorg 125 Mundusleerlingen intensief. Het merendeel van deze leerlingen kon hierna het onderwijs op het Mundus voortzetten. Helaas zijn er ook leerlingen op andere trajecten of speciaal onderwijs geplaatst. Sommige

leerlingen stroomden vervroegd door naar het mbo. Een enkele leerling stroomde af binnen de school.

Alle eerste klassen kregen sociaalvaardigheidstrainingen. Leerlingen van 17 jaar en ouder zitten in een aparte klas en krijgen onderwijs en ondersteuning op maat waardoor zij sneller kunnen starten en doorstromen naar het mbo.

In 2024 gaat het Mundus de CoP's inhoudelijk verbeteren, Mundus-Up (trajectklas) opstarten – hiervoor is inmiddels een coördinator aangenomen – en kijken hoe de school de sociale kaart het best kan inzetten voor leerlingen en ouders.

Spring High

Op Spring High heeft elke leerling een coach met wie de leerling iedere week spreekt. De coach stelt samen met de leerling aan het begin van het jaar een coachingsplan op. In dit plan nemen zij persoonlijke doelen en gewenste ontwikkelingen op. Het is een levend document dat zij gedurende het jaar aanpassen en bijwerken. Voor de sociale veiligheid is de structuur van coaching van grote toegevoegde waarde. Het team kan zo snel en adequaat reageren wanneer er iets speelt wat het leerproces niet ten goede komt. Bijvoorbeeld tussen leerlingen onderling, in de persoonlijke levenssfeer van de leerling of in de relatie tussen een leerling en een docent. De coach is het eerste aanspreekpunt voor de leerlingen en ouders.

Als zaken de kennis en kunde van de coach overstijgen, kan de coach de hulp van *Team Love and Care* (TLC) inschakelen; een drietal collega's die zorg als expertise hebben. De TLC'ers zijn aanspreekpunt binnen de school en verwijzen desnoods door naar buitenschoolse experts. Om de werkdruk van docenten te verminderen, overweegt Spring High het TLC uit te breiden met een parttime zorgcoördinator.

Een medewerker van het Ouder- en Kindteam is wekelijks op school en spreekt leerlingen. TLC koppelt de leerlingen aan het Ouder- en Kindteam. 2 dagen per week is de begeleider passend onderwijs aanwezig, die aansluit bij team TLC.

In 2023 verhoogde Spring High de fte van de begeleider passend onderwijs van één naar 2 dagen. Hierdoor groeide het TLC dat nu bestaat uit 3 collega's die ieder 2 leerpleinen onder hun hoede hebben, één van de schoolleiders heeft zorg in haar portefeuille en is direct betrokken bij de zorg.

Spring High werkt ondermeer samen met de volgende partners: het Ouder- en Kindteam, DNKRS, jeugdarts, Samenwerkingsverband voorgezet onderwijs Amsterdam-Diemen, Levvel, leerplicht, Altra Educé, en alle voor de hand liggende zorgaanbieders. Bij een aantal leerlingen zijn meerdere partijen betrokken.

In 2023 maakte Spring High een professionaliseringsslag binnen de zorgstructuur. Het invoeren van het coachingsplan is een van de resultaten. De school koos voor de methodiek van 'pedagogisch tact', de docenten passen deze methodiek toe op het leerplein.

Spring High onderzoekt de mogelijkheden voor het opzetten van een trajectvoorziening om onderwijsachterstanden op te vangen en te voorkomen dat leerlingen eventueel thuis komen te zitten. Het doel is om deze trajectvoorziening te realiseren voor het einde van het schooljaar.

In 2024 start Spring High met Altra Educé. Het team gaat met een acteur rollenspellen doen om zich verder te bekwamen in het omgaan met de verschillen tussen leerlingen.

TASC

Als startende school is de zorgstructuur van TASC nog in ontwikkeling. TASC werkt met kleine klassen van maximaal 20 leerlingen. Elke klas heeft een mentor die fungeert als de spil van de zorg voor de leerlingen. In november 2023 startte een schoolcoach en interim- zorgcoördinator, tevens veiligheidscoördinator. De zorgcoördinator heeft een verzuimprotocol en een Schoolondersteuningsprofiel opgesteld en werkt momenteel aan het veiligheidsplan.

TASC werkt onder andere samen met de volgende partners: Samenwerkingsverband voorgezet onderwijs Amsterdam-Diemen, Stichting

Jongeren Die het Kunnen, Jeugd en Veiligheid van de gemeente Amsterdam, wijkagent en straatcoaches.

De interim-zorgcoördinator en interim-directeur zetten in op het pedagogisch klimaat en de sfeer binnen de school. Dit is een doorlopend proces.

In 2024 krijgen de mentoren van TASC een cursus over de begeleiding van leerlingen die zij als mentor verzorgen. Alle docenten krijgen een cursus in pedagogisch handelen. De zorgcoördinator zet in 2024 samen met de schoolcoach een zorgteam op. Het team moet worden uitgebreid met een veiligheidscoördinator die verantwoordelijk is voor het pedagogisch klimaat, en een leerlingbegeleider/remedial teacher. Het bespreken van klassen en groepen onder leiding van de zorgcoördinator moet in 2024 integraal onderdeel worden van de begeleiding.

1.12 Sterk Techniek Onderwijs & TASC

Esprit Scholen is penvoerder van het programma Sterk Techniek Onderwijs (STO) Amsterdam. Samen met de stuurgroep STO draagt Esprit de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en implementatie van de programmaliijnen en besteding van de gelden. De stuurgroep bestaat uit de 4 bestuurders die samenwerkten bij de totstandkoming van TASC en 2 bestuurders namens het mbo. STO Amsterdam ontving een subsidie van € 8.138.240. De startdatum was 1 januari 2020 en de einddatum is inmiddels verlengd naar 31 december 2024.

Doelstelling STO

De doelstelling van Sterk Techniek Onderwijs Amsterdam is om het techniekonderwijs in de regio te versterken en meer leerlingen te interesseren en op te leiden voor een technisch beroep. In 2023 behaalde het programma een grote mijlpaal met de start van TASC. Per 1 september 2023 is TASC open voor leerlingen die de vmbo-profielen Produceren, Installeren & Energie (PIE), Bouwen, Wonen & Interieur (BWI) en Mobiliteit & Transport (M&T) willen volgen op basis- of kaderniveau. TASC valt onder het bevoegd gezag van Esprit. TASC

is vanaf schooljaar 2023-2024 gehuisvest in Amsterdam-Zuidoost tot er een permanente locatie beschikbaar is in Amsterdam-Noord. De geplande datum voor de permanente locatie is 2028.

Programmalijn TechCampus

Het programma STO heeft, naast het oprichten en doorontwikkelen van een nieuwe techniekschool, nog 2 programmalijnen. Ten eerste: programmalijn TechCampus. Deze programmalijn richt zich op het aanbieden van een techniekervaring aan basisschoolleerlingen en onderbouwleerlingen van het voortgezet onderwijs. De activiteiten – ontwikkeld in samenwerking met het mbo, bedrijfsleven en publiek-private samenwerkingen – trekken duizenden leerlingen vanuit de hele metropoolregio Amsterdam. De feedback van leerlingen en scholen is over het algemeen zeer positief. Het doel is om meer leerlingen voor een opleiding in de techniek te interesseren. Daarvoor is het noodzakelijk dat meer ouders en docenten ontdekken dat er voor menig leerling prachtige toekomstkansen in de techniek bestaan en dat de beroepsmogelijkheden zeer gevarieerd zijn.

Programmalijn techniekprofiel Media, Vormgeving en ICT (MVI)

De tweede programmalijn betreft het techniekprofiel MVI. Amsterdam heeft 4 vmbo-scholen die dit profiel aanbieden. Ondanks dat dit een technisch profiel is, is dit profiel niet verhuisd naar TASC. De 4 MVI-scholen zetten zich – onder (bege)leiding van een STO-projectleider – in om het curriculum en de leeromgeving beter aan te laten sluiten bij de ontwikkelingen in de sector. De MVI-leeromgeving is naast leerlingen met dit profiel, ook beschikbaar voor basisschoolleerlingen en onderbouwleerlingen. Om contact te leggen met de sector is een bedrijvenmakelaar aangesteld vanuit een van de scholen. De scholen ontwikkelden samen het keuzedeel Digitale Beveiliging dat op de 4 scholen wordt aangeboden. 184 leerlingen volgden dit keuzedeel. De docenten zetten zich ook in voor de eigen professionalisering. In 2023 volgden de MVI-docenten onder andere scrum- en programmeercursussen. Uit de werkgroep met de docenten kwam naar voren dat ze ook veel hebben aan het onderling uitwisselen van kennis en ervaringen. Daarom is de werkgroep in 2023 geïntensiveerd.

Met de doorontwikkeling van de programmalijnen wisselt ook de samenstelling van het team. Het kernteam van projectleiders bleef in 2023 gelijk, en werd aangevuld met nieuwe functies die de professionalisering en verduurzaming van het programma ten goede moeten komen. Het kernteam blijft zich onverminderd inzetten voor het programma Sterk Techniek Onderwijs.

In september 2023 diende het programmateam, met goedkeuring van de stuurgroep, de laatste tussentijdse voortgangsrapportage in. In 2023 kwam het nieuws dat de huidige regeling Sterk Techniek Onderwijs wordt verlengd tot 31 december 2024. Daartoe heeft het programmateam, met goedkeuring van de stuurgroep, een aanvullende begroting ingediend voor 2024. Deze begroting werd in januari 2024 positief beoordeeld door de Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen. In 2023 kwam eveneens het nieuws dat er een nieuwe STO-regeling komt voor de periode 2025-2029. In de voortgangsrapportage heeft het programmateam de planfase voor deze regeling uitgewerkt. In 2024 brengt het programmateam deze fase tot uitvoering.

1.13 Nationaal Programma Onderwijs

1.13.1 Primair Onderwijs

De Esprit-basisscholen maakten in 2023 wederom gebruik van de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) om de door COVID-19 ontstane vertragingen op het gebied van leren en sociaal-emotionele ontwikkeling en welzijn in te lopen.

NPO bestaat uit 6 doelen en om deze te behalen, hebben de Esprit-basisscholen de volgende activiteiten georganiseerd:

- 1 Om meer onderwijs te realiseren, hebben de scholen jaar-, blok- en weekplanningen opgesteld, meer lessen gegeven en is een voormalig onderwijsassistent opgeleid tot kleuterjuf.

- 2 Voor een effectievere inzet van onderwijs gaf organisatie KRAAK ondersteuning/scholing in onderzoekend leren, werden extra onderwijs-assistenten ingezet (met name gericht op lezen) waardoor docenten meer onderwijstijd hebben, werd nieuw Montessori- rekenmateriaal ingekocht, organiseerden de scholen collegiale Montessorilesjes en kreeg het team een professionaliseringsimpuls gericht op goede samenwerking en communicatie binnen het team.
- 3 Voor de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen werd een projectleider ingezet op het opleidingstraject *positive behaviour support*, werden *rots en water*-lessen gegeven, stelden de scholen een piramide van gedrag op en organiseerden de scholen naschoolse clubs en een projectweek mediawijsheid en digitale geletterdheid.
- 4 Om de ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen te bevorderen, kochten de scholen extra boeken in om zelfstandig lezen te bevorderen, zetten de scholen in op *remedial teaching* gericht op rekenen, en werd ingezet op sterk pedagogisch handelen.
- 5 Het extra personeel en de extra ondersteuning werden ingezet voor: de begeleiding van leerlingen met Nederlands als tweede taal, kortdurende intensieve extra zorg voor individuele leerlingen op het gebied van spelling en taal, extra formatie voor de interne begeleider, en voor onderwijsassistentie in de klas en op het leerplein.
- 6 Middelen en faciliteiten van het NPO werden gebruikt om gediplomeerde docenten in te zetten bij ziekte, vervangende gymlessen te organiseren vanwege de renovatie van de gymzaal, rekenspellen aan te schaffen en de leerkrachtvaardigheden te verbeteren door scholing.

Resultaten

Door de inzet van extra formatie van het onderwijs (ondersteunend) personeel konden de scholen vaker werken met kleine groepjes leerlingen of zelfs 1-op-1-les of ondersteuning bieden. Dit verlaagt de werkdruk van leerkrachten en verbetert de resultaten van de leerlingen. Bij ziekte werden gediplomeerde docenten ingezet waardoor er geen klassen naar huis hoefden.

Door het inzetten op 1-op-1-begeleiding voor leerlingen met Nederlands als tweede taal konden leerlingen sneller meedraaien met de klas. De interventies om leesvaardigheden te verbeteren, hebben positief effect volgens de toetsen. Het merendeel van de leerlingen is vooruitgegaan. Sommige leerlingen vallen nog steeds in de categorie zwakke lezers. Deze leerlingen worden nauwlettend gevolgd en blijven leesondersteuning krijgen. In enkele gevallen is ondanks extra interventies geen groei waargenomen, en is dyslexieonderzoek aangevraagd. Voor rekenen is extra individuele rekenbegeleiding ingezet door een (externe) rekenspecialist en vrijwilligers (gepensioneerde docenten). Een deel van de kinderen laat groei zien en een deel ontwikkelt zich verder op de eigen leerlijn. Bij een enkeling is de groei minimaal en kijkt de school naar een alternatief of intensivering van de ondersteuning. Door *remedial teaching* is er meer rust op het leerplein en zijn er betere resultaten, met name in groep 8.

Door het uitnodigen van een gastspreker op een ouderavond kregen de ouders beter inzicht in de ontwikkeling van kinderen.

Na een training is een schema voor consequenties bij ongewenst gedrag opgesteld, evenals een formulier dat gebruikt kan worden bij incidenten. er zijn afbeeldingen gemaakt voor gewenst gedrag die nu zichtbaar zijn door het hele Mundus College.

Leerlingen die deelnamen aan de naschoolse activiteiten zijn sociaal vaardiger geworden in samenwerken.

Door structureel te werken en te werken via een PDCA-cyclus – Plan, Do, Check, Act – stelt een basisschool regelmatig het plan en handelen bij.

Alle Esprit-basisscholen kregen goedkeuring van de medezeggenschapsraad om de genoemde activiteiten uit te voeren. De procentuele inzet van de middelen voor de inhuur van personeel niet in loondienst varieert van 0 tot 50%, met een gemiddelde van 26,6%. Na 2023 vervolgen de scholen de activiteiten zoals genoemd in de punten 1 t/m 6. Op basis van de ervaringen, brengen scholen hier en daar een accentverschil aan op de plannen, uiteraard met instemming van de MR.

1.13.2 Voortgezet onderwijs

Ook de middelbare scholen van Esprit Scholen maakten in 2023 gebruik van de middelen vanuit het NPO.

Nu volgt een overzicht van de activiteiten die de Esprit middelbare scholen ondernamen:

- 1 Om meer onderwijs te realiseren, zetten de scholen in op extra lessen voor onder andere wiskunde, scheikunde, Engels en Nederlands door (ingehuurde) docenten, huiswerkgroepen en individuele bijles door oud-leerlingen en examentraining voor havo 5 en vwo 6.
- 2 Voor een effectievere inzet van onderwijs ondersteunden leerlingen elkaar als *peer tutor*, is een training in klasdynamiek voor docenten georganiseerd, zijn groepen verkleind om formatief leren en differentiatie mogelijk te maken en zijn docenten extern begeleid om te helpen bij het vormgeven van het onderwijs.
- 3 Voor de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen kregen mentoren en de schoolpsycholoog extra uren voor individuele begeleiding van leerlingen, de externe zorgprofessional kreeg extra uren voor begeleiding en ondersteuning van leerlingen. De scholen organiseerden ook excursies, sociale en sportactiviteiten. Externe trainers gaven lessen in groepsdynamiek, stress, samenwerken en weerbaarheid.
- 4 Om de ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen te bevorderen, begeleiden 2 leerlingcoaches onder- en bovenbouwleerlingen bij het leren leren, leren plannen en het overwinnen van blokkades bij de voortgang van het leerproces.
- 5 Het extra personeel en de extra ondersteuning werd ingezet in de mediatheek, op de administratie, bij activiteiten, bij de conciërges en bij de schoolleiding.
- 6 Middelen van het NPO werden gebruikt voor de mentale gezondheid van docenten (door middel van teamactiviteiten en fruit in de personeelskamer), het inrichten van een datateam om zicht te houden op de verschillende datasets zoals examencijfers, en voor een projectleider om rubrics te implementeren op het leerplein.

Resultaten

De verkleining van groepen en extra docenten zorgden voor betere resultaten, met name bij de 'talige' vakken, economie en wiskunde. Doordat de scholen meer docenten hadden, was er in het reguliere programma minder uitval bij ziekte. Leerlingen waren tevreden over de examentrainingen en waren beter voorbereid op de examens. De overgangresultaten van de pre-examenklassen naar de examenklassen zijn goed.

De ingezette coaches begeleiden leerlingen met een ondersteuningsvraag op sociaal-emotioneel vlak. Dit bevalt goed en met ingang van schooljaar 2023-2024 worden deze coaches bekostigd vanuit de reguliere begroting. De interventies op sociale vaardigheden hebben een positief effect, maar de leerlingen hebben meer moeite met de klasdynamiek dan voor corona. De inzet van professionals leidde tot meer rust, reinheid en regelmaat in de school. Leerlingen misten tijdens corona met name structuur, daar is nadrukkelijk bemensing, tijd en middelen aan besteed.

Alle middelbare scholen kregen goedkeuring van de medezeggenschapsraad om de bovenstaande activiteiten uit te voeren. De procentuele inzet van de middelen voor de inhuur van personeel niet in loondienst varieert van 0 tot 40%, met een gemiddelde van 13,5%. Na 2023 vervolgen de scholen de activiteiten zoals genoemd in de punten 1 t/m 6. Op basis van de ervaringen, brengen scholen hier en daar een accentverschil aan op de plannen, uiteraard met instemming van de MR.

1.14 Het verslag van het Centraal Bureau

1.14.1 Informatiebeveiliging, privacy en ICT

Informatiemanagement vertaalt de informatiebehoeften naar informatievoorzieningen. Dit betekent dat de afdeling behoeften in kaart brengt en zorgt voor een passend applicatielandschap, waarbij de focus ligt op het gebruik en de functionaliteit van de applicaties. Dit borgt Esprit Scholen zo dicht mogelijk bij het primaire proces van de scholen. Daarom hebben de Espritscholen de vrijheid

en verantwoordelijkheid om zelf IT-beleid te maken dat aansluit op de eigen onderwijsvisie. Daarnaast heeft elke Espritschool de vrijheid om de IT-middelen aan te schaffen die het onderwijsproces het best ondersteunen.

Het Centraal Bureau schept de kaders om de informatiebeveiliging en privacybescherming van leerlingen, ouders en medewerkers te waarborgen. Informatiebeveiliging behelst het nemen en handhaven van samenhangende maatregelen om de betrouwbaarheid van de informatievoorziening te waarborgen. Hierbij focust Esprit op beschikbaarheid, integriteit, en vertrouwelijkheid.

De investeringen in zowel hardware als configuratie resulteren in een solide IT-infrastructuur voor alle Espritscholen. De scholen hebben goed functionerende apparatuur die bijdraagt aan een lager aantal incidenten en betere werkervaring. De uitrol van persoonlijke laptops voor medewerkers draagt bij aan een aangename en flexibele werkomgeving. In 2023 focusten wij op het actualiseren van de registratie van de IT-apparatuur. We vervangen verouderde apparatuur en niet-beheerde apparatuur neemt de IT-afdeling in beheer. Dit komt de kwaliteit en continuïteit ten goede.

Het jaar 2023 stond in het teken van het in kaart brengen van het applicatielandschap en het verbeteren van de toegangsbeveiliging van de kernapplicaties. De implementatie van *single sign-on* en tweestapsverificatie is uitgebreid naar alle medewerkers en kernapplicaties.

Wij erkennen het cruciale belang van privacybewustzijn en voeren daarom jaarlijks diverse activiteiten uit om dit te bevorderen. In 2023 voerden we een phishingcampagne uit. De resultaten van dit onderzoek besprak de afdeling IT met het MT. IT betreft het MT om het privacybewustzijn onder de leidinggevenden te vergroten. Tijdens de I&I-conferentie organiseerden we workshops waarbij medewerkers hun privacybewustzijn konden vergroten. Deze workshops bieden concrete handvatten om de kans op inbreuk op onze gegevens te verkleinen. Door regelmatig aan dit bewustzijn te werken, versterken we niet alleen de privacykennis, maar leggen we ook een stevige basis voor een proactieve benadering van privacy binnen de gehele organisatie.

In 2023 publiceerde de VO-raad deel 1 van het Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy voor Funderend Onderwijs: informatiebeveiliging. Naar aanleiding van dit normenkader voeren we in 2024 een audit uit om te onderzoeken in welke mate Esprit de vastgestelde normen naleeft. De audit draagt bij aan de professionalisering en borging van de continuïteit. Het tweede deel van het normenkader, privacy, wordt begin 2024 verwacht.

1.14.2 Personeel & organisatie

In 2023 bedroeg de gemiddelde personele formatie van Esprit Scholen 1.021 fte. Op peildatum 31 december 2023 waren er 1.295 medewerkers in dienst. Dit is een stijgende lijn ten opzichte van voorgaande jaren: op peildatum 31 december 2022 had Esprit 1.219 medewerkers. De groei komt voort uit de groei van 3 Espritscholen.

Strategisch HRM

Het strategisch HR-beleid 2020-2024 gaf richting aan de hoofdthema's van deze jaren: professionalisering, duurzame inzetbaarheid en leiderschapontwikkeling. Voor 2024 staat een herijking van het HR-beleid op de agenda.

Professionalisering

De stuurgroep Samen Opleiden en Professionaliseren heeft als doel om (beleid over) het opleiden van studenten, begeleiden van startende en nieuwe medewerkers en professionaliseren van leraren op elkaar af te stemmen en te ontwikkelen. Een belangrijke opdracht is het succesvol afronden van de accreditatie van de opleidingsschool van Esprit in 2025. Deze accreditatie vindt plaats in de vorm van een ontwikkelingsgericht *peer-review*.

Het team van de Opleidingsschool is in 2023 uitgebreid. Het team houdt zich – onder leiding van de programmaleider Opleiden met Esprit – bezig met alle zaken van opleiden en inductie. Het team coördineert en begeleidt ook de zijinstroom en de connectie met de Esprit Academy. In 2023 organiseerde Esprit 2 themaochtenden voor schoolopleiders en vertegenwoordigers van het MT en HR. Het ontwikkelen van een gemeenschappelijke taal en een breed gedragen

Opleidingsplan zijn belangrijke doelstellingen. Het Opleidingsplan moet voldoen aan de 4 vastgestelde waarden: lerende leraar, leeromgeving, organisatie en kwaliteitscultuur.

Esprit Academy

Sinds 2023 borgt Esprit het professionaliseringsklimaat via een online platform waarin het volledige leeraanbod van de Esprit Academy is opgenomen. Zo kunnen medewerkers via de Esprit Academy nieuwe inzichten opdoen en hun vaardigheden versterken. De volgende stap in deze ontwikkeling is om kennisdeling tussen de scholen te stimuleren door het scholingsaanbod van de scholen via het leerplatform toegankelijk te maken voor alle medewerkers. Daarmee maakten we in 2023 een voorzichtige start.

In 2023 zijn er via de Academy 13 trainingen uitgevoerd. Dit aanbod bestond uit trainingen voor het onderwijzend personeel, zoals de training werkplekbegeleiders, burgerschapsonderwijs, Montessori-inductie en formatief evalueren. Voor zowel onderwijs- als ondersteunend personeel organiseerden we Esprit-trainingen als *Google for workspace*, en 'feedback- en ontwikkelgesprekken voeren'. In 2023 behaalden 11 collega's via een incompanytraject van DENISE en de Vrije Universiteit Amsterdam een NT2-diploma als tweede bevoegdheid.

Begeleiden zij-instromers

Voor zij-instroom maken we veel ruimte. We organiseerden in 2023 2 spoedcursussen voor zij-instroom in het primair onderwijs. Naast de subsidie vanuit DUO en de middelen uit het Noodplan, maakt Esprit hier extra geld voor vrij. Dit is nodig voor begeleiding en coaching en voor bovenformatieve inzet, onder andere voor de studiedag. Ook in het voortgezet onderwijs neemt het aantal zij-instromers toe, voornamelijk via het 'Aan de Slag voor de Klas-traject'.

Om de begeleiding van zij-instromers in het basisonderwijs te versterken en de scholen te ontzorgen, zette Esprit in op bovenschoolse coaching via de opleidingsschool. In 2023 ontvingen we een subsidie om in de Europaschool

een mini-opleidingsinstituut vorm te geven. Aan de belangrijkste voorwaarden – minimaal 4 zij-instromers en de aanwezigheid van een lerende cultuur – voldoen we ruimschoots.

In schooljaar 2022-2023 ontvingen 170 studenten begeleiding: 35 in het primair onderwijs en 135 in het voortgezet onderwijs. Er zijn in dit schooljaar 32 zij-instromers opgeleid, 15 voor het primair onderwijs en 17 voor voortgezet onderwijs. Bij de start van schooljaar 2023-2024, telden we 183 studenten, waarvan 31 voor het primair onderwijs.

II&I-dag 'Connecting real and virtual world'

Op 1 november 2023 vond onze jaarlijkse II&I (Inspiratie, Innovatie & Internationalisering)-dag plaats op de H20 Esports Campus in Purmerend waarin de thema's digitale wereld, persoonsvorming en duurzaamheid centraal stonden, conform het herijkte onderwijsmanifest. Het doel was om aan het eind van de dag de deelnemers naar huis te laten gaan met inspiratie over het gebruik van technologie in het onderwijs, nieuw handelingsperspectief op groepsdynamiek en gedrag van leerlingen, en ideeën over hoe we duurzaam met elkaar en onze omgeving kunnen omgaan. Het College van Bestuur verzorgde de kick-off en introduceerde het herijkte onderwijsmanifest. Het was indrukwekkend en inspirerend om met zoveel Espritcollega's bij elkaar te zijn. Met name over het welkomstwoord van het bestuur, de keynotespeaker over AI in de ochtend en de workshops in de middag gaven de deelnemers positieve feedback. De evaluatie leidde tot het advies om een dergelijk groot congres elke 2 jaar te organiseren. In het andere jaar kent de conferentie idealiter een kleinschalige opzet, waar scholen zich groeperen per thema en de bijeenkomsten plaatsvinden op de Espritscholen.

Duurzame inzetbaarheid

De mogelijkheden die Esprit biedt voor professionalisering, vergroten de duurzame inzetbaarheid van medewerkers en wij doen veel meer op het gebied van duurzame inzetbaarheid.

Behouden docenten

Voor goed onderwijs en om de krapte op de arbeidsmarkt het hoofd te bieden, is het belangrijk dat we leraren in Amsterdam weten te behouden en voorkomen dat startende leraren vroegtijdig het (Amsterdamse) onderwijs verlaten. Maar ook een juiste match maken is belangrijker dan ooit. Nemen we de juiste mensen aan op de juiste plaats? Daarom hebben het MT en het bestuur besloten om het (werkgevers) merk Esprit te verstevigen en duidelijker te profileren. Als scholenkoepel met een unieke mix van primair en voortgezet onderwijs en internationale scholen heeft Esprit immers veel te bieden. Ook op het gebied van duurzame inzetbaarheid; er is met een bestuursaanstelling meer te halen dan met een dienstverband bij een van de scholen. Eigen medewerkers kunnen het Esprit-gevoel het beste een gezicht geven. Dit is letterlijk gebeurd. In het nieuwe onderwijsmanifest zijn onze eigen medewerkers prachtig in beeld gebracht, als ambassadeurs van het 'Esprit-DNA'. De website van Esprit Academy is de thuisbasis voor deze en overige interne communicatie.

Samen met de Gemeente Amsterdam, Amsterdamse schoolbesturen en kennisinstellingen hebben we de aanpak van het lerarentekort uitgewerkt in de Amsterdamse Lerarenagenda. De vernieuwde agenda is in 2023 voor de periode tot en met 2027 vastgesteld. Randvoorwaarden als parkeervergunningen en stagevergoedingen zijn verbeterd, deels door stedelijke afspraken, deels (vooralsnog) op Espritniveau. De besturen pakken samenwerking verder op in de onderwijsregio's. Esprit is in 3 van de 8 regio's vertegenwoordigd (zij-instroom, anders organiseren en de sterke schoolleider). Zo willen we samen mensen voor het Amsterdamse onderwijs behouden door beschikbare middelen collectief in te zetten.

Vitaal blijven

Voor duurzame inzetbaarheid bestaat ons belastingvrije aanbod uit 'vitaliteitsproducten en diensten'. In 2023 maakten onze medewerkers voor een recordbedrag van € 170.205 hiervan gebruik. De fiets en de fitness-/sport contributies blijven het populairst.

De Esprit-bikepool – een pool van 31 e-bikes, verdeeld over de scholen – is bedoeld om het fietspotentieel binnen Esprit te bevorderen en het autoverkeer terug te dringen. De Esprit bikepool ontving in 2023 een positieve evaluatie en we gaan er de komende 2 jaar mee door. Dat de aanschaf van e-bikes in het fiscfree-aanbod fors toenam, schrijven we gedeeltelijk toe aan het succes van de Esprit-bikepool.

De coronapandemie had een enorme impact op medewerkers, die toch al zwaar belast zijn door het lerarentekort. Hoewel de pandemie inmiddels achter ons ligt, steeg het verzuimpercentage. Voor 2023 is het gemiddelde verzuimpercentage voor Esprit 7,1% en de meldingsfrequentie 2,50. Deze cijfers maken vervolgonderzoek nodig naar mogelijke oorzaken om vervolgens een aanpak te ontwikkelen om het verzuim te verlagen.

De gesprekscyclus is een hulpmiddel om het gesprek met medewerkers over de duurzaamheid van hun inzet aan te gaan. Uit het medewerkersonderzoek blijkt dat Esprit nog onvoldoende aandacht biedt aan de gesprekscyclus. Het feit dat er nog geen digitale tool beschikbaar is die de gesprekscyclus ondersteunt, heeft hiermee mogelijk te maken.

Leiderschapsontwikkeling

In 2023 organiseerde Esprit 3 middagen voor leidinggevendenden met als thema onder andere het 'waarderend perspectief'. Naast een inhoudelijke component biedt het programma ook gelegenheid om collega-leidinggevendenden te ontmoeten.

In het nieuwe personeelsinformatiesysteem is voor leidinggevendenden en invoerders een link beschikbaar gekomen naar RAP, een kennisplatform met alle ins en outs van de beide cao's. Een nieuwe managementleergang staat voor 2024 gepland.

Medewerkersonderzoek

In 2023 vond het driejaarlijkse medewerkersonderzoek plaats. Dit geeft leidinggevendenden en het bestuur informatie over wat er leeft in de teams en binnen in de school. De respons was goed: zowel in het primair als voortgezet onderwijs was de respons 74%.

Voortgezet onderwijs

De belangrijkste conclusie in de rapportages van het voortgezet onderwijs bij Esprit: onze medewerkers zijn zeer tevreden, zeer betrokken en trots. In het voortgezet onderwijs scoren de thema's communicatie en directeur boven de benchmark. Op het thema werkdruk is de score lager dan de benchmark. Loyaliteit van de medewerkers is benchmarkconform, en professionaliteit van de cultuur scoort goed ten opzichte van de benchmark. Medewerkers ontleen hun werkplezier vooral aan hetgeen zij doen, oftewel de inhoud van het werk, de goede sfeer, de kwaliteit van het onderwijs en de goede relatie met hun directeur. Winst is te behalen op werkdruk (geen 'grip' op, onvoldoende tijd voor zorgleerlingen). Ongewenst gedrag verdient een hoge plaats op de agenda, ondanks de redelijke scores ten opzichte van de benchmark. De meeste winst is te behalen op school- en teamniveau.

Primair onderwijs

Ook de medewerkers in het primair onderwijs van Esprit zijn zeer tevreden, zeer betrokken en trots. Ten opzichte van de benchmark heeft het primair onderwijs minder bevredigende scores, onder andere op loyaliteit en professionaliteit van de cultuur. Medewerkers ontleen hun werkplezier vooral aan hetgeen zij doen, oftewel de inhoud van het werk, de goede sfeer, de prettige werkomstandigheden en de goede relatie met hun directeur. Ook in het primair onderwijs is de winst vooral te behalen op schoolniveau op het thema werkdruk (geen 'grip' op, 'gewoon te druk' en te weinig tijd voor zorgleerlingen). Ongewenst gedrag verdient een hoge plaats op de agenda, de cijfers zijn 'slechter' dan de benchmark voor het primair onderwijs.

Aan de slag met uitkomsten

In 2024 delen de schoolleiders de resultaten in hun team. Leidinggevend en gaan met hun teams in gesprek over de resultaten. Herkennen we de resultaten? Hoe waarderen we de resultaten? En ten slotte: wat kunnen we in de teams met elkaar doen om het goede te behouden of te versterken, en wat kunnen we verbeteren?

Schoolleiders

In 2023 startten 6 nieuwe schoolleiders. Dit leidde tot een forse vernieuwing van het MT. 2 van de nieuw aangenomen schoolleiders werkten al bij Esprit en 2 vacatures zijn (bewust) op interim basis ingevuld. Die vacatures zetten we in 2024 opnieuw uit. Bij wervingsprocedures voor docenten en leidinggevend en zijn de arbeidsvoorwaarden steeds vaker doorslaggevend.

Uit het medewerkersonderzoek onder schoolleiders blijkt dat werken voor Esprit hen goed bevalt: de schoolleiders zijn tevredener, trotser en zelfs nog meer betrokken dan de medewerkers. Ook de loyaliteit is hoog. Schoolleiders beoordelen de cultuur als behoorlijk professioneel en vinden dat er een goede visie en missie voor Esprit is. Schoolleiders ontleen hun werkplezier vooral aan de mogelijkheden om jezelf te ontwikkelen, de samenwerking, de (heldere) visie/missie, de sfeer en de (prettige) werkomstandigheden. Schoolleiders beoordelen de werkdruk zonder meer als 'stevig', maar er staat kennelijk veel/genoeg tegenover. Omdat het moeilijk is je als bestuur te onderscheiden op primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden is het fijn te kunnen constateren dat dit wel lukt op het gebied van tertiaire en quataire arbeidsvoorwaarden.

Participatiewet

In 2023 staan 11 medewerkers van Esprit in het doelgroepenregister, dat zijn er meer dan in voorgaande jaren. In het doelgroepenregister staan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zij vallen onder de banenafpraak. Evenals vorige jaren werkt de AICS met inhuur van medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt. AICS werkt hiervoor samen met Cordaan voor kantine-activiteiten en catering. Door de groei van de AICS neemt ook die inzet toe.

Cao primair en voortgezet onderwijs

Werkgeversorganisaties en onderwijsbonden sloten in 2023 een nieuwe cao voor werknemers in het voortgezet onderwijs en het primair onderwijs af. De looptijd van beide cao's is gelijk: van 1 mei 2023 tot 1 oktober 2024. De salarissen en uitkeringen zijn per 1 juli 2023 structureel verhoogd met 10 procent. Werknemers ontvingen in november 2023 ook een eenmalige uitkering.

Naast de loonsverhoging maakten de bonden afspraken over onderwijstijd, lestaak en taakbeleid en werkdruk. In de cao staat ook dat startende docenten op een goede manier hun loopbaan binnen het onderwijs kunnen beginnen, met actieve en goede begeleiding en voldoende tijd om zich het vak eigen te maken en zo duurzaam actief te blijven in het onderwijs.

Eerder gemaakte afspraken, zoals het voortzetten van de arbeidsmarkttoelage op scholen met de meeste achterstandsl leerlingen, staan ook in de nieuwe cao. De reiskostenvergoeding werd in beide cao's verhoogd van 12 naar 17 cent per kilometer en de maximale afstand (25 km) is gelijk getrokken. Ook gaan sociale partners aan de slag met de wens om tot een sectorale regeling voor stagevergoedingen te komen. De bekostiging daarvan vormt een aandachtspunt.

Vanaf schooljaar 2022-2023 zijn structureel extra werkdrukkiddelen in het voortgezet onderwijs toegekend. Deze middelen zijn rechtstreeks verwerkt in de baten van de scholen op basis van het aantal leerlingen per school, conform de beschikking van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Er is een kader opgesteld voor de besteding van het individuele persoonlijk budget voor schooljaar 2023-2024 en voor het gemeenschappelijke deel maakte de scholen op schoolniveau keuzes. De werkdrukbeleving blijft echter hoog, zo blijkt uit het medewerkersonderzoek, en de beschikbare uren lijken dit (nog) niet te verminderen.

Op alle Amsterdamse basisscholen van Esprit ontvingen bevoegde leerkrachten in 2023 de Amsterdam Toelage om het lerarentekort terug te dringen. Het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen beheert en verdeelt deze middelen over alle Amsterdamse basisscholen in het Noodplan PO.

Salarisadministratie

In 2023 voerde Esprit een nieuw personeels- en salarissysteem in. Deze verandering maakte een behoorlijke impact op de organisatie. De implementatie is op 1 december 2023 formeel afgesloten. De samenwerking met het nieuwe administratiekantoor richt zich nu vooral op het optimaliseren van processen (functioneel beheer) en het verminderen van fouten door structureel overleg en inhuur van expertise. De kennis over het nieuwe systeem verbeterde in het

afgelopen jaar dankzij training en opleiding. In 2024 breiden we dit verder uit.

Maatregelen uitgaven inzake uitkering na ontslag

Esprit treft diverse maatregelen om de uitgaven wat betreft de uitkering na ontslag te beperken. We onderzoeken eerst welke mogelijkheden er zijn om medewerkers intern te herplaatsen om zo werkloosheid te voorkomen. Lukt dat niet, dan begeleiden we van werk naar werk door coaching, scholing en/of begeleiding aan te bieden. Dit is maatwerk dat zowel voor als ná de uit dienst datum wordt ingezet en zowel intern (HR) als (in samenwerking) met externe partijen wordt ingevuld. Deze trajecten kopen we voor de middelbare scholen op individuele basis in, de schoolleider geeft hiervoor akkoord. Voor het primair onderwijs neemt het Participatiefonds na de uitdienst datum het stokje over, voor deze inzet dragen we maandelijks een verplichte premie af.

1.15 Geschillen

In deze pragraaf volgt een overzicht van interne en externe (klacht)zaken. De formele geschillen die plaatsvonden in het kader van passend onderwijs zijn hier onderdeel van. Esprit Scholen beschouwt geschillen als waardevolle signalen en als een waardevolle bijdrage om de algemene gang van zaken te verbeteren.

Toelichting interne zaken

In een interne zaak neemt het College van Bestuur (of een commissie namens het bestuur) na zorgvuldig onderzoek een beslissing over het ingediende geschil of komen de partijen in onderling overleg tot overeenstemming. Voordat het bestuur een geschil in behandeling neemt, vraagt het bestuur altijd aan de betrokken schooldirecteur of deze bekend is met het geschil. Als dat niet het geval is, is de schooldirecteur eerst aan zet. In de meeste gevallen slagen de schooldirecteuren om de geschillen op schoolniveau op te lossen. Mocht dat onverhoopt niet lukken, dan wordt het geschil alsnog aan het bestuur voorgelegd.

Toelichting externe zaken

In een externe zaak geven externe en onafhankelijke deskundigen een oordeel over een voorgelegd geschil. Denk hierbij aan de commissies van Onderwijsgeschillen, waaronder de klachtencommissie, commissie passend onderwijs of de beroepscommissie. Een enkele keer speelt er een zaak bij een rechtbank. Zo nu en dan tekent Esprit bezwaar aan tegen besluiten die zijn genomen door de gemeente, het rijk of een uitvoeringsorgaan zoals DUO of het UWV.

In 2023 zijn er in totaal 32 geschillen behandeld. Hiervan zijn er 21 intern en 11 extern behandeld. Alle interne geschillen werden ingediend door ouders van leerlingen. Van de externe geschillen werden er 6 ingediend door ouders, 3 door medewerkers en 2 door Esprit zelf.

De interne geschillen gaan over verschillende zaken. Een paar keer deden ouders van leerlingen hun beklag omdat ze het niet eens waren met een opgelegde schorsing of een maatregel die school had genomen toen was vastgesteld dat een leerling een telefoon bij zich had tijdens een tentamen. Het kwam ook voor dat ouders vonden dat de school onvoldoende deed voor een veilige schoolomgeving. Aan het einde van het schooljaar spelen er vaak enkele zaken die gaan over de vraag of de school terecht heeft besloten dat een leerling een toets niet mag herkansen of dat een leerling niet bevorderd kan worden. Ouders die teleurgesteld waren dat er geen plekje was voor hun kind op een van onze scholen, klaagden hierover.

Van de 11 externe geschillen tekende Esprit beroep aan tegen 2 verschillende beschikkingen van DUO. De geschillen ingediend door ouders, zijn ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs en de Geschillencommissie Passend Onderwijs. 2 zaken dienden bij de Commissie van Beroep.

Eind 2023 waren alle interne geschillen afgehandeld. Van de 11 externe geschillen zijn er 4 afgehandeld. 7 externe geschillen zijn nog in behandeling.

1.16 Huisvesting

Gemeenten zijn financieel verantwoordelijk voor nieuwbouw, vervanging en uitbreiding van de huisvesting. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de schoolgebouwen. In het geval van renovatie is er sprake van een gezamenlijke financiële verantwoordelijkheid, waarbij het schoolbestuur een eigen bijdrage betaalt. Gemeenten en schoolbesturen leggen periodiek met elkaar de ambities en afspraken vast over de investeringen in onderwijsgebouwen, in een Integraal Huisvestingsplan (IHP). Zowel in de gemeente Amsterdam als in de gemeente Landsmeer is in 2023 een nieuw IHP opgesteld. In beide huisvestingsplannen is er veel aandacht voor de aanpak van de bestaande gebouwenvoorraad via renovatie en verduurzaming. Tegelijkertijd zijn de middelen voor de aanpak daarvan, zeker in Amsterdam, beperkt.

In de afgelopen jaren zijn er – behalve de reguliere onderhoudsprojecten en incidentele verbouwingen – veel grotere bouwprojecten voorbereid en in uitvoering genomen. Esprit Scholen sloot in 2023 een reeks van projecten af. Voor sommige van deze bouwprojecten zijn wij zelf opdrachtgever, voor andere projecten ligt het opdrachtgeverschap bij de gemeente.

AICS South East

Esprit rondde de transformatie van het 'Zandkasteel' van een bankgebouw naar een school in 2023 af. Bij de start van het schooljaar 2023-2024 nam de AICS dit gebouw aan het Bijlmerplein in Amsterdam-Zuidoost in gebruik. Het leerlingenaantal van de school steeg na de ingebruikname tot 1.000 leerlingen, de maximale capaciteit bedraagt 1.400 leerlingen. De AICS voelde zich snel thuis in dit duurzaam getransformeerde en monumentale gebouw. Het gebouw beschikt niet over gymzalen; de gemeente bouwt deze op een andere locatie nabij het schoolgebouw. Totdat deze zalen gereed zijn, maakt de AICS gebruik van andere voorzieningen.

Berlage Lyceum

Na jaren van voorbereiding startte de uitvoering van de renovatie van beide gebouwen van het Berlage Lyceum. Het gebouw aan de P.L. Takstraat 34 werd als eerst aangepakt. In de voorjaarsvakantie verhuisde het Berlage van dit gebouw naar

tijdelijke huisvesting in het Martin Luther Kingpark. Direct aansluitend startten de bouwwerkzaamheden. Deze werkzaamheden vinden waar mogelijk circulair plaats met veel aandacht voor hergebruik van materialen. Het aanpassen van het gebouw aan de onderwijskundige eisen van deze tijd gaat hand in hand met het behoud van de monumentale waarden van het rijksmonument. Ook is er veel aandacht voor het gebouw als 'Gesamtkunstwerk' waarin architectuur, ornamentiek en kunst een eenheid vormen. Het gehele renovatieproject duurt enkele jaren.

De Verwondering

De nieuwbouw van De Verwondering is in het najaar van 2023 opgeleverd. Het nieuwe gebouw staat op het schoolplein van het oude gebouw dat tot dan toe als tijdelijke huisvesting voor de school functioneerde. Het nieuwe gebouw is – onder andere door de toepassing van een bodemwarmtepomp en zonnepanelen – energieneutraal en vanuit het oogpunt van circulariteit geheel in hout gebouwd. Het oude gebouw is gesloopt om plaats te maken voor een nieuw schoolterrein.

Spring High en het Mundus College

De planvorming voor de doorontwikkeling van Spring High kreeg in 2023 verder vorm. Daarbij is het streven om een campus te vormen leidend, samen met het Mundus College op de locatie Burgemeester Hogguerstraat. In dit kader startte Spring High met ingang van het schooljaar 2023-2024 een dependance in een speciaal daarvoor verbouwd gedeelte van het Mundus College. De inrichting van de nieuwe lesruimten is duurzaam uitgevoerd door onder andere het hergebruik van oude materialen.

TASC

In afwachting van de realisatie van de nieuwbouw van TASC in het Hamerkwartier in Amsterdam-Noord is vanaf het voorjaar 2023 de tijdelijke huisvesting van de AICS aan de Darlingstraat 2 in Amsterdam-Zuidoost getransformeerd tot tijdelijke huisvesting voor TASC. Voor deze transformatie is het gebouw uitgebreid en verbouwd zodat TASC daar eigentijds techniekonderwijs kan geven. TASC nam het gebouw in september 2023 in gebruik en kan zich in dit gebouw verder ontwikkelen. De nieuwbouw in het Hamerkwartier wordt op dit moment voorbereid en staat voor 2028 gepland.

WSV

De renovatie van de dependance van de WSV aan de Copernicusstraat is in het voorjaar van 2023 opgeleverd. Het gebouw is ingrijpend verduurzaamd en van nieuwe ventilatie voorzien. De gevel en het interieur zijn ook vernieuwd.

Eerste Opvang Anderstaligen (EOA)

De toenemende komst van nieuwkomers leidt tot een behoefte aan uitbreiding van de huisvesting voor deze leerlingen. In februari 2023 nam Esprit een nieuw pand in gebruik om het onderwijs aan nieuwkomers te verzorgen. Het betreft een voormalige basisschool aan de Van Hallstraat. Aan het einde van 2023 werd duidelijk dat een verdere uitbreiding van de huisvesting noodzakelijk was. Dit leidde tot de toewijzing van een tweede gebouw, dit gebouw aan de Orteliusstraat is vanaf begin 2024 beschikbaar.

Projecten in voorbereiding

In 2023 werkte Esprit ook aan projecten die we vanaf 2024 uitgewerken om tot uitvoering te komen. Het gaat daarbij om de volgende projecten:

- De verbouwing van het Marcanti College om het gebouw transparanter te maken.
- De ingrijpende verduurzaming van het schoolgebouw van de Montessorischool Landmseer.
- De nieuwbouw voor TASC in het Hamerkwartier in Amsterdam-Noord.
- De vernieuwing en transformatie van de huisvesting van het Mundus College in combinatie met nieuwe huisvesting voor Spring High op hetzelfde terrein.
- Verschillende verduurzamingsprojecten, waaronder de plaatsing van zonnepanelen, isolerende maatregelen, et cetera.

1.17 Financiële positie & resultaten in 2023

De financiële huishouding van Esprit Scholen voegt waarde toe aan de gehele organisatie. Het financiële beleid kenmerkt zich door bestuursindicatoren die zijn vastgesteld door het College van Bestuur en zijn goedgekeurd door de Raad van Toezicht: solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en het weerstandsvermogen. Aan

deze indicatoren koppelden we normen die vallen binnen de signaleringsgrenzen van de Onderwijsinspectie.

Alle Espritscholen ontvangen baten direct, zoals toegekend door de subsidiegever. De kosten van het Centraal Bureau en het bestuur worden volledig doorbelast aan de scholen. De kosten mogen de kaders – zoals het bestuur deze jaarlijks vaststelt – na advies van het managementteam, niet overschrijden.

Het bestuur bepaalt de kaders per school, in lijn met de lumpsumgedachte. Espritbreed moet onder andere het eigen vermogen voldoen aan de interne norm en de singnaleringsgrenzen van de Inspectie. Om te sturen op het eigen vermogen

van de stichting stelt het bestuur het resultaat per school vast binnen de gestelde kaders. Op deze manier kunnen we groei, krimp en tegenslagen opvangen en is er Espritbreed ruimte voor innovatie. De hoogte van het eigen vermogen ‘ademt’ mee met de ontwikkeling van de risico’s.

1.17.1 Kengetallen

De financiële prestaties van Esprit Scholen laten zich goed typeren door een aantal kengetallen. Deze getallen sluiten aan op de gehanteerde kengetallen van de Onderwijsinspectie. De uitzondering hierop is de nieuwe indicator normatief eigen vermogen.

Financiële kengetallen		Toelichting	Berekening	2023	2022	2021
Budgetbeheer	Rentabiliteit	Resultaat tov de baten.	Resultaat delen door de totale baten.	1,2%	7,5%	9,3%
	Liquiditeit	Geeft aan of de organisatie aan haar korte termijn betalingsverplichtingen kan voldoen.	Vlottende activa delen door kortlopende schulden.	1,7	2,1	1,9
	Huisvestingsratio	Geeft aan de verhouding tussen de huisvestingslasten en afschrijvingen op gebouwen/terreinen en de totale lasten.	Huisvestingslasten+afschrijvingen gebouwen en terreinen/ totale lasten.	10%	7%	10%
	Investeringsratio	Geeft aan in hoeverre er geïnvesteerd wordt.	Investeringen versus afschrijvingen.	2,7	1,7	2,0
Vermogensbeheer	Solvabiliteit 1	Mate waarin de organisatie in staat is financiële tekorten op te vangen. En geeft weer of een bestuur op de langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.	Eigenvermogen delen door totale vermogen.	40%	45%	41%
	Solvabiliteit 2	Mate waarin de organisatie in staat is financiële tekorten op te vangen. En geeft weer of een bestuur op de langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.	Eigenvermogen plus voorzieningen delen door totale vermogen.	50%	56%	53%
	Weerstandsvermogen	De mate waarin de risico's opgevangen kunnen worden met het eigen vermogen.	Totaal eigenvermogen delen de totale baten.	28%	30%	25%
	Weerstandsvermogen Exclusief bestemmingsfond en bestemmingsreserves	De mate waarin de risico's opgevangen kunnen worden met het eigen vermogen.	Eigen vermogen exclusief bestemmingsreserves en bestemmingsfonds delen door de totale baten.	15%	14%	13%
	Normatief eigen vermogen inclusief bestemmingsreserves	De signaleringswaarde is een nieuw kengetal voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen.	Eigen vermogen delen door het normatief eigen vermogen(waarde vaste activa balansdatum+5% van de totale baten).	1,79	2,21	1,90
	Normatief eigen vermogen Exclusief bestemmingsreserves	De signaleringswaarde is een nieuw kengetal voor mogelijk bovenmatig eigen gecorrigeerd voor de bestemmingsreserve en bestemmingsfonds vermogen.	Eigen vermogen delen door het normatief eigen vermogen(waarde materiële vaste activa balansdatum+5% van de totale baten).	0,97	1,00	1,00

De Onderwijsinspectie ontwikkelde een nieuwe indicator om de reserves (eigen vermogen) te beoordelen. Het gaat om het zogenoemde normatieve publieke eigen vermogen. Deze indicator geldt voor alle onderwijssectoren. Het normatief eigen vermogen is een signaleringswaarde voor het beoordelen van de financiële reserves van het bestuur.

Het eigen vermogen van Esprit, inclusief de bestemmingsreserves, is € 37.539.641. Het eigen vermogen is hoger dan het normatief publiek eigen vermogen. Dit komt doordat we bestemmingsreserves en een bestemmingsfonds hebben die bestemd zijn voor onderwijsinnovaties en andere initiatieven op het gebied van onderwijs voor de leerlingen. Hiervoor zijn plannen gemaakt en deze zijn in uitvoering. Het gaat onder andere om de uitrol van nieuwe innovatieve onderwijsconcepten zoals Spring High, het project Cartesius De Plaats en TASC, initiatieven met betrekking tot internationalisering en het verder ontwikkelen van het onderwijs voor nieuwkomers. Voor de uitgebreide toelichting op de verschillende initiatieven en projecten zie de continuïteitsparagraaf.

Ook hebben we voor de komende jaren een bedrag vrijgemaakt om te investeren in de zij-instromers-trajecten in het primair- en voortgezet onderwijs. Tot slot heeft Esprit een bestemmingsreserve voor de NPO-middelen. We vormden deze bestemmingsreserve in 2021 om de niet uitgegeven NPO-middelen in 2021 en 2022 in de komende jaren uit te geven. Hiervoor hebben we plannen gemaakt. Deze zijn goedgekeurd door de medezeggenschapsraden van de scholen en zijn vastgesteld door het bestuur.

Als we de bestemmingsreserves en het bestemmingsfonds buiten beschouwing laten is het eigen vermogen (deel algemene reserve) lager dan het normatief eigen vermogen per 31 december 2023. Voor toelichting op de specifieke doelen met betrekking tot de bestemmingsreserves en het bestemmingsfonds zie hoofdstuk 3.

Budgetbeheer: rentabiliteit, liquiditeit, huisvestingsratio en investeringsratio

De rentabiliteit is positief en komt uit op 1,2%. Dit kengetal valt binnen de signaleringsgrens (>0%). De positieve rentabiliteit wordt met name veroorzaakt

door niet uitgegeven NPO-middelen in 2023 en de ontvangen rentebaten over 2023 ten opzichte van de begroting. De rentabiliteit is ten opzichte van 2022 en 2021 gedaald. Voor de analyse van het resultaat zie de paragraaf over de analyse van het resultaat 2023.

De liquiditeitsratio is 1,7. Er is voldoende liquiditeit om op korte termijn aan de kortlopende schulden te kunnen voldoen.

De investeringsratio (2,7) is hoger dan in 2022. Dit wordt met name veroorzaakt doordat we in 2023 meer investeerden in de eerste inrichting bij de groeischolen (AICS en ALASCA) en de benodigde investeringen in TASC. We zijn weer in staat geweest om vervangings- en uitbreidingsinvesteringen te doen.

De huisvestingsratio is 10%, dit valt binnen de signaleringsgrens van de Inspectie. Ten opzichte van 2022 is sprake van een stijging van de ratio. Dit is veroorzaakt door de gestegen huisvestingskosten, doordat het Berlage Lyceum verhuisde naar een tijdelijke locatie met een huurconstructie vanwege de renovatie van het gebouw. Tegenover deze kosten ontvangt Esprit een huurvergoeding van de gemeente.

Vermogensbeheer: solvabiliteit en weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen daalde 2% ten opzichte van 2022 en bedraagt eind 2023 28%. Dit wordt met name veroorzaakt door de uitgaven vanuit de bestemmingsreserve innovatie. Voor de analyse van het resultaat zie de paragraaf over de analyse van het resultaat 2023.

Solvabiliteit 1 is uitgekomen op 40%. Solvabiliteit 2 is uitgekomen op 51%. De solvabiliteit is voldoende (ondergrens 30%). Dit valt binnen de signaleringsgrenzen van de Onderwijsinspectie.

De indicator voor het normatief publiek eigen vermogen daalde ten opzichte van 2022 van 2,21 naar 1,79. Dit wordt met name verklaard doordat we in 2023 extra investeerden in de groeischolen en de start van TASC.

Concluderend: Esprit heeft een gezonde financiële positie.

1.17.2 Weerstandsvermogen & risicomanagement

Risicobereidheid Esprit Scholen

De implementatie van de ambities uit het onderwijsmanifest leidt onvermijdelijk tot het nemen van risico's. De impact van de risico's kan het verwezenlijken van deze ambities in verschillende mate in gevaar brengen. Het begrip 'risicobereidheid' is onderdeel van het risicomanagementproces. De risicobereidheid is de mate waarin Esprit Scholen bereid is om risico's te nemen bij het realiseren van onze doelstellingen. Dit verschilt per categorie. Onderstaand volgt de risicobereidheid per risicocategorie. Het bestuur evalueert jaarlijks de risicobereidheid en past die, indien nodig, aan.

Om het benodigde weerstandsvermogen te bepalen, stelt het bestuur een risicoanalyse op van concrete risico's die niet afgedekt worden door voorzieningen. Het betreft risico's op het gebied van leerlingen, personeel en organisatie, huisvesting, bekostiging en kwaliteit van het onderwijs. Met de risicoanalyse bepaalt het bestuur welk vermogensniveau nodig is om de risico's voor de komende 3 jaar af te dekken. In de berekening wordt niet alleen de financiële impact bepaald, maar ook de kans dat een risico zich voordoet (en wanneer). We hanteren bij het inschatten van de kansen 3 categorieën: laag, midden en hoog.

Het benodigde weerstandsvermogen op basis van de risicoanalyse is vastgesteld op € 13.581.942 en de conclusie is dat het eigen vermogen per 31 december 2023 voldoende is om de toekomstige risico's af te dekken.

Risico's

Voor Esprit zijn de volgende risico's kritisch:

Wat betreft de baten:

- Daling van het leerlingenaantal in het vmbo.
- Het leerplusarrangement voortgezet onderwijs. Het gaat om de verdelingssystematieken.
- Fluctuaties in het aantal nieuwkomers.
- Aanpassing de verdeelsystematiek van de lwoo-middelen binnen het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen.

Categorie	Risicobereidheid	Toelichting
Strategisch	Gematigd	Esprit is bereid gematigde risico's te nemen bij het nastreven van haar ambities zoals verwoord in het onderwijsmanifest. We zijn steeds op zoek naar de balans tussen onze maatschappelijke functie met betrekking tot het onderwijs (lage risicoacceptatie) en onze ambities en initiatieven voor innovatie van het onderwijs (hogere risicoacceptatie).
Financieel	Laag	Esprit stuurt op een gezonde financiële positie om primair de continuïteit van het onderwijs, inclusief ondersteuning, te waarborgen. We zijn niet bereid risico's te lopen die de signaleringsgrenzen van de Onderwijsinspectie in gevaar brengen of overschrijden.
Operationeel	Laag	Esprit richt zich vooral op het behoud van de continuïteit van de primaire en ondersteunende processen. We streven ernaar de risico's die deze continuïteit in gevaar kunnen brengen zoveel mogelijk te beperken/mitigeren. Onze risicoacceptatie is in dit verband laag. Voorbeelden zijn: personeel, huisvesting, IT-infrastructuur, facilitaire ondersteuning en (financiële) informatievoorziening.
Compliance	Laag	Esprit moet voldoen aan alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving. We hebben daarbij in het bijzonder aandacht voor wet- en regelgeving op het gebied van onderwijs- en onderzoekskwaliteit, veiligheid op scholen, aanbestedingen, financiële rapportages en de AVG. We hanteren een zerotolerancebeleid bij corruptie, fraude en alle andere vormen van ongewenst gedrag.

Wat betreft de lasten:

- Lerarentekort.
- Regulier ziekteverzuim.
- Stijging energieprijzen.

In 2023 hebben we de maatregelen om risico's te beheersen verder aangescherpt:

- We blijven maatregelen treffen om het ziekteverzuim te verlagen: we trainen leidinggevendenden, bieden een vitaliteitsprogramma voor medewerkers en bedrijfsmaatschappelijk werk voor demedicalisering en preventie van verzuim. Soms schakelen we een coaching en re-integratiebureau in om zieke medewerkers nog beter te laten re-integreren.

- In het schooljaar 2018-2019 zijn we gestart met een traject om zij-instromers te begeleiden om het lerarentekort tegen te gaan. We continueren de uitgerolde trajecten in de komende jaren. Hiervoor hebben we een bedrag uit het eigen vermogen vrijgemaakt.
- We organiseren een Crash Course Primair Onderwijs. Deelnemers aan deze cursus zijn zij-instromers die middels deze cursus ervaren wat lesgeven inhoudt. Dit is een maatregel om het lerarentekort op te vangen.
- In overleg met andere Amsterdamse schoolbesturen en de gemeente werken we aan maatregelen om het tekort aan leraren in Amsterdam op te vangen.
- We werken samen met andere besturen om onder andere het verwachte tekort aan docenten op te vangen en bij boventalligheid medewerkers tussen besturen te detacheren.
- We rollen ons inductiebeleid (begeleiden van startende docenten) verder uit en brengen het in de praktijk om uitstroom te voorkomen en het verwachte tekort aan docenten op te kunnen vangen.
- We ondersteunen budgethouders met maandelijkse financiële rapportages budgetcontrol verder te versterken.
- Binnen Esprit hanteren we een begrotings- en rapportagetool, waarin de schoolleiders online dagelijks de financiële situatie van de school kunnen bekijken. Zo faciliteren we de schoolleiders beter in budgetcontrol. De leverancier optimaliseert de tool jaarlijks.
- We actualiseren jaarlijks de meerjarenbegroting.
- Op kwartaalbasis stellen we financiële prognoses op met betrekking tot de financiële exploitatie. Het managementteam, de financiële commissie van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de auditcommissie van de raad bespreken de prognoses.
- Op kwartaalbasis rapporteren we over de risico's en daarmee samenhangende maatregelen.
- Jaarlijks stelt control het meiadvies op waarbij de plannen over het verlengen en niet verlengen van aanstellingen afgezet wordt tegen de meerjarenbegroting.
- Jaarlijks wordt per school een formatieplan opgesteld en afgezet tegen de cijfers in de meerjarenbegroting en de prognose van het aantal leerlingen.
- We huren expertise in op het gebied van financiën, IT, facilitaire zaken, juridische zaken en fiscale zaken.

- We creëren een flexibele schil om de daling en fluctuatie van het aantal leerlingen op te vangen. Hiervoor zetten we vooral uitzendkrachten en tijdelijke krachten in.
- In 2023 voerden we een frauderisicoanalyse uit. Naar aanleiding hiervan voert Esprit in de komende jaren audits uit. Ook ontwikkelden we 2023 een *control framework*.

Het bestuur legde besluiten vast in beleid, managementovereenkomsten met de verantwoordelijke schoolleiders en in de begroting.

Jaarlijks stelt control een risicoanalyse op van de begroting: de kans dat het risico zich voordoet wordt geschat en de impact van de risico's wordt bepaald. Ook worden beheersmaatregelen benoemd en voor zover mogelijk gekwantificeerd. De risicoanalyse wordt opgenomen in de begroting en de meerjarenbegroting. Het bestuur stelt de risicoanalyse vast als onderdeel van de begroting, de raad keurt dit goed. In de risicomanagementrapportage wordt op kwartaalbasis gerapporteerd over de risico's en de beheersmaatregelen. Zodoende vindt op kwartaalbasis een actualisatie plaats van de risico's.

Uit de risico-inventarisatie en opvolging, die per kwartaal plaatsvindt, blijken geen belangrijke afwijkingen ten opzichte van de verwachting per balansdatum 2023. De beheersmaatregelen bleken passend en worden derhalve de komende jaren gecontinueerd. Esprit verwacht geen belangrijke verbeteringen door te voeren in dit systeem. De risicobereidheid van Esprit is laag. Voor zover risico's te verzekeren zijn, wordt dit gedaan. Gezien de bekostigingssystematiek loopt Esprit bepaalde risico's die de organisatie niet kan mitigeren, denk bijvoorbeeld aan wijzigingen in de bekostigingssystematiek.

1.17.3 Publiek & privaat vermogen

Het eigen vermogen van Esprit Scholen is voor een groot deel (€ 37,5 miljoen) publiek vermogen, zowel vanuit het primair onderwijs als vanuit het voortgezet onderwijs. Sinds 2022 beschikt Esprit over een privaat eigen vermogen. Dit naar aanleiding van de verduidelijking die het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in 2021 gaf met betrekking tot de verplichte ouderbijdrage

(tuition fee) voor het internationaal georiënteerd basisonderwijs (IGBO) en voor het internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs (IGVO). De desbetreffende tuition fee en daarmee samenhangende kosten worden aangemerkt als *privaat eigen vermogen*. Het *privaat eigen vermogen* van Esprit bedraagt per 31 december 2023 € 47.455.

1.17.4 Analyse van het resultaat 2023

Resultaat

De vastgestelde begroting 2023 is aangepast naar aanleiding van de correctie van de NPO-baten in de jaarrekening van 2022. Er is namelijk in de jaarrekening van 2022 een correctie geweest op de baten van de NPO-middelen voortgezet onderwijs. De accountant was het niet eens met de verwerkingswijze van de betreffende baten. De verwerking van de baten was gebaseerd op het advies van DUO in augustus/september 2022. Esprit Scholen heeft op advies van DUO de NPO-baten van het voortgezet onderwijs volledig verwerkt in 2022, omdat de bekostiging als kalenderbekostiging beschouwd moest worden. De begroting van de 2023 was gebaseerd op de betreffende verwerkingswijze. De accountant was van mening dat de NPO-beschikking als schooljaarbekostiging beschouwd moest worden. Dit betekent voor de verwerking dat het beschikbare bedrag voor NPO gelijk blijft over 2023 tot en met 2025. Dus per saldo verschuiven de baten van 2022 naar 2023, waardoor er meer baten zijn in 2023 en de bestemmingsreserve NPO per 1-1-2023 lager is dan eerder opgenomen in de begroting. Het bedrag waarmee de bestemmingsreserve is verlaagd in de jaarrekening 2022 is gelijk aan de verhoging van de baten in 2023. Het gaat om een bedrag van € 4,8 miljoen.

Om een juiste resultaatanalyse te maken, is in het overzicht een kolom toegevoegd waarin de vastgestelde begroting is aangepast met de NPO-correctie.

Het resultaat is € 1.619.667, dat is € 4.716.489 hoger dan begroot. In het resultaat is een bedrag van € 2.797.263 aan kosten verwerkt die ten laste worden gebracht van de gevormde bestemmingsreserves en het bestemmingsfonds. Dit bedrag heeft met name betrekking op investeringen in de onderwijsinnovaties zoals het starten van TASC, verder uitrol van de

	Realisatie 2023	Vastgesteld Begroting 2023	Aangepast begroting 2023 Voor NPO	Realisatie 2022	Verschil realisatie 2023 <> 2022	Verschil realisatie <> begroting
3. BATEN						
3.1 Rijksbijdragen	107.203.382	93.945.303	98.703.888	101.739.676	5.463.707	13.258.079
3.2 Overige overheids- bijdragen en -subsidies	3.279.874	1.776.321	1.776.321	2.474.722	805.152	1.503.553
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	12.260.700	11.289.631	11.289.631	10.781.613	1.479.088	971.069
3.5 Overige baten	7.196.170	3.881.485	3.881.485	4.972.561	2.223.609	3.314.685
TOTAAL BATEN	129.940.126	110.892.740	115.651.325	119.968.571	9.971.555	19.047.386
4. LASTEN						
4.1 Personeelslasten	97.929.543	90.528.654	90.528.654	85.674.421	12.255.122	7.400.889
4.2 Afschrijvingen	2.708.750	2.710.718	2.710.718	2.038.196	670.554	-1.968
4.3 Huisvestingslasten	13.561.735	11.942.061	11.942.061	7.956.191	5.605.544	1.619.674
4.4 Overige lasten	16.415.485	13.558.092	13.558.092	15.435.063	980.423	2.857.393
TOTAAL LASTEN	130.615.514	118.739.525	118.739.525	111.103.870	19.511.644	11.875.989
SALDO BATEN EN LASTEN	-675.388	-7.846.785	-3.088.200	8.864.701	-9.540.089	2.412.812
5. Financiële baten en lasten	2.295.055	-8.622	8.622	197.699	2.097.356	2.303.677
TOTAAL RESULTAAT	1.619.667	-7.855.407	-3.096.822	9.062.400	-7.442.733	4.716.489
Mutaties bestemmings- reserve en -fonds	2.797.263	7.255.405	2.496.820	1.209.283	1.587.980	300.443
Bestemmingsreserve Publiek	279.151	389.000	389.000	4.885	274.266	-109.849
Bestemmingsreserve Innovatie	2.189.302	440.960	440.960	297.794	1.891.508	1.748.342
Bestemmingsreserve cao- afspraken	193.490	132.000	132.000	186.098	7.392	61.490
Bestemmingsreserve vereen- voudiging bekostiging PO	48.000	48.000	48.000	711.077	-663.077	0
Bestemmingsreserve NPO	49.405	6.245.445	1.486.860	0	49.405	-1.437.455
Bestemmingsfonds AICS	26.266	0	0	0	26.266	
Bestemmingsfonds Mundus	11.650	0	0	9.429	2.221	11.650
Resultaat na mutaties bestemmingsreserve	4.416.931	-600.002	-600.002	10.271.683	-5.854.753	5.016.933

onderwijsconcepten van de scholen ALASCA en Spring High, het verstrekken van de samenwerking tussen de basis- en middelbare scholen van Esprit en investeringen in internationaal onderwijs. Voor de toelichting met betrekking tot de verschillende investeringen zie de continuïteitsparagraaf.

Het verschil tussen het begrote resultaat en het gerealiseerde resultaat wordt met name verklaard door:

- Hogere financiële baten dan begroot van € 2.303.677. Sinds het 4e kwartaal van 2022 is de rentestand positief (schatkistbankieren). Hierdoor ontving Esprit in 2023 rente. De begroting hield geen rekening met mogelijke renteopbrengsten omdat de rentestanden ten tijde van het opstellen van de begroting negatief waren.
- Lagere kosten met betrekking tot de NPO-activiteiten van € 1.846.237. Dit wordt met name veroorzaakt door de krapte op de arbeidsmarkt in het algemeen en in het bijzonder in het onderwijs (lerarentekort) waardoor de scholen de geplande inzet niet hebben gerealiseerd.

Baten

De baten zijn € 14.288.801 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere rijksbijdragen en incidentele meevallers. Nu volgen de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting.

- Hogere baten voor de personeelsbekostiging door de doorgevoerde indexatie van 5,72%. Hiertegenover zijn de loonkosten ook hoger dan begroot. Zowel de indexatie van de baten als de cao-verhogingen worden niet verwerkt in de begroting. Het uitgangspunt is dat de stijging van de lonen volledig wordt vergoed door het ministerie van OCW.
- Hogere baten met betrekking tot de bekostiging nieuwkomers. Het aantal nieuwkomers voor de teldata 1-1-2023, 1-4-2023, 1-7-2023 en 1-10-2023 is hoger dan aangenomen in de begroting. Dit geldt voor primair en voortgezet onderwijs. Hiertegenover staan kosten.
- De huurvergoeding vanuit de gemeente is hoger dan begroot door de vergoeding van de huurkosten voor het tijdelijke pand voor het Berlage Lyceum. Hiertegenover staan de huurkosten voor het Berlage Lyceum.

- De ondersteuningsmiddelen voor voortgezet onderwijs zijn hoger dan begroot. Het samenwerkingsverband kende eind 2022 een extra bedrag toe aan Esprit. De nieuwkomers zijn ook meegenomen in de bekostiging, in tegenstelling tot de voorgaande jaren.
- De financiële baten zijn hoger dan begroot. Sinds het vierde kwartaal van 2022 is de rentestand positief (schatkistbankieren). Hierdoor ontving Esprit in 2023 rente. In de begroting was geen rekening gehouden met mogelijke renteopbrengsten omdat de rentestanden negatief waren.

2023 versus 2022 (baten)

De totale baten stegen in 2023 ten opzichte van 2022. Dit wordt met name veroorzaakt door het hogere aantal leerlingen in 2023 ten opzichte van 2022 en de compensatie van de gestegen werkgeverslasten in de gemiddelde personeelslast van de bekostiging. Ook is de fee van de AICS (verplichte ouderbijdrage voor internationale leerlingen) hoger dan in 2022 door een hoger aantal internationale leerlingen en door de indexatie van de fee voor de inflatie in 2022. Hiertegenover zijn de NPO-baten lager dan in 2022.

Lasten

De totale lasten zijn € 11.875.989 hoger dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door de hogere personeelskosten en overige instellingslasten. De afschrijvingslasten zijn lager dan begroot. Nu volgt een beschrijving van de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting.

- Hogere loonkosten dan begroot door onder andere de gestegen lonen, hogere werkgeverslasten en meer inzet van fte dan aangenomen in de begroting (begroot 967 fte versus werkelijk 1.021 fte). Het gemiddelde aantal fte over 2023 is hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door onder andere vervangingen van zieke medewerkers, opname van ouderschapsverloven, vervangen van zwangere medewerkers en formatie-uitbreidingen als gevolg van de groei van het aantal (internationale) leerlingen en nieuwkomers. Tegenover de stijging van de lonen en werkgeverslasten staat de compensatie van het ministerie van OCW. Tegenover de overschrijding van het aantal fte staan deels de extra ontvangen vergoedingen (o.a. zwangerschap vergoedingen) en de extra ontvangen middelen voor nieuwkomers en de extra verplichte ouderbijdrage (tuition fee) van de AICS.

- Hogere energiekosten dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere prijzen voor elektra dan de geadviseerde prijzen door facilitaire zaken voor de begroting. In 2023 sloot Esprit een nieuw contract af. Ook zijn de prijzen voor warmte hoger dan de geadviseerde prijzen door facilitaire zaken voor de begroting. De prijzen voor warmte zijn gekoppeld aan gasprijzen. De nieuwe gecombineerde tarieven waren voor kwartaal één en 2 hoger dan begroot.
- Hogere huisvestingskosten door bouwkundige aanpassing aan de gebouwen, waaronder onderwijskundige aanpassingen.
- Hogere kosten voor leerlingenbegeleiding, leerlingenactiviteiten en onderwijskundige licenties. Deze kosten zijn deels gefinancierd uit de NPO-middelen.
- Hogere advieskosten dan begroot. Dit betreft met name AICS, Berlage Lyceum, Sterk Techniek Onderwijs (STO) en TASC. Bij de AICS betreft dit onder andere werkzaamheden in het Zandkasteel. De desbetreffende kosten van TASC en de AICS zijn niet begroot. De kosten van TASC zijn vanuit de bestemmingsreserve voorzien. Ook zijn de STO-advieskosten hoger dan begroot (hiertegenover staan baten).

2023 versus 2022 (lasten)

De totale lasten zijn in 2023 hoger dan 2022. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het aantal fte in 2023 (1.021) hoger was dan in 2022 (945) door groei van het aantal leerlingen, vervangen van zieke/zwangere medewerkers en inzetten van extra fte voor de NPO-programma's. Ook stegen de loonkosten in 2023 als gevolg van de nieuwe cao's in het primair en voortgezet onderwijs. De energiekosten zijn hoger dan begroot door hogere prijzen voor elektra dan in 2022. In 2023 sloot Esprit een nieuw contract af. Ook zijn de prijzen voor warmte ook hoger dan in 2022. Tot slot zijn de huisvestingskosten hoger dan in 2022 door bouwkundige aanpassing van de gebouwen, het betreft met name onderwijskundige aanpassingen.

1.17.5 Analyse balans per 31 december 2023

	31-12-2023	31-12-2022	Mutatie 2023 <> 2022
1. ACTIVA			
Vaste activa			
1.1 Immateriële vaste activa	476.415	0	476.415
1.2 Materiële vaste activa	14.288.556	10.221.136	4.067.420
Totaal vaste activa	14.764.971	10.221.136	4.543.834
Vlottende activa			
1.5 Vorderingen	5.427.899	3.970.266	1.457.633
1.7 Liquide middelen	73.379.664	66.639.246	6.740.418
Totaal vlottende activa	78.807.563	70.609.512	8.198.051
TOTAAL ACTIVA	93.572.534	80.830.648	12.741.885
2. PASSIVA			
2.1 Eigen vermogen			
Algemene reserve (incl. resultaat)	20.175.065	16.230.536	3.944.529
Bestemmingsreserve Publiek	2.045.048	2.324.199	-279.151
Bestemmingsreserve Innovatie	5.753.647	7.942.949	-2.189.302
Bestemmingsreserve cao afspraken	0	197.503	-197.503
Bestemmingsreserve Vereenvoudiging bekostiging	142.680	190.680	-48.000
Bestemmingsreserve NPO middelen	8.887.850	8.937.254	-49.404
Bestemmingsreserve immateriele vaste activa	476.415	0	476.415
Bestemmingsfonds Mundus	11.482	23.132	-11.650
Bestemmingsfonds AICS	47.455	73.721	-26.266
Totaal eigen vermogen	37.539.642	35.919.974	1.619.668
Vreemd vermogen			
2.2 Voorzieningen	8.963.200	8.757.950	205.250
2.3 Langlopende schulden	1.238.906	1.587.388	-348.482
2.4 Kortlopende schulden	45.830.787	34.565.336	11.265.451
Totaal vreemd vermogen	56.032.892	44.910.674	11.122.218
TOTAAL PASSIVA	93.572.534	80.830.648	12.741.885

Toelichting analyse balans

Ad 1.1 Immateriële vaste activa

In 2023 heeft Esprit Scholen een bedrag van € 497.858 geïnvesteerd in software voor een leerlingvolgsysteem gebaseerd op de rubricsprincipes.

Ad 1.2 Materiële vaste activa

In 2023 is voor € 6.746.218 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Het gaat om vervangingsinvesteringen in onder andere laptops, draagbare apparatuur en digiboorden. Ook investeerde Esprit in 2023 in de eerste inrichting van TASC en de groeischolen Cartesius Lyceum en AICS.

Ad 1.7 Liquide middelen

De stand van liquide middelen is ten opzichte van 2022 € 6.740.418 hoger. Dit wordt met name bepaald door de ontvangen voorfinanciering van gemeente Amsterdam voor de renovatie van de gebouwen van het Berlage Lyceum en door de nog niet uitgegeven gemeentelijke subsidies voor de eerste inrichting en onderwijsinhoudelijke subsidies. Tot slot ontvingen we meer rente in 2023 dan in 2022 als gevolg van de gestegen creditrente bij schatkistbankieren.

Ad 2.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen steeg ten opzichte van 2022 met het positieve jaarresultaat van 2023. In de jaarrekening (hoofdstuk 3) wordt dit gespecificeerd. Voor de analyse van het resultaat zie paragraaf over de analyse van het resultaat 2023.

Ad 2.2 Voorzieningen

Doordat de toevoeging van groot onderhoud hoger was dan de bestedingen, namen de voorzieningen toe. Hiertegenover staat de daling van de personele voorzieningen door de uitbetaling van de voorziening persoonlijk budget als gevolg van de gemaakte afspraken in de cao voortgezet onderwijs. Door de nieuwe cao konden medewerkers hun gespaarde verlofuren over de voorgaande jaren laten uitbetalen. De medewerkers hebben deze mogelijkheid benut.

Ad 2.3 Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden zijn de investeringssubsidies verantwoord. De langlopende schulden namen af door de gerealiseerde afschrijvingen op de eerste inrichting.

Ad 2.4 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn € 11.265.451 hoger dan 2023. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere uitstaande geoormerkte subsidies, gemeentelijke subsidies voor verbouwingen die nog niet besteed zijn en de nog niet bestede fee (verplichte ouderbijdrage) van de AICS met betrekking tot schooljaar 2023-2024.

1.17.6 Treasury & liquiditeitspositie

Het treasurystatuut sluit aan op de regeling 'beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. Conform het treasurystatuut zijn de overtollige middelen (spaarrekeningen zijnde onze beleggingen) ondergebracht bij schatkistbankieren. De spaargelden zijn direct opeisbaar. Het geheel aan activiteiten op dit gebied is in lijn met vorig jaar.

Het treasurystatuut stelt dat de liquide middelen ondergebracht moeten zijn bij Nederlandse banken die ten minste een A-rating hebben – afgegeven door ten minste 2 van de 3 ratingbureaus Moody's, Standard & Poor's, en Fitch – en enkel aangetrokken worden in euro's en verspreid worden over meerdere financiële instellingen. Vreemd vermogen wordt slechts aangetrokken indien er sprake is van onder andere structurele financieringstekorten.

In 2023 voegde Esprit Scholen geen nieuwe spaarrekeningen of beleggingen toe. Esprit realiseerde in 2020 de overstap naar schatkistbankieren. De liquide middelen namen in vergelijking met 31 december 2022 met € 6.740.418 toe.

1.17.7 Financiële instrumenten

Esprit Scholen maakt in haar normale bedrijfsvoering gebruik van een beperkt aantal financiële instrumenten die Esprit blootstelt aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen, stelden we beleid op om de risico's te beperken van onvoorspelbare, ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee op de financiële prestaties van de organisatie.

We maken geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten, overeenkomstig ons beleid. Voor meer informatie verwijzen we naar de toelichting in de jaarrekening bij financiële instrumenten.

1.18 Begroting 2024

De begroting 2024 van Esprit Scholen omvat de financiële vertaling van de ambities, speerpunten, doelstellingen en voorgenomen activiteiten voor 2024. Het begrotingsoverzicht is opgenomen in de continuïteitsparagraaf. Nu volgt een samenvatting van de begroting.

Het exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat in 2024 komt negatief uit (voor het bedrag zie de continuïteitsparagraaf). Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door geplande onderwijskundige investeringen en investeringen in het traject voor zij-instromers in de primair en voortgezet onderwijsscholen. Dit past in de strategie van Esprit om de effecten van het lerarentekort te beperken en onderwijskundige innovaties te stimuleren. Hiervoor maken we ruimte vrij vanuit het eigen vermogen. Ook wordt het negatieve resultaat bepaald door investeringen uit de bestemmingsreserve NPO. Het betreft onder andere investeringen om de achterstanden in te halen die zijn ontstaan tijdens de coronapandemie. Tot slot wordt het resultaat bepaald door de verwachte tekorten bij de Europaschool en het 4e Gymnasium. Voor beide scholen wordt in 2024 een plan opgesteld en uitgevoerd om in 3 jaar een budgetneutrale begroting op te leveren.

Leerlingen

Het aantal leerlingen bij Esprit groeide in 2023 met 571 ten opzichte van 2022. Een groei van 6%. Er is in het primair en voortgezet onderwijs sprake van groei. Deze komt voor rekening van met name de 'nieuwe' onderwijsinitiatieven: ALASCA, TASC en DENISE en het internationaal onderwijs (AICS).

De gemiddelde baten per leerling stijgen naar verwachting van € 12.458 in 2023 (begroting) naar € 13.067 in 2024. De baten per leerling stegen door met name

de toegekende indexatie van de bekostiging en de verwachte indexatie van de bekostiging in 2024 door de gestegen lonen in 2023.

In 2024 stijgen de lasten per leerling naar verwachting van € 12.840 in 2023 (begroting) naar € 13.952. De stijging van de kosten per leerling wordt met name veroorzaakt door de geplande uitgaven vanuit de bestemmingsreserves NPO-middelen en innovatie en de gestegen lonen en prijzen.

Investerings

De investeringen bedragen gemiddeld 3% van de baten. De investeringen zijn met name voor de vervanging en versterking van IT-middelen. Het verschil tussen de norm van 2% en de begrote investeringen wordt met name veroorzaakt door de benodigde investeringen in laptops voor leerlingen bij de AICS, investeringen in de eerste inrichting bij het Berlage Lyceum, inhaalinvesteringen bij de WSV en extra investeringen in laptops voor docenten bij Spring High.

Formatie

Het aantal fte stijgt in 2024 naar verwachting met 105 ten opzichte van de begroting van 2023. De stijging is inclusief 27 fte aan stagiairs. Sinds schooljaar 2023-2024 geeft Esprit stagiairs een vergoeding. Daarnaast wordt de stijging veroorzaakt door de groei van het aantal leerlingen bij de groeischolen (AICS, DENISE en ALASCA) en TASC en door de inzet van de nog niet uitgegeven NPO-middelen en middelen vanuit de bestemmingsreserves.

1.19 Continuïteitsparagraaf

In de meerjarenbegroting 2024-2026 zijn de resultaten voor de jaren 2024, 2025 en 2026 negatief. Dit wordt met name veroorzaakt door de geplande extra investeringen in het traject van de zij-instromers in het primair en voortgezet onderwijs, uitgaven met betrekking tot NPO-activiteiten en de geplande investeringen in onderwijskundige innovaties. Dit past in de strategie van Esprit Scholen.

De bestemmingsreserves (innovatie en publiek) zet Esprit in voor de financiering van haar strategische koers met onder andere uitrol van Spring High, het ontwikkelen van het nieuwe onderwijsconcept Cartesius De Plaats, het versterken van de samenwerking tussen de Espritbasis- en middelbare scholen, het verder financieren van de uitrol van TASC en het verder verbeteren van de onderwijskwaliteit.

De afgelopen jaren focusten we sterk op de financiële prestaties. Gelet op de externe en interne ontwikkelingen, blijft het scherp sturen op de (meerjaren) begroting van groot belang.

In 2023 brachten we de belangrijke risico’s in kaart en hebben we beheersmaatregelen benoemd en voor zover mogelijk gekwantificeerd (zie de paragraaf over weerstandsvermogen en risicomanagement). Naar aanleiding hiervan hebben we noodzakelijke maatregelen en acties getroffen. Op basis van de gemaakte inschattingen en de gehanteerde uitgangspunten zijn de getroffen maatregelen voldoende om de risico’s op te vangen.

In de jaren 2021 en 2022 ontvingen we NPO-middelen. Deze zijn niet volledig uitgegeven in 2021, 2022 en 2023. Hiervoor heeft het bestuur in de jaarrekening 2021 een bestemmingsreserve gevormd. In de meerjarenbegroting 2024-2026 verwachten we een bedrag van € 9 miljoen van de NPO-middelen te besteden. In de totale meerjarenbegroting (2024-2026) wordt er in 2025 gemiddeld 41 fte ingezet op de NPO-middelen.

1.19.1 Personeelsbezetting & aantal leerlingen

Personeel bezetting in fte's	Realisatie in 2023	2024	2025	2026
Management / Directie	44	44	45	45
Onderwijzend Personeel	707	717	721	708
Overige medewerkers	270	310	298	297
Totaal	1.021	1.071	1.063	1.050
Aantallen leerlingen (teldatum 1-10 t-1 VO, PO 1-2-t-1	9.283	9.854	10.230	10.479

Toelichting

- De stijging van de formatie in 2024 wordt grotendeels veroorzaakt door de verwachte groei van het aantal leerlingen bij met name ALASCA, DENISE en AICS (South-East) en de verwachte inzet van de NPO-middelen. Na 2024 verwacht Esprit dat de leerlingaantallen met name toenemen bij AICS (South-East), ALASCA, DENISE, Spring High en TASC.
- Ook verwachten we op basis van de prognoses van de gemeente Amsterdam een groei van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs, met uitzondering van de leerlingen op het vmbo. Om hierop te anticiperen, investeren we extra in techniek en starten we de komende jaren een aantal initiatieven. Daarbij gaat het onder andere om het aanbieden van innovatief onderwijs aan vmbo-leerlingen en het aanbieden van doorlopend leerlijnen met het mbo. Het aantal leerlingen in Amsterdam laat zich moeilijk prognosticeren in de komende jaren, mede door krimp in het vmbo-basis en -kader.
- Het aantal fte zal in de jaren 2025 en 2026 dalen ten opzichte van 2024. Dit wordt met name veroorzaakt door het wegvallen en uitputten van de NPO-middelen en de verwachte uitputting van de bestemmingsreserves voor onder andere innovaties. Ook is bij een aantal scholen de daling van het aantal fte noodzakelijk om conform het financiële kader (0) uit te komen in de desbetreffende jaren. Dit leidt bij een aantal scholen tot vermindering van de formatie.

1.19.2 Staat van baten & lasten

Baten

- Naar verwachting stijgen de rijksbijdragen de komende jaren van € 107.203.382 in 2023 naar € 111.055.199 in 2026. Dit wordt met name veroorzaakt door de verwachte lumpsumbekostiging. Deze zal hoger zijn als gevolg van de verwachte groei van het aantal leerlingen bij met name de groeischolen.
- De toename van de college-, cursus-, les- en examengelden wordt veroorzaakt door de stijging van de specifieke verplichte ouderbijdrage (fees) bij de AICS, door de verwachte groei van het aantal leerlingen en de indexatie van de tarieven voor de inflatie over het jaar 2023 en de verwachte inflatie voor 2024. Een deel van de inflatie wordt doorberekend aan de ouders.

Baten en lasten	2023	2024	2025	2026
Baten				
Rijksbijdragen	107.203.382	107.682.694	109.143.881	111.055.199
Overige overheidsbijdragen	3.398.934	3.240.495	3.067.935	2.124.540
College-, cursus-, les- en examengelden	12.043.306	13.703.525	14.360.495	14.781.776
Overige baten	7.294.504	4.142.088	3.664.456	3.662.633
Totaal baten	129.940.126	128.768.802	130.236.767	131.624.148
Lasten				
Personele lasten	97.929.543	105.373.537	104.240.536	103.186.810
Afschrijvingen	2.708.750	3.925.386	4.389.129	4.602.209
Huisvestingslasten	13.561.735	13.645.115	12.748.470	11.515.961
Instellingslasten	16.415.485	15.539.408	14.057.881	14.195.808
Totaal Lasten	130.615.513	138.483.446	135.436.016	133.500.788
Saldo baten en lasten	-675.387	-9.714.645	-5.199.249	-1.876.639
Saldo Financiële bedrijfsvoering	2.295.055	999.779	494.204	-5.796
Totaal resultaat	1.619.668	-8.714.866	-4.705.045	-1.882.435

- De overige overheidsbijdragen zullen in de komende jaren dalen als het Berlage Lyceum terugverhuisd naar de eigen gebouwen nadat de renovatie is afgerond. Het Berlage Lyceum huurt in 2024 en 2025 een tijdelijke locatie en ontvangt hiervoor een huurvergoeding van de gemeente.

Lasten

- De stijging van de personeelskosten in 2024 wordt met name veroorzaakt door meer fte en verwachte hogere kosten voor de geplande uitgaven van de NPO-middelen conform de ingediende plannen door de scholen.
- In 2025 en 2026 zullen de personeelslasten dalen ten opzichte van 2024. Dit wordt veroorzaakt door onder andere lagere kosten voor uitzendkrachten en lagere loonkosten. Doordat de NPO-middelen (vanuit de bestemmingsreserve) en andere tijdelijke middelen uit de bestemmingsreserves (o.a. innovatie) wegvallen, daalt de formatie en dit geldt ook voor de kosten voor

uitzendkrachten. Ook moet het aantal fte bij een aantal scholen omlaag om het financiële kader te realiseren voor de jaren 2025 en 2026.

- De afschrijvingslasten stijgen de komende jaren. Dit wordt met name veroorzaakt door de verwachte extra investeringen bij de AICS in de komende jaren (laptops voor leerlingen) en investeringen in de eerste inrichting bij het Berlage Lyceum in 2024 en 2025 (inrichting na renovatie).
- In de komende jaren dalen de huisvestingskosten. Dit wordt met name veroorzaakt door de verwachte terugverhuizing van het Berlage Lyceum van de tijdelijke locatie naar de eigen gebouwen, waardoor de huurkosten van de tijdelijke locatie niet meer van toepassing zijn. Ook hebben een aantal scholen extra kosten begroot in 2024 met betrekking tot de gebouwen.
- De overige lasten zullen in de komende jaren dalen. Dit komt doordat de overgebleven NPO-middelen volledig uitgeput raken waardoor een aantal activiteiten zoals extra examentrainingen, leerlingen activiteiten en extra begeleiding van leerlingen niet meer te betalen zijn.

Investeringsen

De komende jaren investeert Esprit een bedrag van **€ 14 miljoen** uit het eigen vermogen in onderwijskundige initiatieven en de NPO-activiteiten.

NPO

Voor het NPO hebben de scholen plannen opgesteld en zijn deze door MR goedgekeurd en vastgesteld door het bestuur. In de komende jaren is de verwachting dat de bestemmingsreserve NPO (**€ 7 miljoen**) wordt uitgegeven.

Onderwijskundige initiatieven

In de komende jaren investeert Esprit **€ 6,6 miljoen** in onderwijskundige initiatieven. Het gaat om innovaties in het onderwijs, internationalisering en investeringen in nieuwkomers onderwijs. Hieronder een toelichting van de belangrijke initiatieven.

TASC (Tech Amsterdam Scholen Collectief)

In 2019 heeft Esprit als penvoerder, samen met de collegabesturen uit het voortgezet onderwijs, het mbo en een aantal bedrijven, een subsidieaanvraag

ingediend voor Sterk Techniek Onderwijs. STO streeft ernaar het techniekonderwijs in de regio Amsterdam te versterken. In juni 2019 is € 8.138.240 toegekend door het ministerie van OCW. De oprichting van een nieuwe techschool is een belangrijk middel om meer techniek leerlingen op te leiden.

Op 1 augustus 2023 startte de nieuwe techschool TASC in een tijdelijke locatie aan de Darlingstraat in Amsterdam-Zuidoost. Om de school te starten is het noodzakelijk om een investering te doen uit het eigen vermogen om de groei te kunnen financieren. Voor de zomervakantie 2023 keurde Raad van Toezicht de businesscase, vastgesteld door het bestuur, goed. Esprit stelt een bedrag van **€ 2,9 miljoen** beschikbaar voor de periode 2023 tot en met 2026 uit de bestemmingsreserve innovatie.

De huidige STO-regeling is verlengd tot en met 2024. In 2024 worden nieuwe plannen gemaakt voor de continuering van STO in 2025 tot en met 2028.

Internationalisering

De combinatie internationalisering en Esprit is inmiddels een begrip in Amsterdam. Het staat hoog op onze agenda en we onderscheiden ons hiermee van andere scholen. De diversiteit van onze leerlingen en scholen geven veel handvatten om dit gedachtegoed een nog prominentere plek te geven op onze scholen en nog meer uit te wisselen en samen te werken. De samenwerking tussen DENISE, ALASCA, AICS en Berlage Lyceum is hier een mooi voorbeeld van. Het bestuur biedt ruimte voor verdere internationalisering op de scholen, voor leerlingen én medewerkers. In de komende jaren starten of continueren we de volgende initiatieven:

- Ontwikkelen curriculum IB ALASCA. Diverse onderdelen van het curriculum van ALASCA vragen om verdere ontwikkeling. Het betreft de ontwikkeling van net gestarte curriculumonderdelen (EE, TOK, visual arts, kunst en psychologie) en nieuw te ontwikkelen vakken (Dutch Ab Initio, extra vak en Language A). Het doel is om het IB-programma te versterken en te verbreden. Zodat de leerlingen na deze projectfase een betere aansluiting krijgen op hun vervolgopleiding én het IB-programma aantrekkelijker wordt om 'op in te stappen.'
- De profielklas internationaal curriculum van het Berlage Lyceum. Het gaat om een investering in de vernieuwing van het onderwijsprogramma door middel van scholing van docenten en het ontwikkelen van lesmateriaal. Om leerlingen te

blijven trekken met de profilering, moet het Berlage voldoende onderscheidend blijven. Het Berlage Lyceum biedt vwo-leerlingen al de mogelijkheid om voor het vak Engels een IB-certificaat te halen. De bovengenoemde ontwikkeling roept de vraag op of het Berlage een IB-programma kan bieden. Het IB-programma sluit immers goed aan bij de missie en visie van het Berlage Lyceum. Het Berlage heeft in het meest recente schoolplan (2021-2025) de ambitie uitgesproken het onderwijs aan te sluiten bij de rol van leerlingen in de maatschappij van de toekomst door de link tussen tweetalig onderwijs, internationalisering en Unesco te versterken en het onderwijs zo in te richten dat de leerlingen opgeleid worden tot zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. De filosofie van het project sluit goed aan bij de ambitie van Esprit. Bovendien biedt een op het MYP gebaseerd programma de gelegenheid voor een schooleigen curriculum met mogelijkheden voor doorstroom. Tijdens een voorbereidende fase in schooljaar 2021-2022 onstond het idee om te starten met een driejarige pilot met één profielbrugklas gebaseerd op het MYP. Hierdoor krijgt het Berlage Lyceum een betere concurrentiepositie in de stad. Op strategisch gebied draagt de introductie van het op het MYP gebaseerde programma bij aan het vergroten van het aanbod van internationaal georiënteerd onderwijs. Ook draagt de aantrekkelijkere positie van het Berlage Lyceum bij aan het versterken van de Esprit.

- Vernieuwing en verbetering vroeg vreemdetalenonderwijs (Frans, Spaans en Engels) bij de Europaschool via een digitaal portfolio. De leerlingen gaan gebruik maken van een digitaal portfolio, de docenten ontvangen scholing op digitaal gebied en ontwikkelen materiaal voor de portfolio.

Voor de bovengenoemde trajecten stellen we een bedrag van **€ 0,4 miljoen** beschikbaar vanuit het eigen vermogen.

Project Cartesius Lyceum - De Plaats

In de komende jaren versterkt het Cartesius Lyceum het onderwijsaanbod en de marktpositie van de school door een nieuw onderwijsconcept te ontwikkelen en implementeren. Het bestaande onderwijsaanbod wordt herzien en vanaf het schooljaar 2024-2025 start het vernieuwde Cartesius Lyceum. Vanaf dan werkt de school met een brede brugklas van 3 of 4 leerjaren. De school organiseert het onderwijs in vakken en het onderwijsprogramma is gebaseerd op leerdoelenchecks.

Zo ontstaat ruimte voor de individuele leerling om zich na het verwerven van het basisprogramma te verdiepen en te verrijken. Dat kan binnen de kaders van het vak, maar ook in het rijke aanbod buiten de reguliere vakken om. Om iedere leerling de nodige aandacht te geven en om binnen de les meer op eigen tempo en niveau te werken, hanteert het Cartesius Lyceum grotere lesblokken waarin afwisselend samen en individueel gewerkt wordt. Ook start de school met een aparte profielklas waarin leerlingen werken in heterogene groepen en waar uit wordt gegaan van de natuurlijke nieuwsgierigheid en intrinsieke motivatie van de leerling. De klassieke vakken en het jaarlagensysteem komen in deze stroom (grotendeels) te vervallen.

Met dit concept werkt de school aan een onderwijsvorm waarin leerlingen het meest tot hun recht komen en die iedere leerling kansen biedt binnen een herkenbare en strakke organisatie. Onderwijs vanuit de gedachte dat we allemaal gelijkwaardig zijn maar niet gelijk.

Voor dit traject investeert Esprit een bedrag van **€ 1,2 miljoen** uit het eigen vermogen.

Nieuwkomersonderwijs

In de komende jaren investeert Esprit een bedrag van **€ 2,1 miljoen** in het ontwikkelen en implementeren van het programma en het professionaliseren van het personeel voor nieuwkomersonderwijs.

Overige ontwikkelingen

In de komende jaren is een aantal ontwikkelingen van grote invloed op Esprit:

- De aanpassing van de verwerkingsmethode met betrekking tot de grootonderhoudsvoorziening naar componentenbenadering in 2024. In de meerjarenbegroting is hier geen rekening mee gehouden omdat de effecten hiervan nog niet bepaald zijn. We verwachten dat de dotatie groot onderhoud omhoog moet. De nieuwe methodiek verplicht dat alle groot onderhoudsposten minimaal een keer moeten voorkomen in het meerjarenonderhoudsplan en dat deze verwerkt worden in de dotatie aan de onderhoudsvoorziening. Voorbeeld hiervan is een pannendak, dit gaat meer dan 40 jaar mee. In

de toegepaste methodiek bij Esprit wordt hiervoor geen dotatie verwerkt in de onderhoudsvoorziening, omdat de horizon van de opgestelde meerjarenonderhoudsplannen 20 jaar is.

- Krimp in het vmbo en strategische keuzes over hoe het onderwijs in Amsterdam-West met de bestaande en eventuele nieuwe scholen van Esprit vormgegeven kan worden.

Balans	2023	2024	2025	2026
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	14.764.971	14.678.455	13.361.126	11.766.675
Totaal vaste activa	14.764.971	14.678.455	13.361.126	11.766.675
Vlottende activa				
Vorderingen	5.427.899	5.427.899	5.427.899	5.427.899
Liquide middelen	73.379.664	66.663.212	63.797.919	64.985.397
Totaal vlottende activa	78.807.563	72.091.111	69.225.818	70.413.296
Totaal activa	93.572.534	86.769.566	82.586.943	82.179.970
Passiva				
Eigen vermogen	37.539.641	28.824.775	24.119.730	22.237.294
Algemeen reserve	20.175.064	19.307.288	18.623.323	18.523.320
Bestemmingsreserve innovatie	5.753.647	3.530.702	1.889.656	1.242.558
Bestemmingsreserve publiek	2.045.048	1.125.184	1.125.184	10.151-
Bestemmingsresrve cao afspraken VO	-	-	-	-
Bestemmingsresrve Vereenvouding bekostiging PO	142.680	115.654	115.654	115.654
Bestemmingsreserve NPO middelen	8.887.850	4.210.595	1.830.561	1.830.561
Bestemmingsreserve Immateriële vaste activa	476.415	476.415	476.415	476.415
Bestemmingsfonds AICS	47.455	47.455	47.455	47.455
Bestemmingsfonds Mundus	11.482	11.482	11.482	11.482
Voorzieningen	8.963.200	10.875.098	11.397.520	12.872.983
Langlopende schulden	1.238.906	1.238.906	1.238.906	1.238.906
Kortlopende schulden	45.830.787	45.830.787	45.830.787	45.830.787
Totaal passiva	93.572.534	86.769.566	82.586.943	82.179.970

1.19.3 Balans

Toelichting balans

De meerjarenbalans is geactualiseerd met de realisatiecijfers van 2023. Deze zijn gewijzigd ten opzichte van de opgenomen balans in de meerjarenbegroting 2023-2025. Deze was gebaseerd op de financiële prognose van juni 2023.

- De voorzieningen nemen in de komende jaren toe. Dit wordt met name veroorzaakt door de geplande dotaties aan de voorziening groot onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan. De verwachte aanpassing met betrekking tot de richtlijn RJ 212 is nog niet toegepast op de dotaties aan groot onderhoud, met uitzondering van het verruimen van de horizon van de meerjarenonderhoudsplannen van 20 jaar naar 40 jaar. Dit is onder andere de reden voor de stijging van de dotaties voor de komende jaren.
- Esprit maakt in 2023 gebruik van de overgangsregeling.
- Het eigen vermogen zal conform de geprognosticeerde resultaten en de besteding van de bestemmingsreserves dalen in de komende jaren. Dit is volgens planning.

Bestemmingsreserves

In totaal wordt een bedrag van € 13,6 miljoen onttrokken aan de bestaande bestemmingsreserves. Het gaat om:

- € 4,5 miljoen aan investeringen in het onderwijs die gefinancierd worden via de bestemmingsreserve Innovatie. Het gaat om investeringen in projecten bij verschillende scholen.
- € 7 miljoen aan investeringen uit de bestemmingsreserve NPO om de gemaakte plannen voor 2024 tot en met 2025 te kunnen financieren.
- Een onttrekking uit de overige bestemmingsreserves van € 2 miljoen. Dit betreft met name onttrekkingen aan de bestemmingsreserve bij DENISE en de projecten nieuwkomers bij Mundus en DENISE.

1.19.4 Overige rapportages

Rapportage over de aanwezigheid en de werking van de interne risico-beheersings- en controlesystemen

Het interne risicobeheersingssysteem bestaat uit:

- De planning- en control (P&C) cyclus.
- Administratieve organisatie.
- Risicomanagement.

Rapportagecyclus van Esprit Scholen

De P&C-cyclus is een instrumentarium dat bestaat uit processen en producten, bestuurlijke dialoog en managementafspraken die het bestuur, de raad en de schooldirecteuren van Esprit in staat stelt om antwoorden te krijgen op de kernvragen: *Doen we de goede dingen? Doen we die dingen goed?* (monitoring & evaluatie).

De P&C-cyclus vormt hiermee het raamwerk dat het bestuur in staat stelt doelen te formuleren, risico's te identificeren, processen te monitoren en tijdig bij te sturen.

Administratieve organisatie

Er is een duidelijke scheiding tussen bestuur en toezicht. Het kader voor de invulling van het toezicht zijn: de statuten, het reglement van de raad, het reglement van het bestuur en het managementstatuut dat de bevoegdheden regelt van de schoolleiders.

De verantwoordelijkheden, bevoegdheden, functiescheidingen, richtlijnen en procedures zijn vertaald in processen en zijn vastgelegd in de administratieve organisatieprocedures.

Risicomanagement

Jaarlijks stelt Esprit bij het opstellen van de begroting een risicoanalyse op waarbij we risico's identificeren, de kans dat het risico zich voordoet inschatten en de impact van de risico's bepalen. Ook benoemen we beheersmaatregelen en voor zover mogelijk kwantificeren we deze. De risicoanalyse wordt opgenomen in de begroting en de meerjarenbegroting. De risicoanalyse wordt als onderdeel van de begroting vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de raad. Op kwartaalbasis rapporteren we over de risico's en de beheersmaatregelen in de risicomanagementrapportage.

Beschrijving van de belangrijke risico's en onzekerheden

Zie de paragraaf over de kengetallen.

2 Verslag Raad van Toezicht

2. Verslag Raad van Toezicht

Toezichtvisie

Het is de taak van de Raad van Toezicht (hierna: raad) om toezicht te houden op het beleid van het College van Bestuur (hierna: bestuur) en op de algemene gang van zaken binnen Esprit Scholen. De raad staat het bestuur met advies terzijde, vervult de rol van werkgever en beslist over de benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en het ontslag van het bestuur. De raad legt vanuit de rol als toezichthouder en vanuit maatschappelijke betrokkenheid actief en structureel verantwoording af aan interne en externe belanghebbenden.

Het bestuur stuurt de organisatie aan en is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen van de organisatie. Het bestuur zorgt voor de strategie, de financiering, het beleid en de daaruit voortvloeiende resultaten. Het bestuur legt hierover verantwoording af aan de raad. Het bestuur verschaft de raad gevraagd en ongevraagd tijdig de informatie die nodig is voor de uitoefening van de taak van de raad. Het bestuur is verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving en voor het beheersen van de risico's verbonden aan de activiteiten van de organisatie. Het bestuur rapporteert hierover aan de raad en bespreekt de interne risicobeheersing- en controlesystemen met de raad.

Het toezicht van de raad op het bestuur omvat in ieder geval:

- De maatschappelijke resultaten (de realisatie van de doelstellingen van Esprit Scholen).
- De kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording.
- De financiële resultaten: efficiency en financiële continuïteit.
- De financiële verslaggeving.
- De wijze waarop risico's verbonden aan de activiteiten van Esprit Scholen worden ingeschat en hoe daarmee wordt omgegaan.
- De kwaliteit van de interne risicobeheersing.
- Het toetsen van het draagvlak in de organisatie over het gevoerde en het te voeren beleid en de werksfeer in de organisatie middels overleg met de GMR.
- Naleving van toepasselijke wet- en regelgeving.
- Naleving van de governancecodes primair en voortgezet onderwijs.
- De kwaliteit van het onderwijs en de onderwijsondersteunende processen.

Toezichtkader

De raad wordt vooraf betrokken bij majeure (beleids)ontwikkelingen en verzamelt de informatie die noodzakelijk is om te beoordelen of het handelen van het bestuur voldoet aan de daaraan vooraf gestelde eisen. De raad vormt daarover een oordeel en intervenueert eventueel naar aanleiding daarvan.

In het toezichtkader staan 7 aandachtspunten waaraan het bestuur moet voldoen:

- Identiteit
- Betrokkenheid omgeving
- Strategie
- Uitvoering
- Werkgeverschap
- Onderwijskwaliteit
- Financiën en risicomanagement

Naast de informatievoorziening vanuit het bestuur, beschikt de raad ook over andere informatiebronnen: de rapportages van en het gesprek met de accountant, de rapporten van en het gesprek met de Inspectie van het Onderwijs, de kwartaal-rapportages van het bestuur, het structureel overleg met de GMR, de informatie die de leden van de raad opdoen tijdens werkbezoeken aan de scholen, de gesprekken die tijdens de raadsvergaderingen worden gevoerd met uitgenodigde school-directeuren (in aanwezigheid van het bestuur). Ook kan het hoofd van de afdeling Control – conform het reglement van de auditcommissie – indien nodig rechtstreeks overleg voeren met de raad. In het kader van de beoordeling van het bestuur voert de remuneratiecommissie gesprekken met schoolleiders, vertegenwoordigers van de GMR en met vertegenwoordigers van het Centraal Bureau.

De remuneratiegesprekken met het bestuur vonden plaats op 1 december 2023.

De raad voert ieder jaar een zelfevaluatie uit en staat stil bij het aftredings- en benoemingsschema en de profielen van de leden van de raad. De zelfevaluatie van 2023 vond plaats op 1 november 2023.

Adviesrol

De raad fungeert als klankbord en draagt op die manier bij aan de uitwerking van de strategie van Esprit voor de komende jaren. De raad adviseerde en wisselde het afgelopen jaar verschillende malen met het bestuur van gedachten over de doorontwikkeling van Spring High en de ontwikkeling van TASC. Ook ondersteunde en adviseerde de raad het bestuur bij strategische ontwikkelingen op het gebied van onderwijskwaliteit en onderwijsvernieuwing.

Doelmatigheid

De raad agendeerde de doelmatigheid van de besteding van de middelen en de controle daarop via de besprekingen van de bestuursrapportages en andere financiële rapportages. De financiële resultaten versus de begroting kwamen expliciet aan de orde. De fte-bezetting versus de begroting en het ziekteverzuim versus de interne norm waren continu in beeld.

In de vergaderingen stond de raad stil bij de strategische koers en identiteit van Esprit, de kwaliteit van het onderwijs, de financiën (inclusief de risicoparagraaf), de verschillende bouwprojecten en de financiële risico's hiervan, governance, de algemene gang van zaken bij Esprit, de externe ontwikkelingen en de samenwerking in Amsterdam. Ook kregen de volgende onderwerpen speciaal de aandacht:

- Kwaliteitsbeleid van Esprit.
- De managementletter 2022 en het jaarverslag 2022.
- De meerjarenbegroting 2024-2026.
- Integriteit, moreel beraad en het voorkomen van fraude.
- Voortgang projecten IT & Onderwijs en veiligheid.
- Voortgang AVG & Privacy.
- De bouwprojecten: nieuwbouw van De Verwondering, de renovaties van het Berlage Lyceum en de WSV, de verbouwingen van het Zandkasteel voor de AICS en de tijdelijke huisvesting van TASC.
- De ontwikkeling van TASC.
- Het lerarentekort.
- De herijking van het onderwijsmanifest.
- De benoeming van nieuwe leden van de raad.
- De raad nam in december 2023 afscheid van Marc van der Meer en verwelkomde alvast het nieuwe lid Helen Adriani.

Wisselingen en herbenoemingen binnen de Raad van Toezicht

In 2023 vond een wisseling plaats. Nina Tellegen startte op 25 september bij de raad. Nina Tellegen verving Mieke van den Berg als lid van de raad.

Honorering Raad van Toezicht

De kosten van de raad bedroegen in 2023 € 74.231. Deze kosten betreffen met name de honorering van de raadsleden van € 72.205. De overige kosten van individuele leden betreffen de reiskosten, parkeerkosten en opleidingskosten.

In de vergadering van de raad van 16 juni 2023 besloot de raad de honorering gelijk te houden aan 2022. Hiermee is de honorering van de raad sinds 2018 niet gewijzigd.

Lid	Functie	Bruto honorering	Onkosten op jaarbasis	Totaal
Febe Deug	Voorzitter Raad van Toezicht Lid remuneratiecommissie	€ 16.775	€ 464	€ 17.239
Marc van der Meer	Lid Raad van Toezicht Voorzitter commissie KOG	€ 11.000	€ 217	€ 11.217
Mia Dröge	Lid Raad van Toezicht Lid auditcommissie	€ 11.100	€ 272	€ 11.372
Mieke van den Berg	Lid Raad van Toezicht tot 25 september 2023 Voorzitter remuneratiecommissie	€ 8.150	€ 73	€ 8.223
Romain Rijk	Vicevoorzitter Raad van Toezicht Lid commissie KOG	€ 11.100	€ 630	€ 11.730
Ahmed Amhaini	Lid Raad van Toezicht Voorzitter auditcommissie	€ 11.100	€ 370	€ 11.470
Nina Tellegen	Lid Raad van Toezicht Voorzitter remuneratiecommissie Vanaf 25 september 2023	€ 2.980	€ 0	€ 2.980
Totaal		€ 72.205	€ 2.026	€ 74.231

Reguliere vergaderingen

De raad vergaderde in 2023 4 keer. Het bestuur was bij elke vergadering aanwezig. Hieronder volgt een korte beschrijving van de onderwerpen van elke vergadering.

31 maart 2023 met als onderwerpen: de inspectiebezoeken bij De Verwondering, de Montessorischool Landsmeer en DENISE, de wisselingen binnen het MT, de stand van zaken wat betreft de aanmelding eerste keus voor de middelbare scholen, de vacatureprocedure voor nieuwe leden van de raad, de renovatie van het Berlage Lyceum, de MT-reis naar Berlijn, de herijking van het onderwijsmanifest, frauderisico's, en de ontwikkelingen van de onderwijsregio in Amsterdam.

16 juni 2023 met als onderwerpen: de bestemmingsreserve 2022, het pre-conceptauditplan jaarverslag 2023, de managementletter 2022, het accountantsverslag, het verslag van bevindingen Verklaring Omtrent Gedrag (VOG), de goedkeurende verklaring van de accountant en daarmee de goedkeuring van de raad van het jaarverslag en de jaarrekening 2022, de vaststelling van de WNT-klasse van Esprit in 2023, de declaraties van het bestuur in het jaar 2022, de honorering van de raad voor 2023, de strategische communicatie, de Amsterdamse onderwijsambities, de voortgang van de ontwikkeling van TASC, de standpuntbepaling over uitbreiding primair onderwijs in Esprit en de herijking van het onderwijsmanifest.

15 september 2023 met als onderwerpen: het conceptauditplan jaarrekening 2023, een overzicht van investeringen vanuit de bestemmingsreserves, de nieuwe vorm van de kwartaalrapportages, de aanbesteding van de brandcompartimentering van het Mundus College, het vergaderschema voor 2024, de benoemingen van de nieuwe leden van de raad Nina Tellegen (per 25 september 2023) en Helen Adriani (per 1 januari 2024) en de ontwikkelingen van de onderwijsregio in Amsterdam.

15 december 2023 met als onderwerpen: de goedkeuring van de meerjarenbegroting 2024-2026, de risicoanalyse, het MR-reglement voor basisscholen, de kwartaalrapportage, een terugblik op de bijeenkomst over de doorontwikkeling van Spring High met de raad van de Stichting Westelijke

Tuinsteden, de resultaten van de zelfevaluatie van de raad en de evaluatie van de portefeuilleverdeling van het bestuur.

Ook was er een gezamenlijk deel met de GMR waarbij de kwaliteit van het onderwijs, de politieke actualiteit in de school en de motivatie van leerlingen werden besproken.

Extra bijeenkomsten van de raad

Bijeenkomst RvT's op 27 juni 2023

Op verzoek van de raad van een andere Amsterdamse scholengroep hebben beide raden samen met de bestuurders gereflecteerd op hun zelfevaluaties en de wisselwerking tussen de raden en colleges.

Strategiemiddag op 15 september 2023

Esprit organiseert jaarlijks een bijeenkomst samen met de raad over de strategie van Esprit. De raad en het bestuur bespreken en bediscussiëren op basis van een aantal thema's de strategische koers van Esprit voor de komende jaren. Tijdens de bijeenkomst bespreken de raad en het bestuur de volgende thema's:

- Het bevorderen van integer handelen.
- Scenario's voor Nieuw-West.

Bijeenkomst RvT's over de doorontwikkeling van Spring High op 28 september 2023

De raad van Esprit en de raad van Stichting Westelijke Tuinsteden zijn samengekomen om elkaar te informeren en met elkaar te sparren over de doorontwikkeling van Spring High en wat dit betekent voor de samenwerking tussen de besturen van beide stichtingen.

Auditcommissie

De auditcommissie bestond in 2023 uit Ahmed Amhaini (voorzitter) en Mia Dröge (lid). De auditcommissie kwam in 2023 viermaal bij elkaar. Het bestuur en het hoofd van de afdeling Control waren bij deze vergaderingen aanwezig. Tijdens de vergaderingen stonden de financiën van Esprit centraal, en dan met name de vraag of de organisatie financieel in control is.

In 2023 besprak de auditcommissie de volgende onderwerpen: de accountants-diensten en besprekpunten met betrekking tot het eigen vermogen van Esprit. Daarnaast zijn onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Begroting 2024 en meerjarenbegroting 2024-2026.
- Managementletter 2022 en het accountantsverslag 2022.
- Jaarverslag 2022 en jaarrekening 2022 (in aanwezigheid van de accountant).
- Internal controlframework en frauderisicoanalyse.
- Risicoanalyserapportage.
- Bestemmingsreserves 2022.
- Kennismaking met de nieuwe accountant.
- Nieuwe methodiek onderhoudsvoorziening.
- Nieuwkomers.
- Huisvestingszaken/vastgoedregister; afronding van de bouwprojecten bij AICS, de WSV, TASC, De Verwondering, Mundus/Spring High en de voortgang van de renovatie van het Berlage Lyceum, het brandveiligheidsproject bij het Mundus College, het verbouwingsproject bij het Marcanti College en van het betrekken van een locatie in de Orteliusstraat voor nieuwkomersonderwijs.
- IBP-audit.
- Declaraties bestuur 2022.
- Financiële afspraken met de Stichting Westelijke Tuinsteden 2023.
- Wet Normering Topinkomens klasse Esprit Scholen.
- Rapportages die als vaste onderwerpen worden besproken: voortgangsrapportage van het bestuur, rapportage risicoanalyse en prognose versus realisatie.

Commissie Kwaliteit, Onderwijs en Governance (hierna: commissie KOG)

De raad benoemde uit zijn midden een commissie KOG bestaande uit 2 leden: Marc van der Meer (voorzitter) en Romain Rijk (lid). De KOG vergaderde steeds op een van de Espritscholen en sprak dan ook uitvoerig met de directeur in kwestie over het onderwijs op de betreffende school.

De commissie KOG kwam in 2023 viermaal bij elkaar in aanwezigheid van het bestuur en Rosanne Bekker (MT-lid). De KOG sprak vooral over de kwaliteit van het onderwijs van de Espritscholen, de onderwijsinnovaties en governance. Ook de

relatie van Esprit met de Inspectie van het Onderwijs kwam aan de orde. Dit betrof met name de inspectiebezoeken bij De Verwondering, Montessorischool Landsmeer en DENISE. Eén keer per jaar overlegt het dagelijks bestuur van de GMR met de commissie KOG.

In 2023 zijn onder andere de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- De ontwikkelingen Eerste Opvang Anderstaligen.
- De businesscase van TASC.
- De herijking van het onderwijsmanifest.
- De nieuwe vorm van de kwartaalrapportages van het bestuur.
- Voorbereiding op standpuntbepaling uitbreiding primair onderwijs in Esprit.
- Collegiaal Waarderende Kwaliteits Onderzoeken 2023 (Spring High, ALASCA, De Eilanden).
- Het rapport over de staat van het Amsterdamse voortgezet onderwijs.
- De Staat van het Onderwijs (rapport Inspectie).
- Rooster van aftreden.
- De aanstellingen van nieuwe MT-leden.
- Een analyse van examenresultaten van de vo-scholen.
- Goed bestuur en medezeggenschap.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie van de raad bestaat uit 2 leden: Mieke van den Berg (voorzitter) en Febe Deug (lid, tevens voorzitter raad), benoemd door de raad. Nina Tellegen vervangt per 25 september 2023 Mieke van den Berg.

De raad hanteert een jaarlijkse cyclus van beoordelingsgesprekken met het bestuur. Om het beeld over het functioneren van het bestuur ten behoeve van de beoordelingsgesprekken aan te vullen, voert de remuneratiecommissie eenmaal per jaar gesprekken met een vertegenwoordiging van het MT, het Centraal Bureau en de GMR. Deze gesprekken voert de raad mede op basis van de algemene beoordelingscriteria, waarvan de prioritering jaarlijks samen met het bestuur wordt vastgesteld.

De remuneratiecommissie beoordeelt jaarlijks de bezoldiging van het bestuur en stelt de bezoldiging van de raad voor. Verder houdt de remuneratiecommissie zich

bezig met de werving en selectie van het bestuur en de leden van de raad, zodra relevant.

In december voerde de remuneratiecommissie het beoordelingsgesprek met het bestuur. De gesprekken met een delegatie van de MT-leden, GMR en stafleden vonden plaats in november. Uit de gesprekken bleek dat er grote tevredenheid is over het functioneren van het bestuur. De gesprekspartners roemen de toegankelijkheid van beide bestuurders en ondanks de vele nieuwe gezichten in het MT is de samenhang binnen Esprit verder versterkt.

De bezoldiging van het bestuur is getoetst door de raad en is in lijn met het bezoldigingskader bestaande uit de cao Bestuurders voortgezet onderwijs, de Wet Normering Topinkomens (WNT), en de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren, waarin onder meer een klassenindeling met een sectoraal bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen in het voortgezet onderwijs (‘OCW-norm’) is vastgelegd. Het bezoldigingsmaximum voor 2023 voor Esprit Scholen is op basis van complexiteitsklasse F, € 202.000.

Samenvattend oordeel Raad van Toezicht

Esprit Scholen zet zich in voor hoogstaand onderwijs voor alle leerlingen in Amsterdam, Monnickendam en Landsmeer. Daarbij hecht Esprit veel waarde aan een gezond werkklimaat voor het personeel. Het geheel aan basis- en middelbare scholen en de diversiteit van de leerlingen stimuleert Esprit tot het optimaliseren van het onderwijsaanbod om de leerprocessen van de leerlingen maximaal te bevorderen. De visie, ambitie en strategische koers zijn verwoord in het in 2023 vastgestelde onderwijsmanifest 2023-2027 getiteld ‘Grenzenloos leren in Amsterdam’.

Het jaar 2023 is met een positief financieel resultaat afgesloten.

Het kerndoel is en blijft zo goed mogelijk onderwijs te geven aan de leerlingen, onderwijs dat voldoet aan de wettelijke eisen en de ambities uit het vernieuwde onderwijsmanifest waarmaakt. Er is veel energie gestoken in de ontwikkeling van de nieuwe techniekschool waar de hele stad van meeprofiteert. Er zijn grote

verbouwingen en verhuizingen gerealiseerd. Een groot deel van de nieuwkomers is opgevangen en het is gelukt hen te laten landen in het Nederlandse onderwijs. Het lerarentekort speelt uiteraard ook bij Esprit, maar de aantrekkingskracht van Esprit is zodanig dat we voldoende docenten en leidinggevenden vast weten te houden en kunnen aanstellen. Dat geldt ook voor het Centraal Bureau waardoor de ondersteuning van het college en het faciliteren van de scholen versterkt is en goed op orde.

De raad heeft in zijn zelfevaluatie geconcludeerd dat hij door zijn samenstelling en functioneren goed toegerust is voor zijn taak. Aandachtspunten zijn het vormgeven aan de rol van ‘critical friend’ en de rolvastheid ten aanzien van het bestuur. Ook het explicieter toepassen van codes van goed bestuur verdient aandacht, evenals het nog beter zicht krijgen op de interne kennisdeling en de effecten van strategische keuzes voor individuele scholen.

De raad bestond in 2023 uit de volgende personen:

Raad van Toezicht	
Mieke van den Berg Tot 25-09-2023	Lid van de RvT, voorzitter remuneratiecommissie
Functie	Lid College van Bestuur Hogeschool Inholland
Nevenbetrekkingen	Lid RvT MOC ‘t Het Kabouterhuis Lid RvC Woningstichting Stadgenoot
Marc van der Meer	Lid van de RvT, tevens voorzitter commissie KOG
Functie	Bijzonder hoogleraar Onderwijsarbeidsmarkt aan de Tilburg Law School en het CAOP in Den Haag
Nevenbetrekkingen	Onafhankelijk wetenschappelijk adviseur voor de mbo-sector, als zelfstandig adviseur Lid van de Sociaal-Economische Raad Noord-Brabant Voorzitter Nederlandse Vereniging van Arbeidsverhoudingen
Romain Rijk	Vicevoorzitter RvT en lid Commissie KOG
Functie	Oud-voorzitter College van Bestuur Stichting Carmelcollege
Nevenbetrekkingen	Geen

Raad van Toezicht	
Ahmed Amhaini	Lid van de RvT, tevens voorzitter auditcommissie
Functie	Interim Bovenschools Directeur Bedrijfsvoering bij Stichting BOOR Rotterdam
Nevenbetrekkingen	Lid RvT SOVON (Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord) en Voorzitter Onderwijscommissie en Lid Auditcommissie Voorzitter Onderwijscommissie en Lid Auditcommissie Droomkeuken en badkamers BV (50% eigenaar) Vista Renovaties BV (100% eigenaar)
Febe Deug	Voorzitter van de RvT, tevens lid remuneratiecommissie
Functie	Organisatieadviseur en toezichthouder
Nevenbetrekkingen	Voorzitter bestuur Mores, meldpunt grensoverschrijdend gedrag in de culturele en mediasector Voorzitter RvT Radar Inc, antidiscriminatievoorziening Lid RvT Stichting OPOZ Lid RvT Vereniging voor Openbaar Onderwijs Lid klachtencommissie Inspectie voor het Onderwijs Regent bij de Fundatie van Renswoude
Mia Dröge	Lid van de RvT, op voordracht van de GMR, tevens lid auditcommissie
Functie	Senior strategisch adviseur Luchthavenzaken gemeente Haarlemmermeer
Nevenbetrekkingen	Officier Koninklijke Marine Reserve in de rang van Kapitein-luitenant ter Zee (Logistieke Dienst)
Nina Tellegen Vanaf 25-09-2023	Lid van de RvT, tevens voorzitter remuneratiecommissie
Functie	Directeur-bestuur Amsterdam Economic Board
Nevenbetrekkingen	Voorzitter RvT De Kleine Komodie

Rooster van aftreden leden Raad van Toezicht Onderwijsstichting Esprit per 04-07-2023:

	Naam	Functie	Aanvang zittingsperiode:	Einde 1 ^e termijn op:	Einde 2 ^e termijn op:
1	Mieke van den Berg	Lid Raad van Toezicht, tevens voorzitter remuneratiecommissie	25-09-2015	25-09-2019	25-09-2023
2	Marc van der Meer	Lid Raad van Toezicht, tevens voorzitter commissie KOG	01-01-2016	01-01-2020	01-01-2024
3	Romain Rijk	Vicevoorzitter RvT en lid commissie KOG	01-12-2016	01-12-2020	01-12-2024
4	Ahmed Amhaini	Lid Raad van Toezicht, tevens voorzitter auditcommissie	01-06-2020	01-06-2024	01-06-2028
5	Febe Deug	Voorzitter Raad van Toezicht en lid remuneratiecommissie	16-05-2022	16-05-2026	16-05-2030
6	Mia Dröge	Lid Raad van Toezicht, tevens lid auditcommissie en bekleedt de 'GMR-Stoel'	16-05-2022	16-05-2026	16-05-2030
7	Nina Tellegen	Lid Raad van Toezicht, tevens voorzitter remuneratiecommissie	25-09-2023	25-09-2027	25-09-2031

De leden van de raad zijn voor een periode van 4 jaar benoemd met de mogelijkheid om de zittingsperiode eenmaal voor een periode van 4 jaar te verlengen. Dit betreft geen automatische verlenging: leden geven hun bereidheid tot verlenging aan en de raad neemt vervolgens het besluit tot verlenging (of niet). De achtergrond van deze handelswijze is dat zowel de raad als het individuele lid op deze manier bewust een commitment voor de tweede termijn aangaat. Na de maximale zittingsperiode van 8 jaar is herbenoeming niet meer mogelijk.

3

Jaarrekening

3. Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2023 (na voorgestelde resultaatbestemming)

	31-12-2023	31-12-2022	Mutatie 2023 <> 2022
1. ACTIVA			
Vaste activa			
1.1 Immateriële vaste activa	476.415	0	476.415
1.2 Materiële vaste activa	14.288.556	10.221.136	4.067.420
Totaal vaste activa	14.764.971	10.221.136	4.543.834
Vlottende activa			
1.5 Vorderingen	5.427.899	3.970.266	1.457.633
1.7 Liquide middelen	73.379.664	66.639.246	6.740.418
Totaal vlottende activa	78.807.563	70.609.512	8.198.051
TOTAAL ACTIVA	93.572.534	80.830.648	12.741.885
2. PASSIVA			
2.1 Eigen vermogen			
Algemene reserve (incl. resultaat)	20.175.065	16.230.536	3.944.529
Bestemmingsreserve Publiek	2.045.048	2.324.199	-279.151
Bestemmingsreserve Innovatie	5.753.647	7.942.949	-2.189.302
Bestemmingsreserve cao afspraken	0	197.503	-197.503
Bestemmingsreserve Vereenvoudiging bekostiging	142.680	190.680	-48.000
Bestemmingsreserve NPO middelen	8.887.850	8.937.254	-49.404
Bestemmingsreserve immateriele vaste activa	476.415	0	476.415
Bestemmingsfonds Mundus	11.482	23.132	-11.650
Bestemmingsfonds AICS	47.455	73.721	-26.266
Totaal eigen vermogen	37.539.642	35.919.974	1.619.668
Vreemd vermogen			
2.2 Voorzieningen	8.963.200	8.757.950	205.250
2.3 Langlopende schulden	1.238.906	1.587.388	-348.482
2.4 Kortlopende schulden	45.830.787	34.565.336	11.265.451
Totaal vreemd vermogen	56.032.892	44.910.674	11.122.218
TOTAAL PASSIVA	93.572.534	80.830.648	12.741.885

3.2 Staat van baten & lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022	Verschil realisatie 2023 <> 2022	Verschil realisatie <> begroting
3. BATEN					
3.1 Rijksbijdragen	107.203.382	93.945.303	101.739.676	5.463.707	13.258.079
3.2 Overige overheids- bijdragen en -subsidies	3.279.874	1.776.321	2.474.722	805.152	1.503.553
3.3 College-, Cursus-, les- en examengelden	12.260.700	11.289.631	10.781.613	1.479.088	971.069
3.5 Overige baten	7.196.170	3.881.485	4.972.561	2.223.609	3.314.685
TOTAAL BATEN	129.940.126	110.892.740	119.968.571	9.971.555	19.047.386
4. LASTEN					
4.1 Personeelslasten	97.929.543	90.528.654	85.674.421	12.255.122	7.400.889
4.2 Afschrijvingen	2.708.750	2.710.718	2.038.196	670.554	-1.968
4.3 Huisvestingslasten	13.561.735	11.942.061	7.956.191	5.605.544	1.619.674
4.4 Overige lasten	16.415.485	13.558.092	15.435.063	980.423	2.857.393
TOTAAL LASTEN	130.615.514	118.739.525	111.103.870	19.511.644	11.875.989
SALDO BATEN EN LASTEN	-675.388	-7.846.785	8.864.701	-9.540.089	7.171.397
5. Financiële baten en lasten	2.295.055	-8.622	197.699	2.097.356	2.303.677
TOTAAL RESULTAAT	1.619.667	-7.855.407	9.062.400	-7.442.733	9.475.074

3.3 Kasstroomoverzicht 2023

	31-12-2023	31-12-2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-675.388	8.864.701
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	2.700.242	2.038.196
Mutatie voorzieningen	205.250	614.340
Veranderingen in vlottende activa		
Mutatie vorderingen	-703.230	1.172.591
Mutatie schulden	11.265.451	4.144.875
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	12.792.324	16.834.703
Ontvangen interest	1.579.146	19.076
Betaalde interest	-38.493	-21.686
Saldo ontvangen/betaalde interest	1.540.652	-2.613
Kasstroom uit operationele activiteiten	14.332.976	16.832.090
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-7.244.076	-3.504.622
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	99.278
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-7.244.076	-3.405.344
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Veranderingen in vreemd vermogen		
Mutatie langlopende schulden	-348.482	55.777
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-348.482	55.777
Mutatie geldmiddelen	6.740.418	13.482.523
Mutatie liquide middelen		
Stand per 1 januari	66.639.246	53.156.723
Stand per 31 december	73.379.664	66.639.246
Toename/afname liquide middelen	6.740.418	13.482.523

Toelichting: er is geen sprake geweest van financieringsactiviteiten gedurende boekjaar 2023.

3.4 Grondslagen

Algemeen

Onderwijsstichting Esprit (Esprit Scholen), bestuursnummer 40586, statutair en feitelijk gevestigd op de Jan van Galenstraat 31 te Amsterdam heeft als voornaamste activiteit het geven van primair en voortgezet onderwijs. Esprit Scholen staat vermeld bij de KvK Amsterdam onder nummer 41213992. De jaarrekening 2023 sluit aan bij het model Elektronisch Financieel Jaarverslag (EFJ).

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het

waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Espritscholen zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

- Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
- Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.
- Activa en verplichtingen worden niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop de betreffende transacties of gebeurtenissen betrekking hebben. Positieve resultaten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen hebben voornamelijk betrekking op voorzieningen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. Er is geen sprake van afgeleide (secundaire) financiële instrumenten.

Waardering

De waarderingsgrondslagen van de voorzieningen zijn naar de mening van het bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. De afschrijvingstermijn bedraagt 5 jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (inventaris) worden gewaardeerd tegen de kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige

kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen, noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur en bedraagt 3 tot 5 jaar voor zover het investeringen in ICT betreft en 8 tot 20 jaar voor zover het investeringen in overige inventaris betreft. De activeringsgrens bedraagt € 500.

De overheidssubsidies worden afzonderlijk gepassiveerd onder de overlopende passiva. De vrijval van de overheidssubsidies wordt ten gunste gebracht van het resultaat conform de afschrijvingslasten van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. De door Esprit Scholen beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van de stichting. Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, om niet te worden overgedragen aan de gemeente.

Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder 'Voorzieningen'.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Er zijn geen rentekosten in de, tegen de vervaardigings-/verkrijgingsprijs gewaardeerde, materiële vaste activa opgenomen.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald op basis van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Voorziening oninbaarheid

De interne richtlijnen voor voorziening oninbaarheid zijn: 25% voorzien van 90 tot en met 180 dagen, 50% van 180 tot en met 360 dagen en 100% van alles ouder dan 360 dagen. Dit algehele uitgangspunt wordt per vordering getoetst op balansdatum.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen. De in de jaarrekening gepresenteerde balans is ná voorgestelde resultaatverdeling. Een nadere uiteenzetting van de reserves is opgenomen in de toelichting op de balans.

De onttrekkingen aan de reserves geschieden conform daartoe strekkende bestuursbesluiten of geschieden op basis van rijksregelgeving dan wel in lijn met de richtlijnen die hiervoor gelden in geval van de bestemmingsfondsen.

Reserves

Reserves worden gevormd conform de door het bestuur daartoe genomen besluiten dan wel op grond van ministeriële regelgeving.

Fondsen

De bestemmingsfondsen worden gevormd ter dekking van toekomstige uitgaven inzake bijzondere doeleinden. Aan de vorming van een bestemmingsfonds ligt een verplichting ten grondslag die door derden is opgelegd.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- Een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- Waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt;
- En het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen, waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij de afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde, tenzij anders vermeld. Voorzieningen zijn niet contant gemaakt wanneer de materialiteit verwaarloosbaar is. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening WW

Deze voorziening heeft betrekking op 25% eigen risico van de wachtgeldregeling inclusief de bovenwettelijke wachtgelduitkering. De voorziening is gebaseerd op het aantal deelnemers aan de regeling, de vastgestelde uitkeringen, verwachte indexatie, looptijd en uitstroomverwachting.

Voorziening Spaar- en overig verlof

Deze voorziening is gevormd voor de verplichtingen van de door personeelsleden opgebouwde rechten op spaarverlof. De voorziening is gebaseerd op de opgebouwde verlofuren. Deze vorm van verlof kent een aflopend karakter.

CAO-Levensfasebewust (individueel keuzebudget)

Deze voorziening is gevormd voor de verplichtingen van de door personeelsleden opgebouwde rechten op verlof. De voorziening is gebaseerd op de opgebouwde verlofuren van maximaal 90 uur op basis van één Wtf (werktijdfactor) per schooljaar voor het voortgezet onderwijs. Het verlof mag maximaal 4 jaar worden opgebouwd en dient uiterlijk in het vijfde jaar te worden opgenomen. Dit recht van de cao stamt vanuit schooljaar 2014/2015. De cao Levensfasebewust voor het primair onderwijs wordt verwerkt in de jaartaken.

Voorziening langdurig zieken

Een voorziening voor langdurig zieken wordt gevormd voor op balansdatum langdurig zieke medewerkers, indien deze naar verwachting niet geheel of gedeeltelijk hersteld zijn voor het eind van hun dienstverband. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige lasten die hierop betrekking hebben. Als uitgangspunt telt hierbij de 42e-weeksmelding.

Voorziening schuldtransitie

Voor de medewerkers waarvoor een vaststellingsovereenkomst is gesloten dan wel waarbij de afspraken dusdanig zeker en te materialiseren zijn, wordt een schuld dan wel een voorziening gevormd voor de te betalen transitievergoeding en eventuele improductieve uren.

Voorziening transitievergoeding tijdelijke contracten

Medewerkers waarvan een tijdelijk contract op initiatief van de werkgever na het van rechtswege eindigen daarvan niet aansluitend wordt voortgezet, hebben recht op een transitievergoeding. Esprit heeft hier sinds 2019 een voorziening voor gevormd. Hierbij is op basis van historische cijfers een inschatting gemaakt op het niet verlengen van lopende tijdelijke contracten.

Voorziening verzuim ex-medewerkers

Deze voorziening is gevormd voor wettelijke verplichte vergoedingen aan voormalig medewerkers die arbeidsongeschikt zijn.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake groot onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, zoals blijkt uit een meerjarig onderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Daarbij wordt de totale verwachte onderhoudslast gedeeld door het aantal jaar dat het onderhoudsplan bestrijkt, in lijn met de notitie RJO-7356. Deze voorziening is, onder toepassing van de geldende overgangsregeling, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag, rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname worden deze gewaardeerd tegen reële waarde, de vervolgwaaardering is tegen de geamortiseerde kostprijs.

Geamortiseerde kostprijs

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor een financieel actief of financiële verplichting bij de eerste verwerking in de balans wordt opgenomen, vermindert met aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag en verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

Saldering

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- Een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen, en
- Het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Verantwoording van de baten**Rijksbijdragen**

De Rijksbijdragen worden evenredig als baten verantwoord in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. De geormerkte OCW-subsidies (waaronder NPO-middelen) en niet-geormerkte OCW-subsidies met prestatieverklaring worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Zodra de bestedingstermijn is verlopen op de balansdatum, worden niet-bestede middelen verantwoord onder de kortlopende schulden.

Overige overheidsbijdragen en overheidssubsidies

Gemeentelijke subsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

College, cursus-, les- en examengelden

Deze worden allen evenredig toegerekend aan het boekjaar.

Overige baten

Overige baten bestaan uit verhuur, detachering van personeel, ouderbijdragen en overige baten:

- Huuropbrengsten uit verhuur van sportzalen en lokalen worden in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de looptijd van de huurovereenkomst.
- Detacheringen worden conform het detacheringscontract in de staat van baten en lasten opgenomen.
- De overige baten worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.
- De ouderbijdragen worden evenredig aan de besteding/activiteiten verantwoord als baten.

Personeelslasten

Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenpremies worden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting. De personeelskosten worden toegerekend aan perioden waarin de daarmee verband houdende arbeidsprestaties zijn geleverd.

Nederlandse pensioenregelingen

Op grond van de Nederlandse pensioenwet worden de Nederlandse regelingen primair volgens een toegezegde bijdrageregeling in deze jaarrekening verwerkt.

In deze benadering wordt de verplichting voortvloeiende uit een door de rechtspersoon gedane pensioentoezegging gebaseerd op de financieringsafspraken zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen Esprit Scholen en pensioenuitvoerder. Esprit Scholen heeft de verplichtingen tot de pensioenrechten van haar personeel ondergebracht bij stichting Pensioenfonds ABP. Esprit Scholen betaalt hiervoor premies, waarvan ongeveer 2/3e-deel door de werkgever wordt betaald en ongeveer 1/3e-deel door de werknemer.

Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op basis van verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. De regeling classificeert als een toegezegde bijdrageregeling. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. Esprit Scholen heeft in geval van tekorten bij het Bedrijfstakpensioenfonds geen andere verplichting dan mogelijke toekomstige hogere premies.

Het ABP hanteert het middelloon als de pensioengevende salarisgrondslag voor wat betreft deelnemers uit de onderwijssector. Er wordt geen pensioen opgebouwd over het salaris boven € 128.810 (2023). ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Bij pensioenfondsen is de dekkingsgraad een belangrijk element. Vanaf 2015 gelden er nieuwe regels ten aanzien van de bepaling van de dekkingsgraad en wordt er gerekend met een gemiddelde over het achterliggende jaar. De nieuwe berekening wordt aangeduid met de term beleidsdekkingsgraad. Per balansdatum bedroeg de actuele beleidsdekkingsgraad 110,5%. Het gemiddelde van de afgelopen 12 maanden ligt op 113,9%. Hiermee ligt de beleidsdekkingsgraad hoger dan de 110% die de pensioenregels voorschrijven.

Leasing

Esprit Scholen kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt

aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele lease

Als Esprit Scholen optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Belastingen

Esprit Scholen maakt gebruik van de onderwijsvrijstelling inzake de vennootschapsbelasting.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

3.5 Toelichting op de balans en de staat van baten & lasten

Vordering transitie compensatieregeling

In 2018 is de wetgeving met betrekking tot het vergoeden van de betaalde transitievergoedingen bij ontslag van langdurig zieken goedgekeurd door de Eerste Kamer. Naar aanleiding hiervan is de uitvoeringsregeling in februari 2018 vastgesteld.

Hieronder de wettelijke tekst:

In de Wet van 11 juli 2018, houdende maatregelen met betrekking tot de transitievergoeding bij ontslag wegens bedrijfseconomische omstandigheden of langdurige arbeidsongeschiktheid (Stb. 2019, 234) (hierna: de Wet) is artikel 673e toegevoegd aan Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Artikel 7:673e BW bepaalt dat het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) op verzoek van de werkgever een vergoeding verstrekt (hierna: compensatie) ter hoogte van de (transitie)vergoeding die de werkgever heeft betaald bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst vanwege het feit dat de werknemer wegens ziekte of gebreken niet meer in staat was de bedongen arbeid te verrichten. Compensatie kan worden verstrekt als de werkgever een transitievergoeding heeft betaald na opzegging of ontbinding van de arbeidsovereenkomst of het niet verlengen van een tijdelijke arbeidsovereenkomst, of als de werkgever een vergoeding heeft betaald op grond van een tussen hem en de werknemer gesloten beëindigingsovereenkomst. Ook als een vergoeding is betaald in verband met het gedeeltelijk beëindigen van de arbeidsovereenkomst kan compensatie worden verstrekt.

Voor medewerkers voor wie een voorziening langdurig zieken is verantwoord, neemt Esprit Scholen de inschatting voor de te betalen transitievergoeding bij uitdiensttreding mee in de waardering van de voorziening. Hiervan wordt echter geen vordering verantwoord. Immers is onvoldoende zeker dat het UWV deze gevallen zal compenseren en bovendien is het daadwerkelijke recht op de vordering (compensatie) nog niet ontstaan. Het in het tijdsverloop wel verantwoorden van de voorziening transitievergoeding, maar het nog niet opnemen van de vordering komt voort uit het feit dat het voorzichtigheidsbeginsel prevaleert ten opzichte van het realisatiebeginsel.

3.5.1 Activa

Immateriële vaste activa

		31-12-2022			2023			31-12-2023	
1.1 Immateriële vaste activa	Aanschafprijs	Afschrijving cumulatief	Boekwaarde	(Des) investering	Afschrijving		Aanschafprijs	Afschrijving cumulatief	Boekwaarde
1.1.1 software	0	0	0	497.858	21.444		497.858	21.444	476.415
Immateriële vaste activa	0	0	0	497.858	21.444		497.858	21.444	476.415

Het gehanteerde afschrijvingspercentage bedraagt 20%.

Materiële vaste activa

		31-12-2022			2023			31-12-2023	
1.2 Materiële vaste activa	Aanschafprijs	Afschrijving cumulatief	Boekwaarde	(Des) investering	Afschrijving		Aanschafprijs	Afschrijving cumulatief	Boekwaarde
1.2.1 gebouwen en terreinen	0	0	0	0	0		0	0	0
1.2.2 inventaris en apparatuur	19.911.440	9.690.305	10.394.058	6.746.218	2.678.798		26.657.658	12.369.103	14.288.556
Materiële vaste activa	19.911.440	9.690.305	10.394.058	6.746.218	2.678.798		26.657.658	12.369.103	14.288.556

De gehanteerde afschrijvingspercentages variëren tussen de 5% en 33%.

Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	1.012.276	711.241
1.5.6 Gemeenten	2.270.777	297.043
1.5.7 Overige vorderingen	129.462	109.813
1.5.8 Overlopende activa	2.586.980	3.191.367
1.5.9 Af: voorziening wegens oninbaarheid	-571.594	-339.197
Totaal Vorderingen	5.427.899	3.970.266

De vorderingen op de gemeente (Amsterdam) betreffen met name huisvestingsprojecten.

	31-12-2023	31-12-2022
1.5.8 Uitsplitsing overlopende activa		
1.5.8.2 Verstrekte voorschotten	0	0
1.5.8.3 Overige overlopende activa	2.586.980	3.191.367
Totaal overlopende activa	2.586.980	3.191.367

	31-12-2023	31-12-2022
1.5.9 Uitsplitsing voorziening wegens oninbaarheid		
1.5.9.1 Stand per 1 januari	-339.197	-369.421
1.5.9.2 Onttrekking/vrijval	171.326	158.319
1.5.9.3 Dotatie	-403.723	-128.095
Stand per 31 december	-571.594	-339.197

Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kasmiddelen	3.976	20.624
1.7.2 Bankrekeningen	73.375.688	66.618.555
1.7.3 Deposito's (ABN)	0	67
Liquide middelen	73.379.664	66.639.246

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito’s met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Op 31 december 2023 was het saldo Schatkistbankieren € 73.374.432.

3.5.2 Passiva

Eigen vermogen

	01-01-2023	Resultaat bestemming verdeling	Overige mutaties	31-12-2023
Algemene reserve	16.230.536	3.944.529	-	20.175.065
Bestemmingsreserve publiek	2.324.199	-279.151	-	2.045.048
Bestemmingsreserve innovatie	7.942.949	-2.189.302	-	5.753.647
Bestemmingsreserve cao afspraken	197.503	-197.503	-	0
Bestemmingsreserve vereenvoudiging bekostiging PO	190.680	-48.000	-	142.680
Bestemmingsreserve NPO middelen	8.937.254	-49.404	-	8.887.850
Bestemmingsreserve immateriele vaste activa	0	476.415	-	476.415
Bestemmingsfonds Mundus	23.132	-11.650	-	11.482
Bestemmingsfonds AICS	73.721	-26.266	-	47.455
EIGEN VERMOGEN	35.919.974	1.619.668		37.539.642

	31-12-2021	Resultaat bestemming verdeling	Overige mutaties	31-12-2022
Algemene reserve	14.171.050	2.059.485	-	16.230.535
Bestemmingsreserve publiek	912.084	1.412.115	-	2.324.199
Bestemmingsreserve innovatie	6.334.623	1.608.327	-	7.942.950
Bestemmingsreserve cao afspraken	774.986	-577.483	-	197.503
Bestemmingsreserve vereenvoudiging bekostiging PO	901.757	-711.077	-	190.680
Bestemmingsreserve NPO middelen	3.730.513	5.206.741	-	8.937.254
Bestemmingsreserve immateriele vaste activa	0		-	0
Bestemmingsfonds Mundus	32.561	-9.429	-	23.132
Bestemmingsfonds AICS	0	73.721	-	73.721
EIGEN VERMOGEN	26.857.574	9.062.400		35.919.974

Algemene reserve

Het saldo van de algemene reserve is aan het eind van 2023 € 20.175.065 zoals hierboven is aangegeven. Dat is 15% van de baten 2023. Hiermee voldoet Esprit aan de interne norm voor het weerstandsvermogen. Tevens is de algemene reserve nagenoeg gelijk aan de signaleringswaarde van de inspectie in verband met het normatieve publieke eigen vermogen. De algemene reserve is 0.97 van het normatieve publieke eigen vermogen (signaleringswaarde is 1, NPVE is € 20,9 miljoen).

Bestemmingsreserve publiek

Het saldo van de bestemmingsreserve publiek is € 2.045.048. Dit is naar aanleiding van de gerealiseerde bestedingen. Het bedrag heeft betrekking op onderwijs voor nieuwkomers bij Mundus en DENISE en een aantal andere projecten (veiligheid, professionalisering docenten en curriculumontwikkeling) bij DENISE.

Bestemmingsreserve innovatie

Het saldo van de bestemmingsreserve innovatie is € 5.753.647. Dit naar aanleiding van de reeds gerealiseerde bestedingen in 2023. De gerealiseerde en de verwachte investeringen in de komende jaren zijn € 6,6 miljoen. In 2023 is € 2,2 miljoen geïnvesteerd. In de jaren 2024 tot en met 2026 wordt € 4,4 miljoen geïnvesteerd.

Bestemmingsreserve cao-afspraken vo

Het saldo van de bestemmingsreserve cao-afspraken is 0. Dit naar aanleiding van de reeds gerealiseerde bestedingen.Hiermee zijn de geplande activiteiten volledig uitgevoerd.

Bestemmingsreserve vereenvoudiging bekostiging po

Deze reserve is in 2021 gevormd. Het saldo van de bestemmingsreserve is € 142.680. Dit is naar aanleiding van de gerealiseerde bestedingen. De PO scholen die op basis van de nieuwe bekostiging minder bekostiging ontvangen zullen in de komende jaren gebruikmaken van de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve NPO middelen

Het saldo van de bestemmingsreserve NPO is € 8.887.850. Dit is naar aanleiding van de gerealiseerde bestedingen. Het bedrag heeft betrekking op de nog uitgegeven NPO middelen die in 2021-2022 en 2022-2023 zijn toegekend. Voor de betreffende middelen zijn plannen opgesteld en de verwachting is dat de middelen in de komende jaren worden uitgegeven.

Bestemmingsreserve immateriële vaste activa

Het Marcanti College heeft in 2023 software ontwikkeld om het leerlingvolgsysteem te digitaliseren. Het leerlingvolgsysteem is gebaseerd op de principes van Rubrics. Een rubric is een instrument om verschillende soorten prestaties van leerlingen te evalueren of te beoordelen. Intern ontwikkelde software voor intern gebruik wordt geclassificeerd als immateriële vaste activa (software), waarbij de vorming van een wettelijke reserve verplicht is. Daarom heeft Esprit een wettelijke bestemmingsreserve gevormd. Het gaat om een bedrag dat gelijk is aan het geactiveerde bedrag, minus de afschrijvingen van € 476.415.

Bestemmingsfonds Mundus College

Het saldo van het bestemmingsfonds Mundus wordt € 11.482 naar aanleiding van de reeds gerealiseerde bestedingen. Dit bedrag is gereserveerd voor het project foto en film voor de leerlingen van het Mundus College.

Bestemmingsfonds AICS privaat

Sinds 2022 beschikt Esprit over een privaat eigen vermogen. Dit naar aanleiding van de verduidelijking die het ministerie van OCW met betrekking tot de verplichte ouderbijdrage (tuition fees) voor zowel het IGBO als het IGVO heeft gegeven in 2021. De betreffende tuition fees en de daarmee samenhangende kosten moeten worden aangemerkt als privaat eigen vermogen. Hierdoor is in 2022 een bestemmingsfonds gevormd. Het saldo van het bestemmingsfonds AICS Privaat is € 47.455. Dit naar aanleiding van het negatieve resultaat op het private deel van de AICS. Dit bedrag is gereserveerd voor de leerlingen van de AICS.

Bestemmingsfonds Mundus College

	Stand 31-12-2022	Kosten 2023	Stand 31-12-2023
Werkproject (00268MUN)	26.935	-26.935	0
Foto/film (00269MUN)	11.482	0	11.482
Muziek (00270MUN)	-22.350	22.350	0
Thuisbasis (00271MUN)	-2.363	2.363	0
Stille werkplek (00272MUN)	9.428	-9.428	0
Totaal	23.132	-11.650	11.482

Bestemmingsfonds AICS

	Stand 31-12-2022	Resultaat 2023	Stand 31-12-2023
Privaat eigen vermogen AICS	73.721	-26.266	47.455
Totaal	73.721	-26.266	47.455

Voorzieningen

2.2 Voorzieningen	Stand 31-12-2022	Dotaties	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023	Kortlopend < 1 jaar	> 1 jaar en < 5 jaar	Langlopend > 5 jaar
WW voorziening	208.514	138.125	157.543	189.096	110.158	78.720	218
Langdurig zieken	212.178	49.020	192.626	68.572	68.572		
Individueel keuzebudget	1.017.735	339.543	265.287	1.091.991	1.091.991		
Spaar- en overig verlof	51.069	2.765	4.840	48.994	48.994		
Transitievergoeding tijdelijke contracten	147.294	44.424	12.199	179.519	179.519		
Jubilea	1.147.461	-463.536	59.052	624.873	57.836	201.390	365.647
Transitievergoeding vaste contracten	117.257	-117.257		0	0		
Verzuim ex medewerkers	0	236.279	0	236.279	236.279		
Personele voorzieningen	2.901.508	229.363	691.547	2.439.322	1.793.349	280.110	365.865
Onderhoudsvoorziening	5.856.342	1.266.083	598.547	6.523.878	1.338.872	5.185.006	
Totaal voorzieningen	8.757.850	1.495.446	1.290.094	8.963.200	3.132.221	5.465.116	365.865

De voorziening transitievergoeding vaste contracten wordt sinds 2020 gevormd, omdat medewerkers met een vaste dienstbetrekking waarvan de dienstbetrekking wordt beëindigd recht hebben op een transitievergoeding. Spaar- en overig verlof zijn oude cao-rechten die per saldo alleen kunnen aflopen.

De voorzieningen zijn contant gemaakt, voor zover van toepassing.

De voorziening langdurig zieken daalt na de onttrekkingen van de in 2022 getroffen voorzieningen.

Aan de onderhoudsvoorziening is in 2023 € 1.266.083 gedoteerd. De dotatie is gebaseerd op een bijgewerkt meerjarig onderhoudsplan van 2019.

In 2023 is er een nieuwe voorziening gevormd met betrekking tot ex-medewerkers die in de ziektewet zijn gekomen. Esprit is verplicht om loon door te betalen aan deze ex-medewerkers conform de geldende wet- en regelgeving hieromtrent.

Langlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
2.3 Langlopende schulden		
Vooruitontvangen investeringssubsidies	1.238.906	1.587.388
Langlopende schulden	1.238.906	1.587.388

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag, rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Onder deze post vallen, onder meer, vooruitontvangen investeringssubsidies. Deze subsidies moeten zichtbaar in mindering gebracht worden op de materiële activa of als schuld gepresenteerd worden onder vooruitontvangen investeringssubsidies.

Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3 Crediteuren	3.133.061	3.427.660
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	4.307.022	3.980.127
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	1.185.473	1.099.094
2.4.9 Overige kortlopende schulden	12.754.495	11.534.289
2.4.10 Overlopende passiva	24.450.737	14.524.166
Kortlopende schulden	45.830.787	34.565.336

Betalingen die onderweg zijn en de nog goed te keuren facturen zijn als crediteuren verantwoord. De post overige kortlopende schulden bevat met name de ontvangen les gelden voor voorgaande schooljaren en schooljaar 2023/2024, met name AICS, die lineair gedurende het schooljaar vrijvallen.

De hogere overlopende passiva betreft met name geormerkte subsidies OCW en voorschotten OJZ 1e inrichting en (ver)bouw.

	31-12-2023	31-12-2022
2.4.7 Uitsplitsing Belastingen en premies soc. verz.		
2.4.1 Loonheffing	4.283.982	3.937.802
2.4.2 Omzetbelasting	23.040	42.325
Belastingen en premies soc. verz.	4.307.022	3.980.127

Hogere loonheffing ten opzichte van 2022 wordt verklaard door hogere loonkosten veroorzaakt door hogere lonen en een toegenomen aantal fte's.

	31-12-2023	31-12-2022
2.4.10 Uitsplitsing overlopende passiva		
2.4.10.2 Vooruitontvangen subsidies OCW geormerkt	5.449.047	4.984.858
2.4.10.5 vakantiegeld en -dagen	3.317.329	3.052.682
2.4.10.8 Overige	15.684.361	5.693.923
Overlopende passiva	24.450.737	14.524.166

De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan één jaar.

3.5.3 Financiële instrumenten

Algemeen

Esprit Scholen maakt in de bedrijfsuitoefening gebruik van een beperkt aantal financiële instrumenten. Deze instrumenten leiden mogelijk tot (beperkte) risico's. Om deze risico's te beheersen is een helder en actueel beleid opgesteld. Doel hiervan is om de financiële impact zoveel mogelijk te beperken. Esprit Scholen maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) om risico's te beheersen.

Kredietrisico en krediet mitigerende aspecten

Over de middelen aangehouden bij het Ministerie van Financiën inzake schatkist-bankieren loopt Esprit Scholen geen risico. De liquide middelen zijn grotendeels ondergebracht bij Nederlandse banken met een AA/AAA-rating.

Renterisico en kasstroomrisico

Esprit loopt geen renterisico en heeft geen langlopende leningen.

Valutarisico

Esprit is alleen werkzaam in Nederland en verricht transacties in euro's en loopt derhalve geen valutarisico.

Prijsrisico

Esprit heeft geen aandelen en loopt daarom geen prijsrisico.

Liquiditeitsrisico

De liquiditeitspositie wordt bewaakt door middel van opvolgende liquiditeits-begrotingen. Het management ziet erop toe dat er steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Leverancier	Startdatum	Einddatum	Looptijd in mnd	Bedrag per maand	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1-5 jaar	Bedrag > 5 jaar	Bedrag totaal
Afas Software B.V.	13-03-2019	31-12-2029	60	5.784	69.413	347.065	0	416.478
Flynth	01-08-2022	31-07-2025	36	4.225	50.700	29.575	0	80.275
Avero Achmea	01-01-2024	31-12-2026	12	36.043	432.516	432.516	0	865.032
Clearmind	10-02-2023	10-02-2025	24	2.781	33.375	4.172	0	37.547
CSU (voorheen Dolmans)	01-03-2018	29-02-2024	72	87.467	174.934	0	0	174.934
Marcella en Atalian	01-03-2024	01-03-2026	24	220.945	2.209.447	3.093.225	0	5.302.672
De nieuwe arts	01-08-2022	31-07-2024	24	12.813	89.688	0	0	89.688
Engie Energie Nederland	01-01-2023	01-01-2026	36	68.833	825.991	825.991	0	1.651.983
Greenchoice Zakelijk N.V.	01-01-2023	31-12-2025	12	138.333	1.659.996	1.659.996	0	3.319.992
Iddink leermiddelen	01-02-2021	31-07-2024	30	103.614	725.298	0	0	725.298
IJK B.V.	01-01-2023	31-12-2024	24	55.096	661.153	0	0	661.153
Konica Minolta	01-10-2019	30-09-2024	60	15.177	136.595	0	0	136.595
Prezero	01-09-2019	31-08-2024	60	9.729	77.835	0	0	77.835
Renovatie project Berlage Lyceum	01-04-2023	31-12-2025	33	1.000.000	12.000.000	12.000.000	0	24.000.000
Totaal				1.760.840	19.146.940	18.392.541	0	37.539.481

3.6 Toelichting op de staat van baten & lasten

3.6.1 Baten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3.1 Rijksbijdrage			
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	81.838.804	80.751.538	67.229.065
3.1.2 Overige subsidies OCW	17.124.030	6.560.141	27.760.383
3.1.4 Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV	8.240.548	2.446.779	6.750.228
Rijksbijdrage	107.203.382	89.758.458	101.739.676

De rijksbijdragen OCW zijn hoger dan in 2022. Dit is verklaarbaar door met name de stijging van het aantal leerlingen en de indexatie van OC&W van de bekostiging voor de gestegen lonen in 2023. Hiertegenover zijn de NPO-middelen lager dan in 2022 doordat in 2023 maar 7 maanden van de beschikking verwerkt is in de baten terwijl dit in 2022 12 maanden was.

Het verschil met de begroting kan op dezelfde wijze worden verklaard. Hierin was voorzichtigheidshalve geen rekening gehouden met een (prijs-)stijging van de bekostiging (dit geldt ook voor de stijging van de loonkosten). Voor het verschil met de begroting zie toelichting in hoofdstuk 1 paragraaf 1.9.4.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.2 Gemeentelijke bijdragen/subsidies	3.279.874	1.776.321	2.474.722
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.279.874	1.776.321	2.474.722

De gemeentelijke bijdragen zijn hoger dan over 2022 als gevolg van met name de huurvergoeding voor de tijdelijke locatie van het Berlage Lyceum naar aanleiding van de renovatie van de eigen gebouwen.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden			
Tuition fee AICS	12.043.306	11.089.631	10.574.102
Entry fee	217.394	20.000	207.511
College-, cursus-, les- en examengelden	12.260.700	11.109.631	10.781.613

Het aantal leerlingen is toegenomen ten opzichte van 2022 waardoor de tuition fees (lesgelden) zijn gestegen. Tevens is de fee voor schooljaar 2022/2023 geïndexeerd.

Overige baten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	156.355	32.000	144.630
3.5.2 Detachering personeel	183.064	0	60.035
3.5.5 Ouderbijdragen	3.113.074	1.911.990	1.742.459
3.5.6 Overige baten	3.743.676	1.937.495	3.025.437
Overige baten	7.196.170	3.881.485	4.972.561

De ouderbijdragen zijn hoger dan in 2022. Dit wordt met name veroorzaakt door meer leerlingen dan in 2022 en hogere bijdrage voor de werkweken bij de AICS dan in 2022. In 2022 werden de reizen betaald uit de niet uitgegeven middelen in de coronatijd.

3.6.2 Lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	89.910.753	81.238.617	78.122.986
4.1.1.1 Bruto lonen en salarissen	71.484.233	64.589.385	62.894.320
4.1.1.2 Sociale lasten	8.970.916	8.105.647	7.765.041
4.1.1.3 Pensioenpremies	9.455.604	8.543.585	7.463.626
4.1.2 Overige personele lasten	9.395.216	9.108.593	8.884.180
4.1.2.1 Dotatie personele voorzieningen	-388.660	1.853.069	19.492
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	5.932.145	3.959.122	5.705.777
4.1.2.3 Overige	3.851.730	3.296.402	3.158.911
4.1.3 Af: uitkering	-1.376.426	-232.787	-1.332.745
Personeelslasten	97.929.543	90.528.654	85.674.421

De loonkosten zijn hoger ten opzichte van 2022 vanwege een hoger aantal fte en door de verhoging van de lonen van po en vo als gevolg van afgesloten cao's.

	Realisatie 2023	Realisatie 2022
FTE		
Onderwijzend personeel	707	652
Overige medewerkers	284	253
Management en directie	30	40
Totaal	1.021	945

Het gemiddeld aantal fte in 2023 is 76 hoger dan in 2022. De toename wordt met name veroorzaakt door de groei van het aantal leerlingen, vervangingen en extra inzet op NPO middelen.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.2 Afschrijvingen			
4.2.1 Afschrijvingen immateriële vaste activa	21.444	0	0
4.2.2 Afschrijvingen materiële vaste activa	2.678.798	2.710.718	2.038.196
4.2.2.1 Boekresultaat desinvesteringen	8.508	0	0
Afschrijvingen	2.708.750	2.710.718	2.038.196

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	1.478.662	620.546	582.503
4.3.3 Onderhoud	3.682.522	2.376.529	1.604.468
4.3.4 Energie en water	3.944.453	3.542.688	1.638.923
4.3.5 Schoonmaakkosten	2.252.725	1.999.458	1.917.158
4.3.6 Heffingen	446.736	439.234	357.590
4.3.7 Dotaties onderhoudsvoorzieningen	1.266.083	1.588.633	1.433.742
4.3.8 Overige	490.553	1.374.973	421.806
Huisvestingslasten	13.561.735	11.942.061	7.956.191

De huisvestingslasten zijn hoger ten opzichte van 2022. Dit kan worden verklaard door hogere huurkosten van het Berlage Lyceum met betrekking tot de tijdelijke locatie en hogere energiekosten door de gestegen elektriciteits- en gasprijzen. In 2023 is een nieuw energiecontract afgesloten.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	89.393	104.000	99.675
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	8.942.290	7.139.757	8.790.944
4.4.3 Dotatie voorziening oninbare vorderingen	476.078	0	-3.496
4.4.4 Overige instellingslasten	6.907.725	6.314.336	6.547.940
Overige lasten	16.415.485	13.558.093	15.435.063

De overige instellingslasten worden als volgt gespecificeerd:

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.4 Overige instellingslasten			
4.4.4.1 Advies/consultancy kosten	1.057.131	449.718	1.286.502
4.4.4.2 Licentiekosten	1.392.469	1.130.637	1.186.240
4.4.4.3 Kopieerkosten	233.305	355.486	230.247
4.4.4.4 Overige ICT kosten	135.477	188.997	410.198
4.4.4.5 Kantoorkosten	737.697	505.800	615.256
4.4.4.6 PR/marketingkosten	426.275	217.389	504.592
4.4.4.7 Schoolgebonden kosten	1.816.262	1.232.780	1.310.654
4.4.4.8 Overige instellingslasten	1.109.109	2.233.529	1.004.251
Overige instellingslasten	6.907.725	6.314.336	6.547.940

De advies- en consultancy kosten bestaan met name uit advieskosten, zoals:

1. Juridisch advies op inkoopgebied, bijvoorbeeld aanbesteding;
2. Op personeelsgebied door advocaatkosten; en 3) vastgoed advies bij bouwprojecten.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	2.333.548	25	219.387
5.5 Rentelasten	38.493	8.647	21.688
Financiële baten en lasten	2.295.055	-8.622	197.699

De rentebaten zijn hoger dan vorig jaar door het toegenomen rentepercentage op Schatkistbankieren.

Accountantshonoraria

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten van de externe accountants, de accountantsorganisatie en het gehele netwerk waartoe deze accountants-organisatie behoort, zijn als volgt:

	Flynth	Non Flynth	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Accountantskosten				
Onderzoek van de jaarrekening	61.347	0	61.347	70.772
Andere controle opdrachten	0	28.046	28.046	28.903
Advies op fiscaal terrein	0	0	0	0
Andere niet-controle opdrachten	0	0	0	0
Accountantskosten	61.347	28.046	89.393	99.675

Bovenstaand honorarium voor onderzoek van de jaarrekening is gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

3.6.3 Segmentatie

Esprit Scholen verzorgt primair en voortgezet onderwijs. Esprit onderkent dan ook 2 operationele segmenten. De baten en lasten zijn hieronder gesegmenteerd weergegeven naar deze soorten onderwijs.

	Segmentatie PO	Segmentatie VO	Esprit
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	21.053.537	86.149.845	107.203.382
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	673.646	2.606.228	3.279.874
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	5.779.952	6.480.748	12.260.700
3.4 Overige baten	2.243.447	4.952.723	7.196.170
BATEN	29.750.582	100.189.544	129.940.126
Lasten			
4.1 Personeelslasten	27.218.891	70.710.653	97.929.544
4.2 Afschrijvingen	282.164	2.426.586	2.708.750
4.3 Huisvestingslasten	2.197.575	11.364.160	13.561.735
4.4 Overige lasten	2.026.749	14.388.736	16.415.485
LASTEN	31.725.379	98.890.135	130.615.514
Financiële baten en lasten	401	-2.295.456	-2.295.055
Saldo baten en lasten	-1.975.198	3.594.865	1.619.667

Het resultaat bij VO wordt met name bepaald door niet uitgegeven NPO middelen en de ontvangen rentebaten. Bij het PO wordt het resultaat met name bepaald door vervangingen (zieke medewerkers, ouderschapsverloven enz.) en hogere kosten met betrekking tot extra inzet van uitzendkrachten.

Resultaatbestemming verdeling

Het resultaat van 2023 is op de volgende wijze verdeeld:

Resultaat 2023	1.619.667
Besteding ten laste van bestemmingsreserve publiek	279.151
Besteding ten laste van bestemmingsreserve innovatie	2.189.302
Bestemmingsreserve cao afspraken	193.490
Bestemmingsreserve vereenvoudiging bekostiging PO	48.000
Bestemmingsreserve NPO middelen	684.069
Bestemmingsreserve immateriele vaste activa	21.443
Bestemmingsfonds Mundus	11.650
Bestemmingsfonds AICS	26.266
Te verdelen resultaat over de reserves	5.073.038

3.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te vermelden.

3.8 WNT-verantwoording 2023 Onderwijsstichting Esprit

De WNT is van toepassing op Onderwijsstichting Esprit. Het voor Onderwijsstichting Esprit toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 202.000 Klasse 2 F.

Deze klasse is bepaald o.b.v. 16 complexiteitspunten; 8 naar aanleiding van de baten 2021, 3 op basis het aantal leerlingen op 1-10-2021 en 5 op basis van het aantal onderwijssoorten 1-10-2021.

3.8.1 Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

(Bedragen x € 1)		
	A.M. de Ruijter	P.J.A. Henry
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Gegevens 2023		
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	165.854	150.850
Beloningen betaalbaar op termijn	22.849	22.808
Subtotaal	188.703	173.658
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	202.000	202.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	188.703	173.658
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-08 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	63.969	155.545
Beloningen betaalbaar op termijn	9.834	22.911
Subtotaal	73.803	178.456
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	82.159	196.000
Bezoldiging	73.803	178.456

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

(Bedragen x € 1)

	A. Amhaini	R.W.J. Rijk	M.F. van der Berg	M.J.S.M. van der Meer	F. Deug	M. Droge	N.W. Tellegen
Functiegegevens	Lid Rvt voorzitter auditcommissie	Lid Rvt en vice voorzitter	Lid Rvt en voorzitter renumeratiecommissie	Lid Rvt en voorzitter KOG commissie	Voorzitter RvT	Lid Rvt en lid auditcommissie	Lid Rvt en voorzitter renumeratiecommissie
Gegevens 2023							
Aanvang en einde functievervul- ling in 2023	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 /m 25-09	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	25-09 t/m 31-12
Bezoldiging							
Bezoldiging	11.100	11.100	8.150	11.000	16.775	11.100	2.980
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.200	20.200	14.832	20.200	30.300	20.200	5.424
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	20.200	20.200	14.832	20.200	30.300	20.200	5.424
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrij- ding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering we- gens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022							
Aanvang en einde functievervul- ling in 2022	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	16-05 t/m 31-12	16-05 t/m 31-12	N.v.t.
Bezoldiging							
Bezoldiging	11.100	11.100	11.100	11.100	10.617	7.025	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.600	19.600	19.600	19.600	18.445	12.297	N.v.t.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder.

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder.

Niet van toepassing

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800.

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen)

Niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800, op of na 01-01-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800.

Niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder, op of na 01-01-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d, Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder.

Niet van toepassing

3.8.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Niet van toepassing

3.8.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Niet van toepassing

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2023	Resultaat jaar 2023	Art. 2: 403 BW ja/nee	Deelname %	Consolidatie ja/nee
Stichting Mr. Dr. Spaander-Fonds	Stichting	Amsterdam	4	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Nee	0%	Nee
Stichting Leermiddelen en Activiteiten Vestiging Berlage	Stichting	Amsterdam	4	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Nee	0%	Nee
Watergraafsmeerse Schoolvereniging	Stichting	Amsterdam	4	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Nee	0%	Nee
Stichting Boeken en leermiddelenfonds Esprit Scholen-groep Marcanti	Stichting	Amsterdam	4	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Nee	0%	Nee
Vereniging van Eigenaars de Bickershoek	Vereniging	Amsterdam	4	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Nee	49%	Nee
Stichting Vrienden van het Cartesius Lyceum	Stichting	Amsterdam	4	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Nee	0%	Nee
Stichting Kind & Muziek Landsmeer	Stichting	Amsterdam	4	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Nee	0%	Nee

De volgende activiteiten worden onderscheiden:

- 1. Contractonderwijs.
- 2. Contractonderzoek.
- 3. Onroerende zaken.
- 4. Overige.

G1 subsidies zonder verrekening clausule

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangst/ Inhouding t/m verslagjaar	Eindbalans 2023	Prestatie afgerond?
Zij-instroom	1027526	19-12-2019	20.000	-20.000	0	Ja
Zij-instroom	1027561	19-12-2019	80.000	-80.000	0	Ja
Zij-instroom	1083362	22-06-2020	20.000	-20.000	0	Ja
Zij-instroom	1085580	21-07-2020	20.000	-20.000	0	Ja
Zij-instroom	1097460	20-11-2020	20.000	-20.000	0	Ja
Zij-instroom	1102976	21-12-2020	40.000	-40.000	0	Ja
VWS Extra hulp voor de klas	EHK20157	25-03-2021	154.937	-154.937	0	Ja
Zij-instroom	1154833	19-05-2021	20.000	-20.000	0	Ja
Zij-instroom	1160509	20-07-2021	20.000	-20.000	-5.748	*
Zij-instroom	1160577	20-07-2021	40.000	-40.000	0	Ja
Zij-instroom	1160588	20-07-2021	20.000	-20.000	-6.802	*
VWS Extra hulp voor de klas	EHK21142	05-08-2021	154.764	-154.764	-18.262	Ja
Zij-instroom	1164737	20-08-2021	60.000	-60.000	0	Ja
Zij-instroom	1189615	21-12-2021	20.000	-20.000	0	Ja
Zij-instroom	1189674	21-12-2021	20.000	-20.000	-6.720	*
Heterogene brugklassen	SHB210005	08-02-2022	100.000	-100.000	-100.000	*
Heterogene brugklassen	SHB210208	08-02-2022	100.000	-100.000	-100.000	*
Heterogene brugklassen	SHB210223	08-02-2022	100.000	-100.000	0	Ja
Heterogene brugklassen	SHB210300	08-02-2022	100.000	-100.000	-72.924	*
Zij-instroom	1212704	22-02-2022	20.000	-20.000	-7.414	*
Zij-instroom	1253477	20-05-2022	40.000	-40.000	-9.971	*
Zij-instroom	1263566	20-07-2022	20.000	-20.000	-4.230	*
Studieverlof Lerarenbeurs	1278045	22-08-2022	163.824	-163.824	0	Ja
Studieverlof Lerarenbeurs	1278696	22-08-2022	12.374	-12.374	0	Ja
Studieverlof Lerarenbeurs	1278771	22-08-2022	9.900	-9.900	0	Ja
Studieverlof Lerarenbeurs	1278906	22-08-2022	4.210	-4.210	0	Ja
Zij-instroom	1279346	22-08-2022	40.000	-40.000	-27.099	*
Studieverlof Lerarenbeurs	1281732	20-10-2022	-9.900	9.900	0	Ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	1284283	22-11-2022	303.415	-303.415	0	Ja
Zij-instroom	1288143	22-11-2022	40.000	-40.000	-13.489	*
Zij-instroom	1288283	22-11-2022	20.000	-20.000	0	Ja

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangst/ Inhouding t/m verslagjaar	Eindbalans 2023	Prestatie afgerond?
VWS Expertise-deling nieuwkomers	SEN22030	28-11-2022	13.492	-13.492	0	Ja
Zij-instroom	1308537	20-12-2022	60.000	-60.000	-21.000	*
Zij-instroom	1340500	06-06-2023	-5.200	5.200	0	Ja
Studieverlof Lerarenbeurs	1349704	22-08-2023	10.196	-10.196	-5.948	*
Studieverlof Lerarenbeurs	1349738	22-08-2023	95.309	-95.309	-51.170	*
Studieverlof Lerarenbeurs	1350240	22-08-2023	10.196	-10.196	0	Ja
Studieverlof Lerarenbeurs	1350572	22-08-2023	3.252	-3.252	-1.897	*
Zij-instroom	1351842	20-09-2023	25.000	-25.000	-17.910	*
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	1352094	20-09-2023	112.400	-112.400	0	Ja
Studieverlof Lerarenbeurs	1366883	21-11-2023	-7.589	7.589	0	Ja
Studieverlof Lerarenbeurs	1366920	21-11-2023	-10.196	10.196	0	Ja
Zij-instroom	1382332	19-12-2023	25.000	-25.000	-21.201	*
Zij-instroom	1382339	19-12-2023	25.000	-25.000	-18.897	*
Zij-instroom	100004204	22-02-2023	25.000	-25.000	-11.237	*
Zij-instroom	100006992	22-05-2023	25.000	-25.000	-15.912	*
Zij-instroom	100008918	21-11-2023	100.000	-100.000	-83.912	*
Zij-instroom	100011228	19-12-2023	50.000	-50.000	-50.000	*
School en omgeving 2023–2025	RSO-23523	21-12-2023	861.228	-861.228	-861.228	*
Verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023	VBV23P-0046	30-11-2023	229.000	-114.500	-113.818	*
Verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023	VBV23P-PO-0008	31-05-2023	106.000	-53.000	-35.630	*
Verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023	VBV23-VO-1317	31-05-2023	504.500	-252.250	-245.450	*

De status van de subsidie kan zijn:
Ja = De subsidie is afgerond conform de subsidieverplichtingen.
Nee = De subsidie is afgerond in strijd met de subsidieverplichtingen.
* = Onderhanden (de subsidie loopt nog conform de subsidieverplichtingen).

G2A subsidies met verrekening clause, aflopend per ultimo verslagjaar

Niet van toepassing

G2B subsidies met verrekening clause, doorlopend tot in een volgend kalenderjaar

(Bedragen x € 1)

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Stand begin boekjaar	Ontvangst in boekjaar	Lasten in boekjaar	Stand ultimo boekjaar	Saldo nog te besteden ultimo boekjaar
VWS Pilot praktijkgericht programma gl tl G2	GLTL20194	30-11-2020	161.925	-86.166	-22.670	42.743	-66.093	-66.093
STO Sterk TechniekOnderwijs G2	STO19040	01-07-2019	8.138.240	-3.473.831	-1.855.250	1.370.988	-3.958.093	-3.958.093
Maatwerkregeling basissub Ventilatie op scholen	VENT-B-220064	14-12-2022	1.424.862	-1.424.862	0	0	-1.424.862	-1.424.862

Amsterdam, 14 juni 2024

College van Bestuur

A. de Ruijter
Voorzitter College van Bestuur

P. Henry
Lid College van Bestuur

Raad van Toezicht

F.E. Deug
Voorzitter Raad van Toezicht

M.W. Tellegen

R.L.K. Dröge

R.W.J. Rijk

H.J. Adriani

A. Amhaini

3.9 Overige gegevens

3.9.1 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende bladzijden.

3.9.2 Statutaire verdeling resultaat

In de statuten van Onderwijsstichting Esprit zijn geen specifieke bepalingen opgenomen omtrent de resultaatbestemming.

esprit
SCHOLEN

Onderwijsstichting Esprit - Statutair gevestigd te Amsterdam

Jan van Galenstraat 31, 1051 KM Amsterdam

Contact: bestuurssecretariaat - secretariaat@cb.espritscholen.nl

espritscholen.nl